ژوندون

اطلاعات او کلتور

شنبه ۲۴ اسد ۱۳۶۰
۱۵ اگست ۱۹۸۱
شماره ۲۰
سال ۳۳
قیمت یک شماره ۱۳ـ افغانی

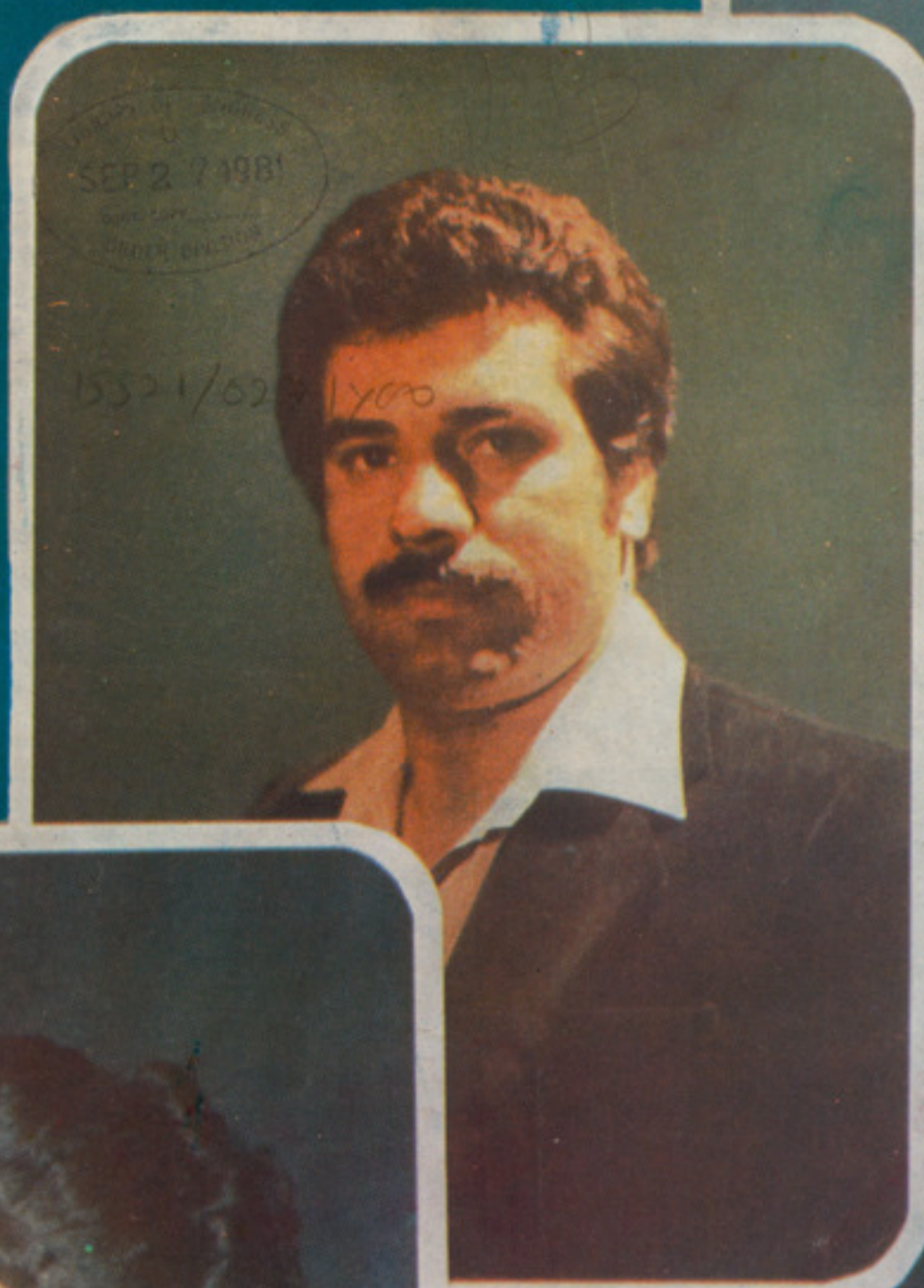

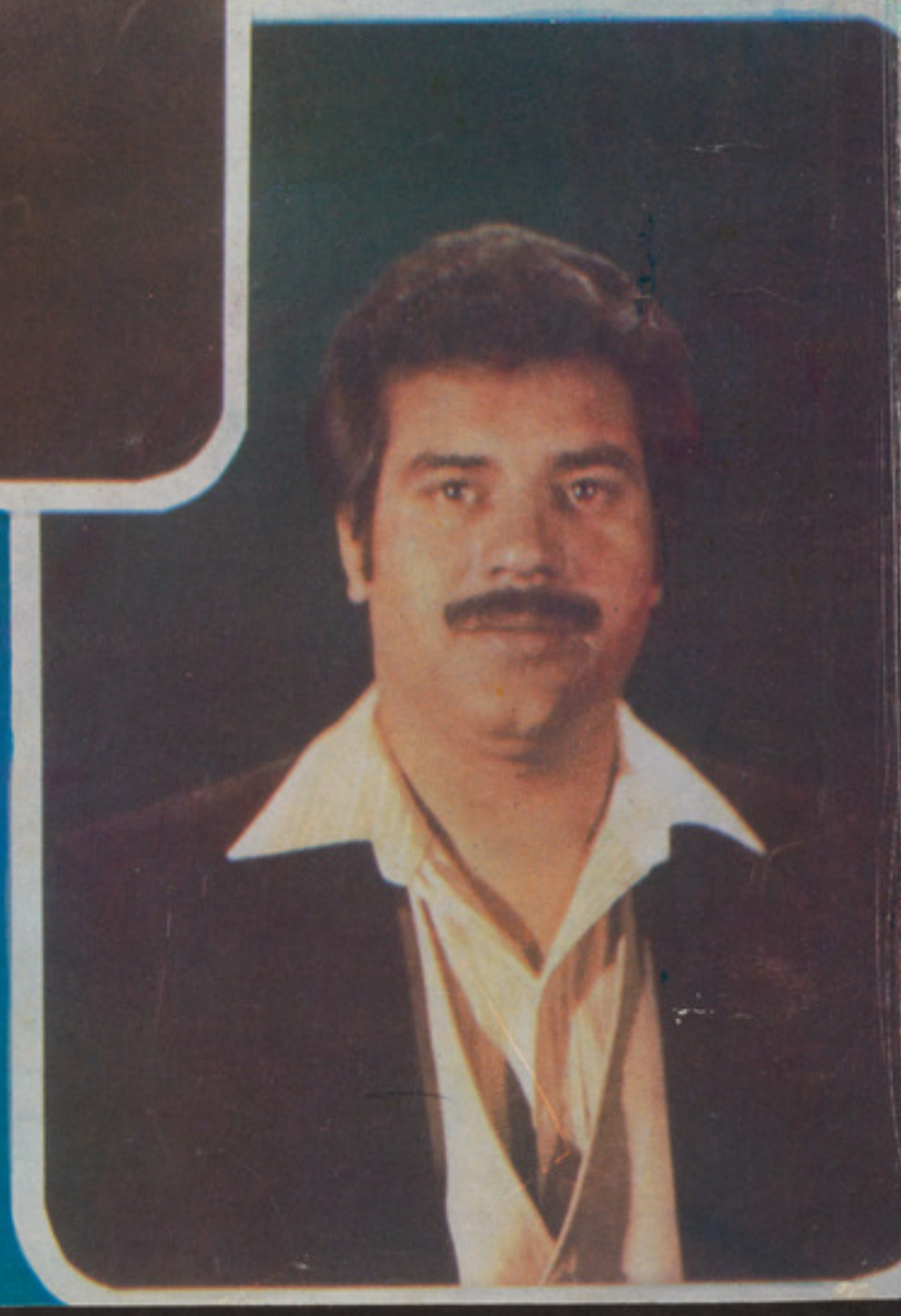

ببرك كارمل منشی عمومی کمیته مرکزی‌حزب دموکراتیك خلق افغانستان و رئیس‌شورای انقلابی جمهوری دموکراتیك افغانستان موقع صحبت باشلندر کمارسنگه ادشنل سکرتری دروزارت امور خارجه هند .

اختصار وقایع مهم

دافغا نستان دخلك دمو کراتیك گوند دمر کزی کمیتی عمومی منشی او دافغانستان ددمو کراتیك جمهوریت‌د انقلابی شورا رئیس ببرك کارمل داسد ۱۷ نیته له غرمی وروسته دملگرو ملتو دسرمنشی‌داکتر کورت والدهایم استازی ژویر پریز دوکو یبر دانقلابی شورا په مقر کی ومانه او په صمیمانه فضا کی‌یی ورسره خبری اتری وکړی .

• • •

از طرف ببرك کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیك خلق افغا نستان ورئیس شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیك افغا نستان تلگرام تبریکیه بمنا سبت روز آزادی مردم هند عنوانی جلالتماب نیـــلام سنجیواریدی رئیس جمهور هندبه‌دهلی جدید مخابره شده است .

• • •

با قرائت پیام ببرك کارمل منشی عمومی کمیتهٔ مرکزی حزب دمو کراتیك خلـــق افغا نستان ورئیس شورای انقلابی دهٔ تحقیق براهیر نظام الدین علی شیر نوایی وتصروی یکتن از شخصیت های تابناك تاریخ کشور ما آغاز گردید .

• • •

دافغانستان دخلك دمو کراتك گوند دمرکزی کمیتی عمومی‌منشی اودافغانستان ددموکراتیك جمهوریت دانقلابی شورا رئیس ببرك کارمل داسد ۱۹ نیته له غرمی مخکی دفاریاب ولایت دقیصار دولسوالی د پتمنو خلکو استازی دانقلابی شورا دمقر دگلمخانی په ماني کی‌ومنل اوله هغوی سره یی له صمیمیت نه په یوه ډکه او دمو کراتیکه فضا کی خبری وکړی.

• • •

ببرك کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دمو کراتیك خلق افغانستان ورئیس شورای انقلابی جمهوری‌دمو کراتیك افغانستان عصر ۲۰ سرطان شلندر کمار سنگ ادشنل سکرتری در وزارت امور خارجه هند را برای ملاقات تعارفی پذیرفته وباوی روی موضوعات مورد علاقه در فضای صمیمانه صحبت کردند.

دافغانستان دخلك دموکراتیك گونددمرکزی‌کمیتی عمومی منشی او دانقلابی شورا رئیس‌ببرك کارمل کله چی یی دانقلابی شوراپه مقردگل خانی پهمانی‌کی دفاریاب ولایت دقیصار دولسوالی دزیارایستونکو خلکو استازی منلی‌اوددوستی او صمیمیت نه په ډکه فضا کی‌خبری ورسره کوی .

پیک ژوندون

«زه باور لرم چی پلاروطنه ملی جبهه به‌ټول مترقی قوتونه دترقی، سولی او دنوی‌مرفه جامعی دایجاد په کارکی دخلکو قوتونه سره‌یوکی .»

ببرك كارمل

شنبه ۲٤ـاسد ۱۳٦۰ـ ۱۵ـاگست ۱۹۸۱

قوت په‌وحدت او پیوستون کی دی

«زموږ قوت په وحدت کی دی » ، دافغا-
ستان دخلك دمو کراتیك گوند همیشنی اوله
ستوی نه ډك شعاردی • او ددغه شعار دور-
ولوضرورت‌تاریخ زموږخوځنده اوله پیښونه
ـ تاریخ راوړاندی کړی.
زموږ دویاړلی هیواد دتاریخ په هنداره کی
ـ بیا داسی مثالونه شته چی کله زموږخلکو
یووالی او پیوستون کی ژوند کړیدی ،نو
بر ستر او عظیم پرمختگو نه‌او بریالیتوبونه
ـ په برخه شوی دی .
همدا اوس اوس چی دگران افغانستان د
ـپلواکی دبیا گټلو ددوه شپیتمی کالیزی د
ـمانخلواو تجلیل څخه لږوخت تیریږی ،راپیاد
ـرو دخپل هیواد هغه قهرمانان او شاز لمیان
ـی دری خله یی له بر تانوی امپریالیزم‌سره
ـیمان او وطنپالنی مقابله وکړه اوله دغه
ـونړی دښمن سره یی منگولی ورکړی •
راپیاد کړ و، ملا مشك عالم ، محمد جـان
ـان وردك ، مسجدی خان ، غلام نبی خان
ـرخی او دآزادی د جنگونو اورزمونو ډېر
ـستر سالاران ، قهرمانان او شهیدان ، هغه
ـهرمانان او سالاران چی دآزادی دشملی‌سره
ـلان شول اوهغه‌شهیدان چی سپیڅلو وینویی
ـغه همیشه بهارگـلان راټولول .

او دادبیات ندی . داتشی خبری او ښکلـی الفاظ ندی • دا زموږ دټولنی عینی او تاریخی حقایق دی •

او هم داز موږ دخلکو او وطن دموجودیت تاریخی حقایق دی • بیا هم هماغه وطن دی‌او هماغه خلك دی دآزادی دجنگونو او رزمـونو دقهرمانانو اوسالارانواوسپایانو زامن، لمسیان اوگړو سیان دی چی دوطن او انقلاب ،دننگ اورزم ، دشرف او حیثیت،دآزادی او سربازی، دعادلانه غوښتنی او انسانی ټولنی دجوړولو سود بیرغ، پتمن بیرغ اونه گوزید ونـسکی اوته پریو توتکی بیرغ یی پورته کـړیدی.

دپلارنی وطن پراخه ملی جبهه چی نن زموږ په پلارنی او ویاړلی وطن کی جوړه شویده، دهغو هوډو نواو تړونونو منطقی دوام دی چی دستر امر دوطن دساتلو او دفاع دعظیم امر، دانقلاب ددفاع دډیراو چت آرمان دپوره کیدو په خاطر شویدی اوگیږی•

دپلارنی وطن پراخه ملی جبهه چی : «••• نه دمانور او تکتیك‌په‌شکل ، بلکه دافغانستان د ټولنی دقانو نمندی له عینی ضرورت څخه سر چینه اخلی ، او ددغی جبهی جوړیدل نه یواځی زموږ په هیواد کی ، بلکه په سیمی او نړی کی یوه تاریخی پیښه ده •••» پـه حقیقت کی دافغانستان دزیاړایستونکو خلکو دوحدت او پیوستون دخلاند سمبول په حیث گڼل کیږی او عملا هم همداسی ده .

وحدت او پیوستون دوطن دآزادی ، دخاوری دتمامیت دخلکو دشرف‌او حیثیت او ناموس‌او دانقلاب دساتنی او دفاع لپاره .

او وحدت او پیوستون دیوی نوی اوعادلانه، انسانی اوله هرراز ستم او استثمار څـخه درغیدلی ټولنی دجوړولوپه خاطر .

داد ی‌هغه انسانی او وطنپالونکی هدفونه چی زموږخلك یی وحدت او یوموټی کیـدو رابللی دی •

دادی هغه ستر آرمانونه چی په عمل کی،د افغانستان دخلك دمو کراتیك گوند په‌مشری، په پلار وطنه ملی جبهه کی دخلکو په گټه د دموکراسی ډیر اوچت اوعالی شکل ته تبلور او انعکاس ورکوی •

او دادی‌دخلکودپرگنو دپیوستون او یوموټی کیدو ، وحدت او یووالی ډیر منطقی او اصولی شکل چی زموږ په پلارنی وطن کی منـځ ته راغلی دی او له‌خلکوڅخه دا غوښتنه کوی• ـوړاندی دافغانستان خلك ددموکراتیك‌گوند په مشری دپلارنی وطن .

دملی پراخی جبهی په لیکوکی ، وړاندی !

در این شماره

سیاره ما آینده خوشبخت دارد •

• • •

زندگی و آزادی

• • •

مسؤول عرضه ناسالم مواد غذایی در شهر کیست ؟

• • •

دپلار وطنی ملی جبهی جوړ ښت دیوه تاریخی ضرورت به حیث

• • •

تاثیرات هنروتمدن یونان دردورهٔ کوشانی‌ها

• • •

در زیر رگبار گلوله ها .

• • •

ادبیات عامیانه ما ضد استبداد و استعمار

• • •

برخی اصطلا حات عسکری در دورهٔ امیر علی شیر نوایی

• • •

بیماری های روانی در جهان مدرن

• • •

شرح روی جلد : رحیم مهریار وپرستو آوازخوانان با استعداد رادیو تلویزیون .

شرح پشتی چارم : احمدغوث زلمی نطاق خوب وبا استعداد رادیو .

سیاره ما آینده خوشبخت دارد

جهان ما ، این وطن مشترك همه بشریت دستخوش تحولات وتغییرات بزرگی است حوادث و رویداد های ممالك مختلف جهان نمایانگر آنست که این تحولات وتغییرات بادوران ماکه دوران گذار از سرمایه داری به جامعه بدون استثمار انسان از انسان است، هماهنگی کامل دارد • این از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر در روسیهٔ تزاری آغاز شده است•

انقلاب های کارگری ومترقی درکشور های اروپا ، آسیا و امریکای لاتین و همچنین انتخاب راه رشد غیر سرمایه داری از طرف تعدادی از کشورها، صحت تحلیل ایدیالوژی دوران ساز طبقه کارگر را نشان می‌دهد •

امپریالیزم در تنظیم سیاست خود در زمینه های ستراتیژیك و تکتیکی ناگزیر است گرایش اصلی دوران مارا در نظر گیرد تناسب نیروها در مقیاس جهانی به زیان امپریالیزم وبسود نیروهای صلح وترقی تغییر کرده ودر آینده نیز تغییر خواهد کرد اکنون مبارزه میان امپریالیزم بعنوان یك سیستم جهانی و سوسیا لیزم به عنوان سیستم جهانی وبالندهٔ دیگر محور عمدهٔ مبارزه طبقاتی دوران مارا تشکیل می‌دهد •

تضاد بین این دو سیستم که تضاد اصلی دوران ماست ، سمت حرکت تکاملی جهان را تعیین می‌کند ، تضاد میان ایندو سیستم در همه زمینه های اقتصادی ، سیاسی ، ایدئولوژیك و فرهنگی ودر همه رویداد های عصر ما انعکاس می یابد .

آری تضاد میان امپریالیزم و سوسیالیزم تضاد اصلی دوران ماست ودر کنار این تضاد ، اصل های پر اهمیت دیگری مانند تضاد میان امپریالیزم وجنبش های ازادیبخش ملی ،تضاد میان کارو سرمایه در خود کشور های سرمایه داری و هکذا تضاد میان خود کشور های امپریالیستی نیز وجود دارد که در آخرین تحلیل می‌توان گفت که همهٔ این تضاد های بین المللی تابع تضاد اصلی میباشند •

در دوران معاصر سه نیروی عمدهٔ انقلابی یعنی سیستم جهانی سوسیالیستی ، جنبش جهانی کار گری وجنبش آزادیبخش ملی بمثابه یك روند انقلابی علیه امپریالیزم بمبارزه برخاسته اند وبرای مبارزهٔ قاطع وبی امان علیه دشمن مشترك شان یعنی امپریالیزم روز تا روز بهم نزدیك ترو فشرده ترمی شوند •

سوسیالیزم اینك مجموعهٔ از کشور های آسیا افریقا وامریکای لاتین را در بر گرفته است • سوسیالیزم درسیاست جهانی ابتکار تاریخی را بدست گرفته است ومناسبات بین‌المللی طراز نوینی ایجاد کرده است کشور های سوسیا لیستی از استقلال سایر کشورها در مقابل دسایس ویورش های امپریالیزم دفاع می‌کند . سوسیالیزم پشتیبان واقعی وحقیقی جنبش های آزاد یبخش ملی است وجودکشور های سوسیالیستی امکانات صدور ضدانقلاب راازجانب امپریالیزم بدیگرکشورها خیلی محدود کرده است روشن ترین مثال وگویا ترین حقیقت درین زمینه دفاع برادرانه ودوستانه از انقلاب ملی ودمو کراتیك مردم افغا نستان است که امپریالیزم منحیث ماهیت ومامور یت خویش می خواست آنرا در گلوخفه سازد و باصدور ضد انقلاب به افغا نستان دوران حکمروایی مفت خواران را احیاء نماید مگر کشور های صلح پسند ودوست مردم افغانستان و در راس کشورکبیر شورا ها این دسیسه را شجاعانه خنثی نمود •

طبقهٔ کارگر در بخش بزرگی از جهان سوسیالیستی بخصوص کشور های پیشر سرمایه داری مواضع نیرو مندی بدست آو است وبه نیروی عمدهٔ مبارزه درراه پیشر اجتماعی مبدل شده است. مبارزات سیاسی اقتصادی طبقه کارگر هر روز گسترده میشود احزاب طبقهٔ کارگرکشور های سرما داری از نفوذ واعتبار زیادی برخوردار هس وتمام مساعی انحصارات استعمارگر بر تجرید این احزاب به ناکامی انجامیده ا

جنبش آزاد یبخش ملی، یکی از سه جر انقلابی عصر ما است که ضربات کوبنده برامپریالیزم وارتجاع وارد میاورد •

لذا گفته میتوانیم که جنبش انقلابی ج باگام های بلند واستوار به پیش می‌رود طرف سرمنزل مقصود که همانا بپروزی مردمان جهان وتسلط بدون چون وچرای ص در سراسر سیاره ماست نزدیك و نزدیك ترمیشود ودریك کلمه گفته می‌توانیم که عرصهٔ تاریخ پیروزی از آن خلق هاست

مرگ بر جنگ وستم وتبعیض •

زنده باد آزادی واقعی انسان •

نورمحمد «فیضی» اسفنده یی

به استقبال شصت ودومین سالگرداسترداداستقلال سیاسی کشور

زندگی وآزادی

تاریخ گواه صادق این‌حقیقت است که‌مردم
کشور افغانستان آزادی را بمثابه زندگی
گرامی داشته و مرگ را بر حیات د ر
رت ترجیح میدهد •

روی این مامول در مقابل مها جمین مردانه
یمت کرده وبا اشغالگران دلیرانه رزمده
•

چنانچه مقاومت مردم شجیع افغانستان در
بل اسکندر وچنگیز و قیامهای ملی مردم
در مقابل استعمار گران بریتانوی شاهد
مدعاست •

هکذا هنگامیکه کابوس سلطه استعمارکهن
مت اعظم جهان رادر بحبوحهٔ حیص وبیص
یقه خود سخت میفشرد درین خطه پرتپش
یا مردمان غیور افغا نستان ضربات خورد
نده خود را بر پیکر شوم آن پیهم وارد
رد تا اینکه باالاخره قاطبه مردم زحمتکش
ا شهامت کشور ما در سومین نبردعادلانه
نی بعداز دادن قربانی های افتخار آمیز
ر هم شکستن یکی از حلقه های اتصالی
جیر استعمار وطرد فرنگیهای مهاجم‌انگریز
۲۸ اسد ۱۲۹۸ مطابق۲۷می ۱۹۱۹ عیسوی
ما رسیاه استعمار را در هم نوردیده وپیش
هر کشور دیگر آسیائی و افریقایی درفش
مند پیروزی را بر فراز کوهپایه های این
وبوم به اهتزاز در آورده وبه استقلال
یاسی خود نایل گردید •

بعد ازینکه مردم با همت افغانستان‌استقلال
یاسی خود را سر فرازانه اعلان کردند•
فرنگیهای ددمنش انگریز چون منافع خو د
در وطن ماازدست داده بودند ، آرام نه ـ
ستند وبضد دولت نونهاد افغا نستان به
طئه وشانتاژ پر داختند وبرای بر هم‌زدن
کومت مستقل افغا نستان وازبین بردن‌شخص
اه امان الله با استفاده از نام‌دین مقدس
لام در اطراف واکناف کشور به افترا و
تبلیغات‌ناروا پرداختند وبا مامور ساختن
واسیس خود با همدستی‌ارتجاع داخلی درپی
شدند تا آتش یك جنگ تبا هکن داخلی
درکشور ماکه تازه به جبیره کردن جراحات
رد های میهنی آغاز کرده بود مشتعل سازند•
نهضت امانی که در پیشاپیش جنبش رهائی
ش ملی‌کشورسمت رهبری داشت بعدازاحراز
ستقلال سیاسی برای رسیدن به استقلال
اقتصادی پیشرفت وترقی اجتماعی و خاتمه
دادن به عقبماندگی دیرینه که چون داغ‌ننگین
بر چهره جامعه ما خود خودنمائی میکرد به‌یك
سلسله اصلاحات اقدام کرد •

اما اغتشاش (۱۳۰۷) حبیب الله کلکانی که
به تحریك ودسیسه امپریالیستهای شکست‌ـ
خورده انگلیس براه افتاده بود به شاه‌امان‌الله
مجال عملی کردن پلانهای اصلاحی را نداده
اورا مجبور کرد از «کار دست کشیده وبا
فامیلش از کشور خارج و متواری گردد »

چون امان‌الله خان جلای وطن‌گردید «جنبش
آزادی بخش ملی مادر اثر دسایس خائنانه
ارتجاع و امپریالزم موقتاً مواجه با شکست
گردید • »

بعداز مدتی چند ، سرو کله نادر غدار که
گویا در عقب جبهه کمین گرفته بود نمایان
گردید ه و با اجرای یك ماتور نظامی بکومك
باداران انگلسی خود حبیب الله مشهور به
بچه سقا راکنار زده زمام امورمملکت را خود
بدست گرفت •

از زمان احراز استقلال سیاسی کشور
تاکنون مدت شصت ودوسال کامل گذشت•

طی این مدت بالنسبه طولانی در جها ن
تحولات شگرف رخداده است •

از هیولای مهیب استعمار کهن جز شبح
محتضری باقی نماند ، امپریالیزم در آستانه
زوال کشانیده شد • سوسیا لزم به قدرت
بزرگ جهانی مبدل گردید ، جنبشهای رهائی
بخش ملی در کشور های سرمایه داری و
ممالك روبه انکشاف آسیائی ـ افریقائی و
امریکای لاتین رشد وانکشاف بیسابقه یافته
ودر برخی ازکشورهابه‌پیروزی های چشمگیری
نایل گردید •

اما وطن محبوب ما افغانستان تا قبل از
انقلاب ثور در مدت بیش از نیم قرن به
اثر اختناق خاندان نادری در حیطه تنگ
مناسبات فیودالی و ماقبل فیودالی قرار داشته
واز لحاظ اجتماعی نازلترین سطح زندگی‌رادر
پرو گراف جهانی نشان میداد •

نادر سفاك وباز ماندگان فاسد،وطن فروش
وددمنش آن برای حفظ سلطه مندی خانواده
خود باتعقیب یك سیاست استبدادی مطلق
العنانی حتی المقدور کوشش کردند ، وطن
مارا بوضع عقب مانده بحال قرون وسطائی
نگهدارند •

اگر چه باالمقابل ، مبارزین وطن پرست‌در
خلال این مدت وقتا فوقتا برای نجات مردم
ووطن وبرانداختن دود مان فاسد و اهریمنی
نادری وایجاد یك حکومت مستقل ملی به
پیکار سر بلند کرده اما از طرف آل یحیی
وعمال مرتجع‌شان به فجیع ترین وضع سر کوب
گردیده اند •

تااینکه در نهایت فرزندان مبارزو انقلابی
کشور با در نظر داشت تجارب تلخ نیم قرن
گذشته، شانزده‌سال‌قبل‌ازامروزبتاسیس حزب
رزمنده دموکراتیك خلق‌افغانستان «پیشاهنگ
طبقه‌کارگروتمام زحمتکشان‌کشور» که جهانبینی
علمی را رهنمای عمل خود قرار داد اقدام
کردند •

این حزب پیشتاز طی‌این‌مدت چه بسا فراز
ونشیب ها وپیچ وخمها نیرا که در کوره راه
های مخوف تاریخ در مسیر خود توام با قبول
مشکلات توانفر ساودادن قربانیها برخودتحمل
کرده است •

تادر فرجام بتاریخ۷ثور ۱۳۵۷ که شرایط
عینی وذهنی انقلاب بکمال نضج خود رسیده
بود ، به اثریك قیام دلیرانه برهبری حزب
دموکراتیك خلق‌افغانستان‌آخرین دژخیم خاندان
نادری‌ازبین‌رفته‌وبجای حکومت‌نوع‌فاشیستی
داود مستبد ، دولت مستقل دموکراتیك ملی
در کشور ما مستقر گردید که ابتدادر سراسر
کشور از جانب مردمان شریف ما با شور و
هلهله زاید الوصف باگرمی استقبال گردید•

اما دیری نگذشت که وحدت حز ب
توسط حفیظ الله امین لعین این اجنت معلوم
الحال امریکا و گماشته وفادار سی، آی،ای
نقض و بهترین احضای بر جسته وکادر های
ورزیده حزب از وطن متواری ویااز صفوف
حزب وپست های دولتی اخراج و نیز تعداد
کثیر شان محبوس گردیده ویا درپولیگونها
بشهادت رسیدند •

حفیظ الله امین جلاد زمینه را طوری
مساعد ساخت که امپریالیزم جها نخوار بین
المللی در راس امپریالیزم ددمنش امریکا
واقمار مرتجع شان در تبانی با هژمونیست
های جاه طلب چینی وارتجاع منطقه با همان
شیوه سابق استعمار ی باز هم با مداخلات
بیشرمانه علنی در امور داخلی کشورما بضد
دولت جمهوری دمو کراتیك افغا نستان جهت
مغشوش ساختن ذهنیت عامه مردم ما هما ن
سرود های کهنه سابق جواسیس انگلیس را
در پروپاگند های خود تکرار کرده وبافرستادن
باند های تروریستی آرامش مردم مارا در قراء
ونواحی برهم زده ، مکاتب وشفاخانه ها رابه
آتش کشیده، مردم بیچاره اعم از مرد، زن
پیر ، جوان واطفال معصوم را با بیرحمی‌بقتل
رسانیده پول ، اموال ودارائی شان را بتاراج
بردند •

هنگامیکه دررستخیزدلیرانه شش جدی‌انقلاب
ثوروارد مرحله نوین‌تکاملی خود گردید ،مردم
وانقلاب ماازتباهی و شکست‌وحزب ازمصیبت
انحراف نجات یافته ، حفیظ الله امین‌و باند
جنایتکار ش به کیفر اعمال خائنانه خود
رسیده وبرای همیشه‌در اسفل السافلین زباله
دان تاریخ جائیکه‌برایشان مناسب بود مدفون
گردید •

در حال حاضر که انقلاب ملی و دمو کراتیك
ما با ماهیت ضداستعماری و ضد استثماری
اش سیر صعودی خود را در روند تاریخ
مو فقانه می‌پیماید از جمله وظایف فوری
ضروری وعمده ایکه در برابر دولت جمهوری
دمو کراتیك افغانستان قرار دارد ، تامین
امنیت در سراسر کشورو قلع وقمع کردن‌باند
های فرستاده شده از خارج و عناصر ضد
انقلابی و تامین‌صلح‌در سراسر کشور میباشد
تا فرصت آن مهیا گردد که در جهت رسیدن
به‌استقلال اقتصادی وترقی اجتماعی اقدامات
جدی بعمل آید •

اکنون که مردم‌مابه‌سر نوشت شان‌حاکمیت
دارند بر تمام‌عناصرمترقی‌ونیروهای وطندوست
است که با حزب طراز نوین دمو کراتیك خلق
افغانستان «پیشاهنگ طبقه کارگر و تمام
زحمتکشان کشور »ودولت‌جمهوری دمو کراتیك
افغانستان همنواودریك‌صف‌بخاطر حفظ تمامیت
ارضی ، استحکام استقلال وحاکمیت ملی‌و
تطبیق وعملی کردن مرام حزب ومشی‌دولت
برای بر آوردن آرمانهای والای مردم وامحاء
عقبماندگی، فقر، جهل، بیکاری وبیماری که
میراث شوم دوران سر دمداری آل یحیی
میباشد ، همچنان برای اعمار ویرانیهای دورهٔ
فتور امیر حفیظ الامریکای سیاه و ایجاد
جامعه مرفه ، شگوفان و فاقد طبقه که
استثمار انسان از انسان درآن وجود نداشته
باشد بادرك مسوولیت های سترگ تاریخی
خود آمادهٔ کار وپیکار شده ازدست‌آورد های
انقلاب ثور و مرحله نوین تکاملی آن مجدانه
دفاع کرده دشمنان داخلی و خارجی کشور
را با اجیران خود فروخته شان مجال ندهیم
که بیش از ین بفعا لیت ها ی تخریبی شا ن
در مملکت مادوام داده بتوانند •

فرخنده باد خاطرهٔ تابناك شصت ودومین
سالروز استرداداستقلال کشور،این خونبهای
شهداء راه آزادی ما •

پیرو باد حزب دمو کراتیك خلق افغانستان
وجمهوری دموکراتیك افغانستان . مرگ بر
ارتجاع و امپریالیزم •

به پیش در راه اعمار جامعه مرفه ،شگوفان
وبدون استثمار •

گردهم آیی های اختصاصی ژوندون

مسایل: سیاسی، اجتماعی وخانوادگی وفرهنگ وهنر

دربوتهٔ نقد وانتقاد

مسوول عرضه ناسالم مواد غذایی در شهر کیست؟

ریاست طب وقایوی وزارت صحت عامه

ویاریاست امور صحی شاروالی کابل؟

طرح وتنظیم : رووف راصع

حکم : راحله راسخ خرمی

زیر نظر : گروه مشورتی ژوندون

در این جدل :

۱ـ دیپلوم انجنیر سنگین شاروال کابل

۲ ـ د یپلـــوم انجنیر محمـــد ز ر یـن‌رئیس کمونکشن وزارت مخابرات .

۳ـ سید ر. حمن شینواری ر ئیس تصدی‌ملی بس

٤ـ انجنیر عبدالستـار اور یـــا ر ئـیس‌آبر سا نی

٥ـ انجنیر احمدالله پویا نماینده ر یاست‌پروژه سازی کابل .

٦ـ شمس الدین نو بهاری ر ئیس تفتیش‌شاروالی کابل

۷ـ دکتور محمد کبیر عالمی ر ئیس ا مورصحی شاروالی کابل

۸ـ عبدالباقی آ مر پلان آ مر یت عمومی

۹ـ دیپلوم انجنیر محمد صدیق عبا دی‌رئیس پلان شاروالی کابل

۱۰ـ غلام سرور عظیم زاده سر پرست‌ریاست تنظیف شاروالی کابل

و گـروهـی از اعضای مشورتـی ژونـدون‌شرکت داشتند .

رووف راصع :

یکی از دشواری‌های‌عمده و اساسی‌شهریان کابل که موجب شکایت های فراوان خانواده هامیگردد مساله کثیف بودن شهر و عرضه مواد غذایی به‌گوندی‌ناسالم است که‌وسیله بروز وسرایت بسیاری از بیماری هاگشته ویکی از سبب های عدم تامین صحی به‌شمار آمده میتواند .

این دشوار یها و شکایت هارا میتوان در موارد زیر خلاصه ساخت :

یك اینکه شاروالی کابل‌که مسوول صفایی و پاك نگهداری مراکز زندگی مردم در شهر وجاده ها، پیاده روهاو کوچه ها و محلات‌شهر میباشد با آنکه از هر شهر وند تکسی نیز به عنوان تامین صفایی اخذ میدارد دراین کار نارسایی های فراوان دارد و اغلب کثافات در کوچه هاو گاه مقابل منازل ترا کم میکند ، موجب تکثر مگس ، پشه و دیگر حشرات میگردد ، تعفن ناشی از آن شهر وندان را اذیت میکند ودر مجموع امکان به وجود آوری بیماری های فراوان را مهیا میگرداند .

دو دیگر اینکه :

باتوجه به ازدیاد روز افزون جمعیت در شهـر کـابـل تعـداد چـایخـانـه هـا ، کافی هـاو رستوران ها نیـز در کابـل به پیمانه وسیع افزایش یافته به گونه یی‌که میتوان تخمین کرد روزانه دراین جایگاه های عرضه مواد غذایی آماده شده بیش از یکصد هزار نفر ویا درهمین حدود صرف غذا میکنند که رقمی است در خور توجه در حالیکه در چگونگی تهیه مواد غذایی شکل عرضـــه آ از نظر صحی هیچ کنترول ومرا قبتی وجوا ندارد و اگر دارد به حدی اندك است کـ محسوس نمیباشد این وضع موجب خود س های فراوان گشته‌و اغلب خوراك رستورانها خاطر ناسالم بودن از نظر صحی بیماریها را برای مصرف کننده ها موجب میگردد .

سه دیگر اینکه :

عرضه مواد غذایی از مانند میوه جـات ترکاری وگوشت که‌مصرف فراوان داردبه‌نحو غیر صحی صورت میگیرد ، در فصل گرما مصرف شیریخ وژاله نیز زیاد میگردد اغل شیر مورد استفاده فرو شندگان این موادفا بوده ودر اماکن فروش آن مگس به حد غیر قابل تصوری و جود دارد در همین ردیف فروشند گان و عرضه کنند گان مواد غذا ارزان قیمت میتوان نام برد که در مراکز جمعیت شهر به صورت سیار ویا ثابت کار خود اشتغال دارند و مواد خوراکی ایرا عرضه میدارند نه تنها ارزش غذایی کافی ندارد بلکه مضر صحت بوده و به آسانـــ میتوانند مشتریان خود را که اغلب کودک

گوشه یی از میز گرد ژوندون .

ت کشان کم عاید میباشند به انواع
ها مصاب گردانند .

ار اینکه : در شمار مواد غذایی که از
ورید میگردد به فراوانی میتوان موادی
که به مصرف کنندگان عرضه میگردد، در
تاریخ مصرف آن مدت هاست گذشته
طبیعی است چنین مواد غذایی صرف
دارا نبودن ارزش غذایی ناسالم وبه
ورنده بیماری ها هم میتوانند تلقی
.

مهم دراین بخش بحث این است که
این همه نابسامانی که میتوان موارد
از مانند غیر صحی بودن حمام ها ،
های سیار وپرا کنده در داخل شهر،
افت روزافزون دریای کابل وغیره را
آن افزود کیست ؟

ت طب وقایوی وزارت صحت عامه
مسایل نامبرده ازآن را متوجه ریاست
صحی شاروالی میسازد و یا خوداین
که شاید متقابلا تمام مسوولیت رابه
قایوی متوجه سازد ؟

خن آخر اینکه چرا میان این دو ارگان
و مسوول عرضه خدمات صحی در شهر
و تفاهمی به وجود نمیاید که بااشتراك
و همکاری پلان شده حجم مشکلات
دراین زمینه کاهش یابد ؟

ین موارد از شاروال کابل تقاضای
ع دارم .

زوال کابل :

ضه مواد غذایی به گونه صحی در شهر
ونه که خود تان در بخشی از سخنان خود
گر آن شدید ، مستقیما ارتباط داردبه
زندگی شهر ، به چگونگی وضع اقتصادی
وجوراملی چون تامین حفظ الصحه محیطی که
ایجاب شرایط فراوان و نوسازی های
را میکند و برخورداری مردم از آگاهی
در زمینه های تعلیمات صحی و امور
ریها یا به صحت .

صورت یك کل باتوجه به عدم زمینه‌های
صحی بسیار مشکل به نظر میاید که
الی کابل وآن هم باپرسونل کم واندك
ناکافی خود بتواند به همه این
ریها وپرابلم‌هافایق آید ولی این هرگز
معنی نمیباشد که ما مسایل مورد انتقاد
که در واقع از زبان خانواده هابه طرح
نادیده انگاشته باشیم ویا در برابرآن
تفاوتی وسهل انگاری مواجه گردیم .

اروالی کابل وبالخاصه در دوره جدید
در پهلوی مشکلات دیگری که به آن
اشاره کردیم در زمینه مورد بحث نیز
امکان وحد توان خویش تدابیری رامورد
قرار داده است .

عنوان‌مثال‌مابرای اینکه‌بتوانیم فروشندگان
رادر مارکیت گونه هایی متمرکز سازیم‌تا

باالندك پرسونل ما هم شرایط صحی عرضه مواد غذایی و هم کنترول قیمت ها ممکن‌گردد ساحه هایی را که تخریب گردید ، وتا فعلا امکان ساختمان در آن به مطالعه گرفته نشده برای عرضه مواد غذایی از مانند میوه جات‌و ترکاری اختصاص داده ایم .

ما برای تامین شرایط صحی در شهر کابل خواه در مورد عرضه سالم مواد غذایی باشدو خواه در زمینه های دیگر تامین بهداشت‌شهری نیاز مند به کمك گسترده وزارت صحت عامه میباشم در حالیکه‌متاسفانه از این کمك بسیار کم واندك بر خور داریم تشخیص مواد غذایی سالم از ناسالم احتیاج به‌لابراتوار هایی دارد که به صراحت میگویم اگر وزارت صحت عامه مارا یاری ندهد ما از خود نه‌چنین وسایل تجربی و آزمایشی لابراتوری داریم ونه هم امکانات تهیه آنرا .

درمورد رستورانها و غیر صحی بودن ومشکل عرضه نان نیز حق باشما است ، اما شرایط نیز بگونه است که‌به همان‌دلایلی‌که‌خود اشاره کردید بر آوردن همه آنها ممکن نمیباشد ، به این دلایل که اغلب رستوران های ارزان قیمت در نقاط کهنه‌ساز شهر موقعیت دارند ، محلاتی که در مجموع به خاطر عدم امکان تامین صفایی آن ، به نا مساعد بودن شرایط حفظ الصحه‌وی وبه خاطر تجمع حشرات وتراکم کثافاتی که اغلب حتی بیرون کشیدن آن هم از درون‌کوچه ها همراه با مشکلات فراوان است .

تعداد رستورانهایی که دراین محلات‌موقعیت دارند بیش ازدو سوم تعداد تمام رستورانهای شهر است وبرای رعایت موارد صحی یاباید این مراکز عرضه مواد غذایی تخریب گردد ویا مسدود شود که در نتیجه جمعی فراوان از شهر وندان بیکار میمانند .

باید در نظر داشته باشیم که عرضه صحی غذایی فقط باکنترول صحی بودن مواد مورد استفاده عملی شده‌نمیتواند ،نگاهی به‌رستوران هایی از مانندی که شما از آن یاد کردید بیندازیم دراین مراکز مواد غذایی از نوع ارزا نترین انتخاب میگردد ، شکل‌پخت‌وتهیه صحی نمیباشد لباس آشپز با موازین صحی برابر نمیباشدشکل‌عرضه وظروف‌مورداستفاده صحی نمیباشد وبرای از میان برداشتن همه این عوامل غیر صحی هیچ راهی جز ویران کردن ویا مسدود ساختن وجود ندارد ، اماگر شعب گونا گون وزارت صحت عامه از تفتیش تا روغتیا پال هاو امور تعلیمات صحی آنان دراین زمینه ها همکاری وسیع و همیشگی با شاروالی داشته باشند حداقل این امکان به وجودآمده میتواند که تاحدودی شرایط عرضه صحی مواد غذایی عملی شده بتواند .

روف را صع

من میخواهم به نکته یی در همین زمینه اشاره کنم که میتواند مویدی باشد بر بی توجهی وبی مبالاتی شعب مسوول حفظ وتامین مسایل صحی غذایی در شهر ، خواه این شعب به وزارت صحت عامه مربوط باشند و خواه به شاروالی کابل ، و آن اینکه همین اکنون در چند صد متری شا ر و ا لی کابل ده ها نوع از کنسرو های مواد غذایی و قوطی های شیر مورد خرید و فروش قرار میگیرد که بیشتر آنهاتاریخ مصرف‌شان مدتی است سپری شده واین موضوعی است در خور توجه ، چراکه روزانه صدهاخانواده ازاین مواد کنسر وشده فقط با اعتماد به صحی‌بودن آن مصرف میکنند در حالیکه ممکن است هریك از آن بتواند موجب بیماری هایی دراطفال و بزرگسالان گردد ـ به‌این ترتیب میتوانیم به این ضرب المثل مردمی اعتقاد کنیم که اگر کمی آسیا کند است‌مقداری هم‌گندم تر است یعنی اگر عدم تامین موارد صحی غذایی در شهر مقداری به خاطری شرایطی است که از میان برداشتن آن وقت وپول وپرسونل کافی میخواهد مقداری هم به خاطر بی توجهی هایی است که صورت میگرد .

رئیس امور صحی شاروالی :

در تامین مسایل صحی و عرضه سالم‌مواد غذایی هم شعب وقایوی وزارت صحت عامه مسوولیت های مشخص دارند و هم ر است امور صحی شاروالی کابل .

در مجموع میتوان گفت طب وقایوی وزارت صحت عامه مسوول به وجود آوری تمام آن شرایطی است که احتمال خطرات صحی و بیماری هارا از میان بردارد و تا جایی که این مسایل مربوط به ساحه خدمات شهری‌میشود

دپلار وطنی ملی جبهی جوړښت دیوه تاریخی ضرورت په حیث

نن ورځ چی دنړی ددروستروانقلابی قوتونو له ملی آزادی بخښوونکی جنبشونه ،په‌پانګوالو هیوادو کی کارګری نهضتونه او لویه سوسیالیستی اردوګاه په جدی هلو ځلو سره نه یوازی دا چی زوړ استعماری سیستم محوه شوی اولاپسی نابود یږی بلکی پر مختللی استثماری نظامونه یی هم د کلکو بحرانونو سره مخامخ کړی خو دقواو توازن او انډول‌ته یی دسوله غوښتونکو مترقی او انقلابی قوتونو په ګټه بدلون ورکړی دی .

په‌هره اندازه چی دغه انقلابی طوفان شدت او تکامل مومی‌په‌هم‌هغه اندازه آزادی بخښوونکی جنبشونه دسیاسی استقلال څخه اقتصادی آزادی او ملی مستقلو دولتونو ته رسیږی اود مترقی کارګری نظامونو تشکل او پیوستون اسانه کوی . دملی دمو کراتیکو دولتونو تشکل چی دخپلو ملی او دموکراتیکو وظایفو له مخی دټولنی په ټولو ملی او دموکراتیکو طبقو او قشرونوپوری‌ا:ه‌لری‌تریوه‌ټاکلی اوعلمی پروګرام لاندی دیوی ملی دمو کراتیکی جبهی په واسطه دخپلو امپریالیستی ضد اوفیودالی ضد مبارزوله لاری داوسنی زمانـــی د یوه ضرورت په ډول وړاندی شول او نور هم‌عمق مومی هر څومره چی په وروسته پاته هیوادونوکی دټولنی دعینی او ذهنی شرایطو سره‌سم ملی دمو کراتیکی جبهی تر کیب او تنظیم ومومی په هغه اندازه‌یی‌انقلابی‌مبارزی دټولنیز انقلاب به لور وده او پرمختګ کوی .

که څه هم دملی دموکراتیکی جبهی طبقاتی ترکیب دیوی‌ټولنی څخه‌بلی‌ټولنی‌اودانقلاب‌دیوه حالت څخه نظر وبل حالت ته‌توپیر مومی خوپه ټولو دودی په حال هیوادو نو کی دملی او دمو کراتیکو انقلابونو لپاره کارګران ،بزګران انقلابی روشنفکران،کاسبان ، وړوکی پانګوال ملی پانګوال اوداسی نور دمو کرات طبقات او قشرونه د ملی دمو کراتیکی جبهی دمهمو غړوڅخه ګڼل کیږی . خوباید وویل شی په هره اندازه چی‌ددی جبهی‌اساسی برخی‌کارګران اوبزګران په منظمه توګه تشکیل کړی په هغه اندازه انقلاب ژر بری ته رسیږی او په خپل ژور تابه سره دتکامل وروستی پړاوته ځان رسوی . البته دملی دمو کراتیکی جبهـــی جوړښت او غیر سرمایداری دودی دلاری پر-اساس دټولنی پرمختګ دهری دموکراتیکـی طبقی په رهبری امکان لرلی شی اوپه ځینو وختونو کی لاداسی هم پیښیږی چـی یو لړ مترقی او تحول غوښتونکی منورین او افسران په عمل کی دجنبش رهبری په غاړه واخلی او دخپل فیودالی ضداو امپریالیستی ضد ماهیت له مخی داسی ملی‌دموکراتیک دولت جوړکړی چی‌په وروستو مبارزو کی دټاکلو شرایطو په اساس دټولنی دطبقاتی قوتونو د تـرکیب د تغییر له مخی دنړیوال سوسیالیستی سیستم دهراړ خیزی مرستی او دټولنی دټولو انقلابی او دمو کراتیکو طا قتو نو څخه په سره کولای شی انقلاب نور هم ژور ا کی یی په اولسی انقلاب سره واړوی .

شك نشته چی دملی دمو کراتیکی تاسیس او جوړښت که هر څومره بری وی خوطبقاتی مبارزه پای ته نشی رس داځکه چی هره طبقه د جبهی پـه دننه دخپلو طبقاتی ګټواو مشترك دښمن دوه مبارزه کوی ، جنګیظی او دغلیی لپار تلاښ کی وی اویو لړ اجتماعی طبقی طبقاتی ګټو دتامین‌په‌خاطر څکه دبلی د تیکی طبقی سره وحدت کوی چی خپل کړی او دګډدښمن په مقابل کی و ج نوهمدغه ځای دی چی په‌جبهه کی دننه ترمنځ داخلی مبارزه ددوی دطبقاتی پراساس یوروښانه‌حقیقت منعکسوی‌که کی دیوی‌خوادمختلفو ګوندو نواو ساز ترمنځ اتحاد راغلی وی نو پـــردی ددوی په منځ کی ډیره جدی مبارزه موجوده وی چی هره ډله او طبقه کوښ چی رهبری واخلی خپل طبقاتی ګټی او دخپلو افکاروساتندوی واوسی لاکن په دی ځای کی ده چی دجبهی ټول غړی هغه عمومی پروګرام ردنه کړی اوپرض ګام وانه خلی چی دوی په ګډه دمشتر د سرکوبی لپاره تدوین او تنظیم کړی دملی دموکراتیکو انقلابونو ستربری.د دمو کراتیکی جبهی په‌درست ترکیب د په عینی اصولو او بیاد غړوترمنځ په اتحاد اویووالی پوری‌اړه لری‌که څه‌هم‌یو اوپور تو نستان داسی عقیده لری چ دمو کراتیك انقلاب باید یوازی او دمخکښی پرولتاریااودهغوی دګوند له خ ته ورسیږی او نور ټول زحمتکښان چی هغوی څخه دا کار ممکن ته دی ،له‌دی څخه باسی خوبر عکس باید هغه وشی دفیودالی او امپریالیستی قوتونو په م حتی‌ملی پانګوال چی ترفیودالی اوامپریا محدود یتونو او ستمونو لاندی دی په دموکراتیك صف او لیکوکی ودروو څو راز جبهو کی فعالانه ونډه واخلی .

په عمومی ډول په یولړاسیایی او افـ هیوادو نو کی چی وروسته پاته تولید ولری په فیودالی او ماقبل فیودالی اقـ مناسباتو کی پراته‌وی‌ملی دمو کراتیکه جبهه یی ددوی دوروسته پاته والی په دتشکل په خاطر ډیری ستونزی لری یولړ هغو نسبتا پرمخ تللو هیوادونو دسیاسی شعور سطحه‌یی لوړه او پرمخ وی، ګوند ونه اوسیاسی محافل ولری فیودالی ضد او امپریالیستی‌ضدملی دمو تیکه جبهه یی‌په نسبتا اسانی سره جو شی او کولای شی چی په لنډه موده کی ملی دمو کراتیکو ارمانونو ته ورسیږی

شرط چی دیوی خوایی مترقی گوندو نه اولسونو کی نفوذلری او دبلی خوا دعلمی قیم شوی پروگرام خښتنان وی. بر عکس چیری په هغو هیواد ونو کی چی زیات وسته پاته وی سیاسی گوند ونه یی یانه جوړ شوی اویا هم ډیر کمزوری وی اود سونو خخه تجرید وی نو بیله شکه چی لی دمو کراتیکوجبهوجوړښت او بریالیتوب ی ددیرو ستونیز و اوناخوالو سره مخا مخ .

لی متحده او پلار وطنی ملی‌جبهه تاریخ په اوږدوکی:

ملی متحده جبهه چی د امپریالیستی تونو پر ضد دټولنی زحمتکښان رهبری لای شی په عملی‌توگه ددریم انتر ناسیونال ه هغه وخت اساس‌و موند چی امپریالیزم چل بحران په لومړی پړاو کی داخل شوو. دبحران ددوهم پړ او په درشل کی ی جبهی زیاته وده و موند له اوپه اوسنی انه کی دامپریالیزم او فیودالیزم دپاشلواو تولو دپاره دبل هروخت په نسبت ددمو - اتیکی متحده جبهه یوه ډیره مهمه اوټول خیزه اجتماعی او سیاسی وسیله ده .

په ۳۵ ۱۹ کلو نو کی دکوریا دکمونست وند تر رهبری لاندی دجاپانی امپریالیزم‌په ه ضد دکوریا زحمتکښانو خپل لومړنی‌ملی متحد خوښیش تکمیل کړه کله چی جاپانیا نو خپل ستعماری شد ت‌سخت‌کړیانو کوریایی خلکو او افیل ملی آزادی بخښوونکی جنبش نور هم ولیدتقلم اوپیاوړی کړ او دتکامل یوی نوی ی افق حلی ته‌یی ورساوه . دکمونست گوند تیکه خلافیت په نتیجه کی په۱۹۳٦کال‌کوریانیانو ی په‌کولای شوای‌چی جاپانی‌ضدآزادی بخښوونکی ری نهضت نور هم قوی کړی او دجاپانی امپر- نو کالیزم ضد دملی متحدی جبهی سازمان یی پرمخ‌وړاو (دپلار وطنی تعمیری ټولگی) نوم یی ولری.دکړه دجبهی په دی سازمان کی کار گران، دموزگران ، روشنفکران،کاسبان واړه او منځنی ه جواجران او فابریکه والا ، مذهبی بیلا بیلی ه کړلی ، وطنپرستان ، دخلکو ټول هغه گروپونه وی اودلی چی د جاپان په مقابل کی‌یی دخپل هیواد آزادی غوښته،سره ور ټول او دمبارزی په تاوده سنگر کی یی سره ودرول په‌همدی ډول دچین زحمتکښانو او زیار ایستونکو هم دخپل وخت جاپانی استعمار گرانو په ضد ملی متحده جبهه تنظیم کړه او په قاطع‌بری سره یی دجاپانی امپریالیزم ریښی دخپلی خاوری خخه وایستلی .

کله چی‌په ۱۹۳۳- ۱۹۳۵ کلونوکی هتلری فاشیزم دنړی دبازارونو دتسخیرو لو په خاطر په اروپا کی وحشت او شدت نور هم زیات کړ نود بلغاریا دخلکو قهرمان (گـــو ر کی دیتمروف) په موثره اوعلمی توگه دلومړی خل لپاره په بلغاریا کی دفاشیزم په ضد دټولو فاشیستی ضد قوتونو وحدت او یووالی دخپل مترقی گوند تر رهبری لاندی په یوه پراخه اولسی پلار وطنی متحده جبهه کی و غوښت او بری ته یی ورساوه . ددمتروف ددغه د اهیانه افکار و خخه‌دشرقی اروپا نورو هیواد- ونو هم دفاشیزم په ضد پوره استفاده وکړه او ددوهم عمومی جنگ په پای کی فاشیزم مطلق ماته و خوړه او مترقی سو سیا لیستی سیستم منځ‌ته‌راغی.(گـدمتروف)په ۱۹۳۵ کال په مستعمره او نیمه مستعمره هیوادو نو کی دامپریالیستی ضد جبهو په هکله داسی وویل : «په مستعمره‌اونیمه مستعمره هیوادو- نوکی دامپریالیستی ضد جبهی دجوړ ښت په وخت کی باید دهر خه نه لومړی داولسونو امپریالیستی ضد مبارزو دشرایطو تنوع ، د آزادی بخښونکی ملی جنبش پوخوالی او په هغه کی دپرولتاریا اغیزه په همدی تـــو گه پراو لسونو باندی دکمونیست گوند تاثیرته پاملرنه وشی .»

داروپا په دغه ډول بریالیو جبهو کی د پرولتاریا په رهبری‌او دشوروی اتحادپه‌هراړ- خیزو مرستو سره کمونستانو وکولای شوای چی فاشیستی نظامونوته‌سقوط ورکړی اودنوی تیپ دمو کراتیک انقلابونوله‌لاری سوسیالیستی ټولنی جوړی کړی. دفاشیزم ترماتی وروسته سوسیالیستی اردوگاه دیوه قاطع قدرت په‌خیر استحکام اوټینگښت وموند ، آزادی بخښوونکی ملی جنبشونه او امپریالیستی ضد قوتونه دتکامل یو ډیر حساس او انقلابی پړاو تـه راورسیدل او دملی آزادو هیوادونو داقتصادی استقلال اوپرمختگ لپاره پوره لاره خلاصه‌شوه

اوس چی هر خومره آزادی بخښونکی جنبش پیاوړی کیږی په هم هغه اندازه امپریالیستی متجاوزا ت محدود او ملتونه دخپلو آزادیو لپاره نو رومر حلوته خانونه رسوی ددی لپاره چی نوی آزادی بخښونکی جنبشونه نور هم دتکامل خپلی وروستی مر حلی ته ورسیږی د امپریالیستی انحصارات او فیودالیزم‌په دغه بین المللی انحصاراتو داخلی ځاله په پوره توگه دماتو شگستو نو سره مخامخ کـــړی

نو داسیاافریقا اولاتینی امریکا په هیوادونوکی ددوی دطبقاتی جوړښت او تاریخی شرایطو برمبناداسی ملی دمو کراتیکی جبهی باید جوړ کړی خو قدم‌په‌قدم پرمخ ولاړشی اوخپلو ټاکلو ارمانونوته ورسیږی په دغه وخت کی ملی دمو کراتیکی جبهی چی رهبری یی دخپـــلو ټاکلو اصولو په‌رڼاکی د مختلفو د موکراتیکو طبقو په قدرت سازمان دهی او اولسونو کی دنفوذ په اندازه او درجه اړه لری نه یوازی دجبهی دعینی شرایطویعنی‌کارگرانو ، بزگرانو کاسبانو ، ملی پانگوالو او داسی نوروانقلابی اودمو کراتیکوطبقوپرښت تشکیل‌مومی بلکی دپوره بریالیتوب رمزیی په معقوله او اصولی رهبری کی خرگند دی .

په افغانستان که خه هم دتیر پنخلس‌کلن سیاسی مترقی جنبش‌دپیل‌خخه راپه دی خواد ملی دموکراتیکی جبـــهی آوازی او انـگازی خورا ډیری خپری شوی خوله بده مرغه چی په عمل کی‌یی صورت ونه موند اوس دادی دتور داومی نیټی دوسله وال پاخون دملی او دمو کراتیکو وظایفو داجرا اوپای ته رسولو په خاطر دیوی دمو کراتیکی ملی جبهی د تشکیل پوره ضرورت احساس دی . پـــه افغانستان کی دتورترمسلحانه قیام وروسته دخلکو دمو کراتیک گوند سیاسی قـــدرت او ددمو کراتیک جمهوری دولت دتاسیس په وخت‌کی‌یی دملی دمو کراتیکووظیفو اجرا اوبی طبقو ټولنی ته رسیدل اعلان کړل بیله شکه چی ددغه ډول ملی او دمو کراتیکو ارمانونو او وظایفوتطبیق‌دټولنی‌دټولوزحمتکښانو دغوښتونو اوارمانونو واقعی مظهر دی خوله بده مرغـه تر لږ وخت وروسته دغه ملی دمو کراتیک پروگرام چی د خلکو غوښتنی په واقعی توگه منعکسوی دیو لړ حماقتونو او امینی بانډ د خیانتونو په نتیجه‌کی‌دچپورویژیونستی اعمالو اواو انتوریستی فعالیتونوقربانی ته برابرشول دلتموا خرگنده شوه چی گواکی هیواد دیوی لویی داسی دسیسی قربانی‌کیږی‌چی نه یوازی په‌منطقه کی عمومی بحران خلق کړی بلکی دنړیوالی سولی په ډگریی هم دنارامی یو تور داغ کښیږدی .

چی په همدی اساس دجدی په شپږمه نیټه دانقلاب نوی پړاو رامنځ ته شو او دملی دموکراتیکو **وظیفو دتطبیق** لپاره یی دهیواد سیاسی جنبش ته دمشترك ملی او مترقی‌عمل لپاره **امیدونه او نوی** هیلی پیدا کړی . دلته لازمه ده چی دهیواد ټوله مترقی او وطنپاله گروپونه او اشخاص په‌پوره میرانه او صداقت دیوی داسی جبهی صفوف‌ټینگ او محکم کړی چی دجنگ او وحشت په مقابل کی وجنگیږی

لنډه داچی اوس په شعوری او غیر شعوری توگه په افغانستان کی دجنگ او وحشت صفونه چی په مستقیم ډول دبهر نیو متجاوز کارانو او داخلی فیودالیزم منافع ساتی جوړه شوی ده نویی په مقابل کی په خورا جدیت او مهارت سره دسولی دتامین او ملی دمو - کراتیکو هدفونو دترسره کولو په مقصد دمو- کراتیکو او دامپریالیزم ضد قوتونو تر منځ یو داسی پـراخـه ملـــی متحـدی جبهـــی جوړښت چی دیوی خواد جگړی او تهاجماتو مخه ونیسی او دبله پلوه امپریالیستی او فیودالی ضد هغه وظیفی تر سره کړی چی زموږ دزحمتکښانو ورځنی غوښتی جوړوی ، یو تاریخی ضرورت دی .

مجسمه بودا مکشوفه تپه مرغان باتاثیرات‌هنری یونانی در دوره کوشانی ها .

نظرمحمد عزیزی

تأثیرات هنر و تمدن یونانی در دورهٔ کوشانی‌ها

یکی ازموضوعات عمدهٔ تاریخ‌قدیم افغانستان تحقیق برساحات باستانی واحیای فرهنگ‌قدیم است ، که بوسیله آن، داشته های زمان کهن کشور ،، و وسیع ترین مدنیت های قبل از اسلام روشن می گردد و صفحات‌جدیدی براو راق زرین تاریخ کشور ا ضافه میگردد. دانشمندان قبلا نظریاتی درمورد اقامت یونانی ها یا طائفه (یاوانا) اشارات زیا دی نموده اند، که بعد از ورود سکندر مقدونی ، قبا یل وعشایر شان تادیر زمانی در جلگه‌های‌وسیعی کاشغر آسیای مر کزی تاکرانه‌های رود هیرمند باقی ماند و مدت ز مانی سیطرهٔ شا نرادرمرز های بهارت قدیم گستردند و بر نحوه های هنری وگونه‌گونی بر آداب ، رسوم و کلتور سرزمین های تحت اشغال شان تغیراتی‌وارد نمودند .

کتاب معروف «میلاندا پانا»که‌در آن‌روایاتی ازعالم معروف رو حانی هندی گند ها ری‌یعنی (نا گا سینا) درج است ، می رساند که یکی ازین شا هان یو نانی زاده متولد دردوپیا ـ اگسندا چگونه و بکدام اندازه نقش در تغییر فرهنگ منطقه داشته و چطور فر هنگ محلی باکلچر پیشرفته یو نان باستان که سینه‌به سینه در سر زمین مرد زای مان پهن شده‌بود بو سیله وی جایش را فراخ نمود و درسیستم های متنوع حیات اجتماعی و سیاسی سر زمین در آوان قرن اول قبل از تولد مسیح تبد لات وتغیراتی قابل ملاحظهٔ را بمیان آورد .

از مثالهای عمدهٔ این تذکره یکی‌هم‌کشف بزرگ ساحهٔ باستانی طلا تپه در شبر غان است که توسط دانشمندان کشور دوست و برادر مان اتحاد شوروی چند سال قبل ، برگ دیگری درتاریخ‌مان علاوه‌شد وآنهم‌بااسم بامسمی از عجائب هشتگانهٔ جهان .

در این کشفیات تازه و به ثمر ر سیدهٔ علم باستا نشناسی ، قبوری از زما مداران ویاشخصیت های نا مدار ز مان یو نانی های مقیم باختر بکمك آ مد که گستر ده های قلمرو شان تا دور ترین نقاط آ سیای مر کزی پهن شده بود و در مدت دو نیم قرن قبل از میلاد، کلیه مظا هر مدنی و کلتوری در دست آنها قرار داشت .

مطالعات و پژوهش های بو یژهٔ که مد ت ها پیش بوسیلهٔ دانشمندان در سا حات مختلف آ سیای مر کزی صورت گرفته، از ساحهٔ (ختن) کتیبه های بد ست‌آوردند که در آن نا مهای از یو نانی زادهٔ مرویونانی زادهٔ زن برده شده و نیز صورت حساب تاجری رانشان مید هد که در وا قع قبل از بوجود آ مدن راه کاروانی یا راه ابریشم فواصل بعیدی را بین با ختر و آسیای‌مرکزی (ترکستان شرقی) طی نموده و و سیلهٔ بهتری برای‌تبادلات اشیای کلتوری بین دو مرز یعنی با ختر و تر کستان شرقی شده می توانست .

وقتی دانشمندان باستان شناسی هفت قبری از طلاء بدست آوردند یك بار د یگر، زرگران و مشاطه گران آ نعصر و زمان، بهترین زیورات وآلات تز ئینی را که وابسته به‌هنر در باری یو نانو با ختری بود ، بوجود آوردند .

آنچه احفاد یونانی های باز مانده تا قرن دوم و اواخر نیمهٔ اول قرن اول قبل از میلاد، در طرح و دیزاین آ لات زیوری طلائی‌ابتکارات منحصر بفرد بخرج داده اند ، میراثی ارزندهٔ بوده که با خود از یو نان باستان به ارث آورده بودند و با ممیزات با ختری سا حات قدیم تخار زمین و سلسله های از علا قهٔ یمگان بصورت مشترك مورد استفاده قرار گرفته بود . چنانچه تز ئینی پاولی یابه اصطلاح براکتی که در اواخر قرن سوم‌واوائل قرن چهارم میلادی در مجسمه های ستوکی تاشقرغان ترکستان شرقی جهت تزئین‌مجسمه های زن مورد استعمال قرار می‌گرفت درآثار مکشوفهٔ طلائی طلا تپهٔ شبر غان ، روی‌لباس های زمامداران یو نانو با ختری ملاحظه شده ودر مجموع بصورت سلسله های گردن و سینه مورد استفاده قرار می گرفت. بعد ها این تزئین از نقره تاقرن شانزدهم و اواخر قرن نزده در زیورات تزئینی ا هالی تخار زمین علاوه گردید و بهترین نمونه ها ی تزئینی در لباس ها و کلاه های ا هالی‌ترکمن وازبیك مورد توجه قرار گرفت .

تمدن قدیم یو نانیان در باختر که مدت‌ها زمانی قسمت های عمدهٔ سر زمین مارا احتوا نمود با رنگ گرفتن این تمدن در باختر وخلط هنر و تمدن محلی به آن ، مدنیت بزرگی در صفحات شمال کشور بوجود آمد که نظیر آن کنون در آسیای مرکزی دیده نمی شود .

چنانچه و قتی ساحهٔ باستانی آی خانم، بقایای سا ختما نها و آثار بدست آ مده ساحات ، دشت ار چی ، شهر وان، دلبرژین تپه و سا حات د یگر را مورد مطالعهٔ عمیق قرار د هیم ، خواهیم دید که عظمت‌این‌تمدن در عصر و زمانش شهرهٔ آفاق بوده و کمتر از تمدن آ سیای میانه نبوده ، زیرا دونیم قرن و یا حد اقل سه قرن متوالی زمان کوتا هی نیست .

دیری نگذشت که خانوادهٔ د یگری شر یك این تمدن برازنده گردید و میراث‌های‌فرهنگی خود را با تمدن باز ماندهٔ یونانو با ختری ضم نموده و بزرگترین مدنیت تازهٔ گر یکو کوشان را بو جود آورد .

این طائفه کو شانی های تخارزمین ویاقبائل مربوط به سر زمین تاهیا بودند (بعضا درین مورد نظریات مختلف دارند که درین جاه‌قابل بحث نخواهد بود) که پدیده های هنری یونانو با ختری را بوجه کلتور محلی با ختر زمین در عصرش جلای دیگری دادند و در توسعهٔ کلیه پدیده های هنری و تو سعهٔ مظاهر هنری ، مذهبی و ادبی کوشیدند و برای سیطرهٔ بهتر ا مپراتوری شان، و سیلهٔ دردرجهٔ اول قرار دادند ، چنانچه که‌در معابد، مطالعات همه جانبهٔ را بین آنسوی مرزدریانی کشور یعنی جنوب ا تحادجماهیرسوسیالیستی شوروی واین سوی مرز ، گشود و ار تباطات کلتوری را در عهد زما مداران و شا هان‌یونانی مستقر در با ختر و شا هان یو نانو با ختری را در ین دو سمت مشخص نمود .

همانطو ریکه استحصال طلای با ختر بخصوص در ساحات معروف زر افشان ویمگان وبدخشان یا بندوبن یا بو باکین، د ر عصر یونانیان تقویت یافت ، بوسیله هنر مندان،

در آتشگاه ها ، ر پاسدار خانه ها، در قلعه‌ها در مراقبت‌گاه ها و همچنان در معابدسلطنتی یادرباری ، پدیده های هنری و مذهبی و کلتوری شانرا توام با باز مانده شده های یونانی تعبیه کردند و برای پذیرش و نیایش بر روی اهالی و کلیه طبقات مسکون باختر گشودند . بطور مثال می توان از دلبرژین تپه ، گله تپه ، در مهادژ بگلو لانگو یا سرخ کوتل ، چم قلعهٔ و در ساحات با ستا نی کافر قلعهٔ د شت ار چی که یك واحد وزون معینی یونانو و کو شانی به حساب می‌رود، یاد آور شد .

ساحهٔ باستانی د لبرژین تپه باو جودیکه ساختمانها مواد و بعضا تکنیك سا ختما نی وپلان شهر وابسته به طرز مهند سی‌یونانو باختری و کو شانی است . و علامت های ساختمانی عصر کو شانی در آن ملاحظه می‌شود ، بااین هم عناصر یو نانی مانندمجسمه گلی بدون‌سر رب النوع‌رزم یا (هراکلس) دریکی از حجره های جنوب حصار بد ست آمد . روی بدن آن ر نگ سرخ شده و در گردن آن گردن بندی نقش گردیده که ظاهرا تیپ شر قی داشته و باستا نشا سان اززیر پای این مجسمه شکهٔ کو شانی مربوط به واسود یوای دوم بدست آوردند که البته ادعای مارا ثابت‌می‌سازد.

آلههٔ آ تنه که در یو نان باستان‌درآسیای میانه بخصوص روی ظروف سفالی(امفو ره) در حالات رزم با تیر و کمان ، شمشیر وسپر وبعضا در حالت ا ستراحت نقش شده د ر دلبرژین تپه این پدیدهٔ کلتوری در ر و ی دیوار معبد بصورت نیم رخ رنگ آمیزی شده تبارز نموده و همرا هان آن نیزبصورت نیم رخ و بعضا باسه بر چار حصهٔ از چهرهٔ ملاحظه میشو د ، این نقش زیبای الههٔ یونانی که در نزد اهالی محل و کوشا نیان به مثابهٔ ا نا هیتا و یا نا هید تعبیرشده در دیوار های نقش گردیده که تکنیك‌سا ختمانی وشیوهٔ کار هنری آن وا بسته به دود مان کوشانی ها بوده ولی برای اینکه‌مدت طولانی اهالی با ختر زمین این پدیده ها را مو رد پرستش و نیایش قرار داده بودند ، نا گزیر درعصر کوشانیان این پدیده به شکل محلی وکلتوری با ختر زمین تبارز نموده است .

ا ختمان ها و عما رات پدیده‌های معماری یو نانی خود را از حالت نخستین‌اش کشانیده و به نحوهٔ بکلی محلی تبارز یا فته است . مثلا و قتی زیر ستونی ها و یا سر ستونی های این جاه را مورد مطالعه‌قراردهیم نظر به ضرورت سا ختمانها پدیده‌ها وعناصر هنری در شکل واندازه های شان تغییرا تی وارد نموده و لی باز هم انگیزهٔ اساسی‌آنها الهامی از هنر و کلچر یو نانی بوده وبهمان شکل و منوال تاقرن نهم میلادی به پیش می رفت . تبارز مجسمهٔ هلیوس رب النوع آفتاب یو نانی و همچنان رب النوع‌دیونیزوس که‌ازساخته های دوران هلنیزم در شرق‌است توام بامجسمه های بعدی هندی (شیوا و پروانی) و تهیهٔ معبد (دیو سکور ها) که از ممیزات یو نانیان به شمار می رود در عصر کوشانی ها ودر دورهٔ شا هان بعدی مورد تقدیس ، احترام واستفاده قرار می گر فت ، این زاییده ها قرن ها و زمانهای طولانی ر ا در برگرفته که‌از قرن دوم ق.م. آ غاز وتاقرن پنجم میلادی پیوسته از شمال هندو کش‌آغاز وتا کرانه های بعدی اندوس پخش و خا تمه می یابد چنا نچه یك تمدن بخصوص یونا نو کوشانی را در بر گرفته و باتوجه اینکه این ترمینو لوجی یا اصطلاح نوین دورهٔ باستانی تاریخ کشور مورد تحقیق همه جانبه قرارگیرد از تاثیرات واصطلاحات د یگری چون‌کوشانو ساسانی و کو شانی یفتلی باید جدا گر د د وهر یك ازین دوره ها نظر به پدیده‌هاوانگیزه های اساسی هنری و کلتوری آن مورد مطالعه قرار گیرد . برای اینکه توانسته باشیم درین مورد مثالهای ار زندهٔ ، در نظر نخست‌درباختر (ساحهٔ تخار زمین) داده باشیم . ازین‌جاه‌ها

مجسمه بودا باشیرات هلنتیك در دوره کو شا نی ها

مجسمه یك خانم مربوط دورهٔ کوشانی ها

بصورت مختصر شرح را آ غاز می کنیم :

یکی از خصایص مدنی دوره شکو فان‌گریکو کوشان ، همانا سیستم و تکنیك‌های‌بخصوصی زراعتی واعمار ساختمانهای ، منازل، راه ها و ر هایشگاه ها و معا بد یست که بعضی ازین مثالها ، کنون بصورت وا ضح مشا هده شده و بعضی دیگری بر مرور متروك شده‌اند ودر تحت انبار های ز یادی خاك توده ها قرار دارند وایجا ب تحقیق و کاوش ها ی متداوم را می نماید .

به‌اثر تحقیقات هیدرو لوجی و پژو هش های ژر فیکه در قسمت تیکر های بد ست آمدهٔ ساحهٔ تخار ، آی خانم ، دشت قلعه ، شور تو غی ، ینگی قلعه و نیز شهر وا ن ودشت ار چی ، امام صاحب و قسمت هم از ساحهٔ تالقان صورت گرفت . چنین تو جیه گردید که تخار ز مین از عصر برونزمکارن اولی دورهٔ اول پیش از تاریخ تاختم استیلای هخا منشیان ، تکنیك زراعت ، سفال سا زی وسیستم اعمار کانال های آ بیاری با د ه رهٔ برونز فرق داشته وبه شکل بسیار بغرنج آن ا متداد کانال ها و سا خت ظروف سفالی مورد ضرورت و تهیهٔ مساکن ر هایش، بوجود می آمد . و لی بااستقرار یو نانیان و شیوهٔ تولید غیر عادلانهٔ دود مانهای حاکم آ نز مان، تشدید مناسبات کار روی ا راضی مجدا بوسیلهٔ هنرمندان ، کارفر مایان ، استا دان وما هران نوع بسیار دقیق حاصل کار مولدین آنزمان بدست آ مد که امروز می توان این سنجش های دقیق را بو سیلهٔ آ لات مدرن وتخنیکی مورد تو جه قرار داد . یکی از آن جمله تکنیك اعمار کا نال های آ بیا ریست که از دریای کو کچه ، شهر وان ، هزارباغ وبعضا در قسمت های دیگر از دریای‌تالقان، یونانیان وبعد ها کو شانی های تخار ز مین وبعد ها بانفوذ مدنیت اسلامی از آن نیز استفادهٔ اعظمی برده اند بطور مثال‌باوجودیکه سطح اراضی ساحات ینگی قلعه و سا حات مربوط به شهر توغی ، علاقه خلم و دشت قلعه نسبت به سطح در یای کو کچه بلند ار تفاع است ، و لی طوری د قیق سنجیده شده که در طول سال ازین در یا برای‌آبیاری آب استفاده اعظمی صورت گیرد .

برای نخستین بار کانال ها پر عمق و عریض‌ایکه درین ساحات به‌ملاحظه ر سید ، همانا مربوط به مدنیت یو نانیان و با ختری های بودند که بو سیلهٔ‌بازیافت‌شده‌های‌ظروف سفالی‌به‌اشکال مختلف مورد مطالعه قرا ر گرفت و ثابت گردید که کا نالهای د و ر ه کوشانی پیوسته از سیستم کانال های‌یونانی تقلید شده و در مسیر کانال های یو نانی کانال های آ بیاری دو رهٔ‌کوشانی اعمارگردیده است وبعد ها در دورهٔ اسلامی خصوصادودمان شیبانی ها و سامانی‌ها از این تکنیك‌آبیا ری وزراعتی قبلی استفاده نموده اند .

کوشانیان و بعد ها دود مان اسلامی روی خرابه ها ویابعضادرسا ختمانهای‌قبلی ایکه بیش از یکهزار منازل ر هایش توسط‌یونانیان مقیم با ختر و علاقه های تخارستان ا عمار گردیده بود ، سا ختمانهای د یگری ساختند واز فرا ورده های مهندس یو نانی استفادهٔ اعظمی نمودند ، بطور مثال و قتی کافر قلعهٔ دشت ار چی و حصار ساحل مرز در یا نی شهروان مورد مطالعه قرار گیرد دیده میشود که کوشانیان در تکنیك اعمار دیوار ها ، تزئینات مهندسی سا ختمان ، در طرز تشکل یور بانیك ساحه کمتر از خصایص مهند سی یونانی نبوده و به‌عین منوال تمدن دیگری ر ا آغاز نمودند که امروز بعضی ازین شواهد در دست تحقیق همه جانبه قرار دارد .

منازل اهالی‌بامنازل حکمروایان ودودمانهای متنفذین آنز مان با هم فرق داشته واین گونه‌گونی‌های طبقاتی را روی اسناد و شواهد عینی آثار و از مانده های کهن آنجا بخوبی می‌توان ملاحظه کرد . چنانچه منازل همه دا رای‌حویلی بوده و اتاق های نشیمن بصورت هندسی و سمیتریك اعمار گردیده ،دارای تهداب های سنگی وبعضا خشت پخته بکار رفته‌ودربسیاری از قسمت ها از کمانهای فراخ و مقبو ل ساختمانی استفاده شده است . از شهرقدیم دشت‌ارچی زیر ستونی های چهار کنج ومدور بدست آمد که یکی خصلت هنری یو نانی داشته و دیگری مر بوط به سا ختمان و کار هنری کوشانی های اندکه‌زیر ستون ها وستون پایه ها یونانی استفاده کرده اند .

تکنیك تهیهٔ خم های سفالی با تز ئینا ت که در ظروف سفالی یو نانی ملاحظه میشود باکمی تغییر در دورهٔ کو شانی با علا مات مشخصهٔ این دود مان نیز قابل یاد آوریست.

تپه های باستانی ایکه کنون‌به اثر لغزش ها و تاثیرات جوی ، بعضی از قسمت های آن از بین ر فته از نظر مطالعه‌علم باستان‌شناسی عملا چهار وبعضا سه‌طبقهٔ باستانی را احتوا می کند که در بسیاری تپه ها باستانی شهروان ، امام صاحب و تالقان، دورهٔ اولی مربوط به مدنیت قبل التاریخ دوره اولی مربوط به یونانیان و دورهٔ سوم والبته به عصر کوشانی ها بوده و طبقات بالائی بو ضاحت بملاحظه تیکر های بد ست آمده مربوط به عصر اسلامیست .

از خصوصیات و مظاهر دیگری مدنیت یونانو ـ کوشانی همانا صورت تدفین‌مردگان شان است که بو سیلهٔ دانشمندان‌وباستان ـ شناسان بقول تاریخنویس قدیم ار منی (اوز یکر یتوس) که بعد ها (سترا بون)

بقیه در صفحه ۳۱

برای شما برگزیده ایم :

هر هفته یک داستان برگزیده :

از ادبیات جهان

این هفته از ادبیات ویتنام انقلابی

در زیر رگبار گلوله ها

نویسنده : تویی آن هوانگ دان
نویسنده معاصر ویتنام

ادبیات و یتنام و بخصوص ا دبیات دوره‌مبارزه بی ا مان این ملت قهر مان علیه امپریالیزم خو نخوار امریکا ، ادبیاتی است‌انسانی و حماسی ، ا دبیاتی که‌درآن احساس گرم و پر شور میهنی نسلی که در میان دودوآتش جنگ زاده شده ، در زیر آ تش توپخانه و بم های و یرانکن غارتگران جهان‌خوار ز یست کرده و در زیر آ وار خرابه های ناشی از جنگ جان داده بخوبی انعکاس‌می یابد .

مادو پارچه شعر عمیق ا نسانی و قصه‌کوتاه در زیر ر گبار گلوله هارا از و یژه نامه سخن برای و یتنام برای شما برگزیده‌وبااندکی تزئید و تصرف از نظر تان‌می‌گذرانیم به این آرزو که موردپذیرش خوننده‌آگاه ژوندون قرار گیرد .

بر گردان این داستان از زبان ا صلی به‌دری وسیله سروش حبیبی صورت گرفته است .

یگانه‌راه

از او میپرسم : « پدرت ؟»
ـ دشمن گلوله بارانش کرد .
از او میپرسم : « مادر ت ؟»
ـ دشمن سرش را برید .
ـ از او میپرسم : «ز نت ؟ »
ـ خمپاره ها خردش کردند .
وکودکان در شکم او بودند .
از او میپرسم : «خانه‌ات ؟ »
ـ دشمن آنرا سو زاند .
از او میپرسم : «خانه ات ؟»
ـ دیگر جز ز مینی بایر نیست ،
دشمن آنرا و یران کرد ،
ساکنانش را ،
به سوی د هکده های « استرا تیژ یك » رانده .
از او میپرسم : « به کجا میروی ؟»
آنگاه اشکها یش را پاك میکند ،
آنگاه خنده اش طنین می افگند .
ـ فقط یك راه دارم ،
راه تمامی ملتم ،
نابود کردن دشمن .

• • •

چگونه پیروزی ها برای ماآغاز میشوند؟

چرا
در برا ر کلیسایی که فرشته ها ،
بالها یشان را میگشایند ،
این کودك با پای ،
بریده ؟

• • •

مادرش را که در جنگ کشته شده ،
اوهزار بار میخواند :
هیچکس نخواهد آ مد ،
تااین پای از دست رفته را ،
برویاند .

• • •

برای امروز و برای همیشه
چوب ز یر بغلی از خیز ران
برای او مادر خوا هدبود
ودر تمام مدت ز ندگی از او حمایت‌خواهد کرد .

• • •

بدین ترتیب است که در دیارما، نبرد ها آغاز میشوند .
بدین ترتیب است که در دیارما ، تمام

پیروزی ها آغاز میشوند .

نه با ندای شاعری که قبلی پر جوشتر از توفانها دارد ،

نه به فرمان جنرالی که دلباختهٔ جنگ است .

• • •

با هیاهوی این چوب زیر بغل ها
که بزمین میخورند ،
که اینجا بزمین میخورند و در دور دست
در قلب آدمی طنین می افگنند .
از نزدیك بزمین میخورند ،
و به شکل فتوحات پیروزمندانه پدیدار میشوند .

• • •

در گوشه یی از ویتنام به زمین میخورند ،
وامروز صبح ،
تانیو یورك تا پاریس طنین می افگنند .

• • •

فیر مرمی ها از همه سو نزدیك شده‌بود، ناگهان انفجار های چنان شدید که پردهٔ گوش را پاره میکرد و معلوم نبود از کجا شلیك میگردد ، صدای پیوسته‌ی فیر را قطع کرد .

برای آن گروه از ساکنان « نکوین» که هنوز برجای مانده بودند ، دیگر فرصت فکر کردن و گفتگو نبود ، هیاهوی فرارسراسیمه وشیون های مبهم و در هم ، و حشت‌و درماندگی آنها ، تمام راه های روستایی ایرا که از آبادی خارج میشد ، پر کرده بود .

ـ جیپه به اینجا کشیده شده است !

برخی از کسانیکه آخرین خبر ها را در دروازه اصلی دهکده شنیده بودند شتابزده به خانه های خود دویدند تا هر چه را می‌توانند بر دارند .

عده‌یی دیگر عقب ماندند تا سالمندان‌را کمك کنند یا کودکان رابه همراه ببرند،زنها گرانبها ترین ما یملك خود را که در خانه محقر شان بود بر پشت خود بار کردند و مردان اسباب زراعت و ابزار کار خود را بر دوش گرفتند ، همه در شتاب خود به گریختن از روستای تهدید شده از هم پیشی می جستند ،هیچ یك به درستی نمی دانست‌به کدام طرف برود ، همه به حکم غریزه به‌انبوه ترین گروه گریزندگان می پیوستند ، بی‌آنکه صبر کنند و ببینند صدای فیر از کدام جهت جیپه شنیده میشود و قوایی که از قرار معلوم به سوی دهکده پیش می آمد در چه فاصله یی است ، روستائیان به گریختن اکتفا می کردند ، نفس زنان می دویدند و اطفال و آذوقه واموال خود را در بغل یا در پشت می کشیدند .

صدای فیر گویی از هر طرف شنیده می‌شد و روستائیان گریزان صدای حرکت وسایل نقلیه سنگین ما شینی را که احتمالا تانك بود می شنیدند ، بدون آنکه به راست یاچپ نگاه کنند تا می توانستند به سرعت پیش می رفتند ، اما در آن شتاب آشفته روی هم می غلطیدند ، شوهران از زنان خودجدا می شدند و مادران از کودکان خرد سال خود دور می افتادند و سکوت این کوچ همگانی که فقط بر اثر صدای نفس نفس گریزندگان مختل می شد ، اکنون به فریاد مضطربانه کسانیکه میکوشیدند یکدیگررا باز یابند ، پاره می شد .

عده‌یی تازه به این توده پیوستند و خبر های اضطراب انگیز تر آوردند و بروحشت وآشفتگی موجود افزودند .

ـ آنها به سد رسیده اند ،از دان سوین ، می آیند ، تانك دارند و به سوی دهکده فیر می کنند .

یك زگبار از فیر مرمی ها گویی‌در تائید این آخرین خبر ، صفیر کشان از روی سر گریزندگانی که کنار رود خانه ردیف شده بودند ، گذشت ، همه خم شدند و زنها بنای شیون و زاری را گذاشتند .

ـ ما محاصره شده ایم ، محاصره شده‌ایم.

ـ باید از رود خانه عبور کرد ، این تنها راه نجات است .

پناهندگان بایك حمله بسوی آب یورش بردند ،خرمنکوبهای دست و پاگیر و بسته های خود را که به ریسمان بند شده بود، رهاکردند ، بچه ها جیغ می کشیدند ، زنی مجنون وار ناله یی از گلو بیرون داد ، صدای مردانه یی گفت :

ـ خفه شوید ، خاموش باشید ! اگر صدای ما را بشنوند به طرف ما فیر میکنند، تکه‌تکه خواهیم شد .

این حرف ناله ها و پر گویی پیران را آرام ساخت و زنها با دست جلو دهان‌کودکان خودرا گرفتند تا جیغ آنها را خاموش کنند در جاده‌یی که به سوی بند می رفت، غرش حرکت تانك ها با صدای موحش‌فیر های مسلسل مخلوط میشد واین کنسرت هولناك مرگ هر چه پیش می آمد شدید تر میگردید اکنون صفیر گلوله های توپ بخوبی‌شنیده میشد .

لطفاً ورق بزنید

ولی جمعیت در ساحل رود خانه که کمی پائین‌تر از جاده بند قرار داشت آ رام شده بود ، گویی همه اطمینان یافته بودند که عاقبت به پنا هگا ه مطمئنی رسیده اند و شرو ع به جمع آوری و سایل زراعت و بسته ها ی که به ز مین انداخته بودند کردند ، مر دانی که توانایی داشتند باشتاب قایق های مدور وسبد مانند خود را از ساحل باز کردندوضمن آنکه باتمام نیروی خود پارو میزدند به سوار گردن فراریان پر داختند ، در یك لحظه‌قایق ها تابیش از اندازه خود ، از پیران وزنانی که کو د کان خود را در آ غوش دا شتند ، بارشد ، آنها که جوان ونیرومند بودند خود را به آب ز دند با آببازی شروع به گذشتن از آب کردند ، بسته هایی را که تا هنوز صاحبان آ نها جمع نکرده بودند برای بارکردن در آ خرین قایق گذاشتند ، ز یرا همه قبول کرده بودند که اول باید آدم‌هارا بجای امنی ر ساند ، ا شیاء بعد ها باز یا فته خواهد شد .

وقتی که قایق ها که به و ضع‌خطرناکی کج شده بودند به و سط رود خانه رسیدند. مسافر ها از ترس می لر زیدند ، زیرا به نظرشان می رسید که به این تر تیب‌بی‌حفاظ در و سط این سطح و سیع باز ، هدف آسانی برای فیر د شمن به سوی خود می ـ باشند ، هیچکس جرئت نداشت که روی‌خود رابه سمت آبادی وساحل رودخانه ، آنجا که بقیه در انتظار ایستاده بودند ، بگر دانند واز این و حشت داشتند که مبا دا صحنه نبرد ، پیش از باز گشت قایقها به آنها برسد .

ولی پارو زنان که بانیروی نا امیدی پا رو میزدند همه را به ساحل مقابل رسانیدند ، وقتی تمام بار به ساحل د یگر انتقال یافت، گریزندگان آ را مش خود را باز یا فتند و برساحل روی زمین د راز شدند تا د هکده‌یی را که ترك گفته بودند ، تماشا کنند .

آسمان بر فراز د هکده ز یر ابر هایی ازدود سیاه که گا هگاه باز با نه هایی از آ تش سو راخ میشد ، نا پدید میگشت ، ستونهای دود وپرتو منقطع شعله های سرخ چو ن مار های خشمگین بخود می پیچیدند ، آ تش سوزی ایکه در آن سوی د هکده شروع شده بود هم اکنون به سا ختمان های مر کزی رسیده و به زودی بر تمام د هکده گسترده‌شد، اکنون دود همه چیز را در خود گرفته بود وسنجش خسارت های حریق ممکن نبود ، باد خاکستر را به سوی آ نطرف رود خانه میبرد به چهره گریزندگان که در اثر نا گها نی وغیر منتظره بودن این ضایعه بهت زده واز درد و حیرت وامانده بودند ، میزد ، مردی صورتش را که از خاکستر پوشیده شده بود پاك کرد و سپس د ست سیاه شده اش را نگریست و شروع به گریستن کرد و به کسانیکه در اطرافش بودند ، گفت :

ـ نگاه کنید : حا صل یك عمر تلاش ، این همه کار و محرو میت همه دود شد واز بین رفت ، ای خدا !

چنانکه گویی همه این شکایت مردراهمچون علامتی انتظار میکشید ند ، ا شکها جاری‌شد وحتی مرد ها عنان اشکهای تلخ خود را رهاکردند .

ولی یکی از ر یش سفید های د هکده باصدای نافذ و نیرو مند گفت :

ـ مبا داگمان کنید که تنها خانه هاودهکده شما خاکستر شده است ، این مصیبت د ر تمام کشور چون بلای آ سمانی نازل شده...

هنوز سخنش تمام نشده بود که یکنفر فریاد کشید :

ـ آنجا را نگاه کنید ، یك مرد با گاومیش خو دکنار آب ایستاده است . همه نگا هها به سمت ساحل مقابل دو خته شد، براستی مردی که از درون دود ها ظاهر شده بود ، گاوی را هدایت میکرد ، مسیری کج‌وشکسته داشت ، گویی می خواست از مر می هایی‌که د رهر سو روان بودند خود را حفظ‌کند .

روستائیان «ترونگ بای» وگاومیش او را شناختند و شروع به صدا کردن او کردند ، دستهایشان را دور د هانشان می گذاشتند تا صدای شان به آ نطرف رود خانه برسد، آیا آن‌مرد می توانست در آن هیا هو که صدای فیر و غرش تانکها و تق‌تق چو بهای شعله ور در آن بهم آ میخته بود ، صدا ی فریادآنان را بشنود ، با دست علامتی دادو سپس ریسمان گاو را کشید تا حیوان را به سمت پائین سراشیبی هدایت کند ، مردوگاو به کنار آب نزدیك می شدند که‌ترونگ بای مسیر خود را عوض کرد و به نظر ر سیدکه می خواهد در پشت حیوان پناه بجوید، ناگهان دست هایش را به زیر انداخت و به شکمش فشرد ، گاو میش روی دو پا بلند شد ریسمانش را پاره کرد و شروع به لگد زدن نمود ، چنان معلوم میشد که او هم هدف مر می قرار گرفته است، این صحنه آتش و حشت را در میان روستا نیانی که‌در این سوی رود خانه و دور ا ز د هکده‌سوزان خود را مصئون میدا نستند شعله ور کرد ، عده‌یی از آنها پابه فرار گذاشتند و کور ـ کورانه شروع بدو یدن کردند و چیزی‌نگذشت که تمام جمعیت شتا بان بطرف شا لیزار ها براه افتادند ، مدتی بود که مثل گر مای‌طولانی هیچ کس در این مزارع کار نکرده‌وشالیزار سوخته بود .

اکنون از وراء نیزار ها خانه های‌خاکستری وسرخرنگی پدیدار میشد ، اینها اولین خانه های د هکده « نکون» بود ، این بنا های مسکونی که سا ختمانهای مستحکم بود بنظر گریزندگان چون پنا هگا هی آ مد که آنهارا از مر می که در آ نسوی رود خانه بود نجات میداد ، باشتاب بسیار بسوی نکون شروع بدو یدن کردند ، عرق می ر یختند ، نفس، نفس می ز دند و پیران و کو د کان را به دنبال خود می کشیدند ، و لی چون از ده دواز ده شالیزار گذشتند ، گروه د یگری مهاجر را د یدند که از میان‌نیزار ها بیرون می آیند و چنان بود که گویی تصویر خودرا در آ ئینه‌یی می بینند ، جما عتی آدم که مقداری ابزار و و سایل با خود حمل می ـ کردند و و حشت‌زده می د ویدند و مرگ در تعقیب شان بود .

در همین لحظه شعله های آ تش ازآنسوی انبوه نیزارچون فواره‌یی بیرون جهید وبه‌چون رگباری شدید فرو ر یخت ، یکنفر فر یادزد:

ـ این یك گسترش دایره ایست ، آ نها در هر دو طرف سد هستند ، حال از چه راه باید فرار کرد ؟

مهاجران در می یافتند که میان دو آ تش گرفتار شده‌اند ، در جلو، آنجا که تا لحظهٔ پیش پناه ا طمینان بخش د هکده یی د و ر افتاده از جنگ را سراغ می کردند ، ا کنون شعلهٔ آ تش بود که به آ سمان میرفت .

ـ چطور باید فرار کرد ؟

از حرکت باز ایستادند ، ز یرا د یگر نمی دانستند بکجا بروند ، حلقه آ تش‌دقیقه به د قیقه در اطرافشان فشرده تر میشد و صدای مسلسل دو باره از جانب نکو ن ، نزدیك میشد .

دعوت هایی از گروه دوم فرا ریان شنیده شد :

ـ به دنبال ما بیایید ، ما تمام راه هارا می شناسیم ، ما به سمت «ین دا» می رویم، در کوهستان پنهان خواهیم شد .

یکبار دیگر همه شروع به د و یدن‌کردند تا از گروه دوم پیروی کنند .

آفتاب بر فراز شالیزار ها خنك‌تر شده‌بود، باد رو به سردی می رفت ، رو ستائیان‌خسته بودند ا ما هیچکس جرئت نداشت که برای استراحت توقف کند ، د یگر هیچکس به ناله های پیران و اشکهای ز نان و کودکان توجهی نداشت تا اینکه گویی آن‌همه‌بدبختی کافی نبود که ابر های سیا هی در ار تفاعی کم جمع آمدند و با رانی سرد و تیز چون شلاقی بر آ نها فرو بارید .

اما باران و سرما کجا اهمیت داشت جز مسافتی که باید هنوز تارسیدن به مامنی مطمئن طی کرد ، فکری نداشتند ، کسانیکه نمی دانستند «ین دا» کجاست ، از دیگران سوال می کردند .

ـ هنوز خیلی راه باقی مانده ، پل کوچك لرزانك را که در فضا معلق است خود خواهید دید ، و قتی از پل گذشتید در نا حیه ین‌دا خواهید بود .

پل کوچك ، از پشت پر ده با ران که مه شب نیز به آن اضافه میشد ، به راستی گویی در فضا مواج بود و پایه های نا ز ك نی به و ضع خطر ناکی در باد نو سان‌داشت شب به سرعت نزدیك میشد ، ابر هایی که در اثر برق و ز بانه های آ تش روشن می‌ـ گردید آ سمان را روشن میکرد و حلقوم بزرگ و خو نین د یوی مهیب را بیاد می ـ آورد که ستو نهای پیچان دود و صدای‌انفجار بمب ها را از خود بیرون مید مد .

پل معلق نقش خود را ر فته ر فته به روشنی بیشتر آ شکار میکرد و عده‌یی ا ز گریزندگان که احساس می کردند از وحشت شان کاسته شده است لبخند می زدند .

بمباران هم چنان شدید وفشرده و انفجار ها مثل سابق نزدیك بود اما آ نها خود را هم اکنون از خطر رسته می دانستند ، چند پیرزن هم چنانکه نگا هبای پر از ا مید خود را به پل مرزی دو خته بودند راه می رفتند و با حرارت د عا می خواندند .

ا ما هنگا می که جمعیت به پل معلق‌رسید، دو باره آ ثار بهت بر چهره ها نما یان‌شد، بستر رود عریض نبود و لی بسیار عمیق به نظر می رسید و جریان آن سخت سریع می نمود ، فاصله سطح آب با پل که سستی وناپایداری اش تعجب کسی رابرنینگیخت یك

بقیه در صفحه ٤٨

ادبیات عامیانه ما ضد استبداد و استعمار

از : حبیب الله فر همند

اشعار فو لکلوریك بخشی از فـــر هنگ مردمی است ، خصیصهٔ شعر عا میانه بـــدوی بودنش از جهت ا صول فنی ، خیال پردازانه و مه آ لود بو دنش از جهت منطق هـــنری است . واقعیت (طبیعت و زندگی) در این اشعار بشکل کنایه آ میز « سمبو لیك»پندار آمیز فانتا ستیك) و باتاکیدت خاصی منعکس می شود ، شاعران عا میانه غالبا گمنا مند، آثار ادبی این هنر مندان غالبا سینه‌بسینه منتقل شده و فقط در یکی دو قرون ا خیـــر است که ثبت ، ضبط و جمع آوری می‌گردد.

در شرایط استعماری یا جا معه طبقا تی تحت سلطهٔ ا مپریالیزم و استبداد، ا رزش های ادبی وهنری بدون شرکت توده ها ، بی توجه بخواست آنهاتعیین‌می‌شود. نخستین بـر نا مهٔ اسا سی که فـــر هنگـــــك ا ستعمـــــا ر ی و ا ستبد ا د ی در حیطـه ادبیات عمل می کند ، بی ارزش جلوه دادن ادبیات توده ایست ، آنها نمی خوا هندتوده های و سیع مردم حقایق تا ر یخشان ر ا بشناسند به فر هنگی زنده و پو یا مجهـــز شوند ، حقوق شانرا بعنوان یك ا نسان‌آزاد ارزیابی کرده مشخص کنند تا بتوانند حـق خویش را بستانند .

هر گاه نگا هی بر او راق تاریخ کشو ر پرافتخار مان افغانستان انداخته شود بخوبی باسیل پیاپی نهضت ها و جنبش های عظیم مواجه می شویم که از روح پر فتوح و زندهٔ این سر زمین نمایندگی می کند .

مردم افغانستان در سراسر تاریخ‌پرنشیب وفراز و سر شار از ما جرا های انقلا بـــی خویش پیوسته با نیرو های اهریمنی وطاغوتی دست بگیریبان بوده و باآنها جانبازانه‌پیکار نموده اند . در هر زمان صد ها و هزا ران قهر ما نان نا مدار و گمنام مانند مشعل‌هائی که در ظلمتکده درخشیده اند نـور پاشیده‌اند در تیرگیهای ز ندگی پر از رنج‌مردم‌درخشیده اند ، روشنی داده اند ، سوخته اند تارامرا بر روند گان د گر طریقت روشن کنند .

از شگفتیهای غم ا نگیز تاریخ کشور مایکی اینست که در چند مورد در داخل جا معـــه بسیاری از محملهای تکا مل سریع پـــدید شده و لی یو رشها و جنگهای خرابی گستر اهریمنان و طا غو تیان محملهای جنینی را پایمال و نا بود کرده است واز درون ا ین پیکار های سخت و خو نین پیکار علیه‌طبیعت ناساز گار ، پیکار علیه یغما گران ، پیکار علیه شا هان وحکام ستم پیشه ، پیکار علیه استعمار گران و خرافه گستران ، مر دانی باصفات بزرگ انسانی و عزم آ هنیـــــن برخاسته اند ، شعر گفته اند و قبل‌ازبرخورد بااستعمار ، ار تجاع و استبداد رجز خوانده اند ودر ضمن آ نهارا هجو کرده اند و بدین صورت در تضعیف رو حیهٔ د شمنان مردم و میهن موثر واقع شده اند .

در دوران گذشته اگر چه عده‌ای ازشاعران از روی ناچاری بدر شا هان وامیران وزیران رفته‌اند و و ظیفه خوار زور مندان عصـــر بودند ا ما طبع نازك و روح عدالت پسنـــد شان از این د غلان زور گو بیزار بود چنانچه می گفتند : باآنکه گرد آ لود فقرم حا ضر نیستم به « آب چشمه خور شید» دا من ترکنم و پشمین کلاه خو یش را با صد ها تـــاج خسروی برابر نخواهم کرد . با آنکه از کران تاکران لشکر ظلم گرفته است از ازل تا ابد فرصت ماست . نو دو لتان بیهوده به غـلام ترك واستر خویش می نازند و توانگـــران بعبث نخوت می فروشند ، این مخـــازن ز ر ودرم نخواهد ماند و مانند گنج قارون در دل خاك فنا فرو خوا هد ر فت ، چقدر شنیدن این چکامه پر غرور فقر در گوش ما د لنواز است !

نفرت شاعران و چیز نویسان عا میـــا نه از زور مندان بصراحت و بار ها در ا شعار شان انعکاس یافته است آنها می‌گویندصحبت حکام وامیران مانند شب یلد است . با یـــد جویای خور شید حقیقت بود تا شاید طلوع کند . نباید بر در « ار باب بی مروت دهر» بامیدخروج‌خواجه‌نشست «وگنج‌عافیت» رادرگنج سرای خویش از دست داد و از عر صـــهٔ فضیلت بمیدان حقـارت آمیز گام گـــذاشت نباید خزینه دار میراث خوارگان بود، یااینکه در جای د گر اینطور با صراحت می گویند: اگر ساقیانی که سلطنت و قدرت را درست دارند از جام عدالت باده ند هند ، گدا یان باغیرت خویش جهان را پر بلا خوا هندساخت دور جهان یکسره بر منهج عدل است ، لذا باید مطمئن بود که ظالم راه بمنزل نخـواهد بـــرد .

همینکه هنر مندان نکته سنج ، و ضـــع زحمتکشان وطن را می بینند که تحت ستمهای گوناگون قرار دارند در جام جم تابلوی‌روشن اززندگی رنجبران را اینطور رسم می کند :

گوشت د هقان بهر دو ماه خـــورد
مرغ بر یان چریك شاه خـو ر د
دست د هقان چو چرم گشته ز کار
دهخدا (مالك) دست نرم برده که آر !
چه خوری تو ز د ستواره او
نظری کن به د ست پـــاره ا و
دو سه د ر و یش ر فته در د ره
پی گو سا له و بز و بره
شب فغانی که گرگ میش ببرد
روز آ هی که دزد خیش ببرد
تو (یعنی مالك) پر از باد کرده پشم‌بروت
که کی آرد شبان پنیر قوروت
چند از قهر د یـــگران کو ش ؟
چند در قهر دیگران کوش ؟

شاعری بزبان مردم در بین و یرانی هـا وانهدام و ظلم واستبداد ، جوانان را به‌پیکار و مبارزه د عوت نموده فر یاد می کشد :

تاکی از جور و ستم، شکوه و فریاد کنید
سعی بر هم ز دن منشاء بیداد کـنید
دست ما دامن تان باد جوانان غـــیور
که ازین ذلت و خواری هم آ زاد کنید
سوخت ای همنفسان آ تش ا ستبدادم
شرح این سوخته را بر همه انشادکنید

در طول تاریخ ، نویسندگان و شاعران وطن‌پرست وانقلابی نهال آ زادی را سر سبز و بار ور کرده اند ، آ نها بزبان قلم و نیش سخن جنگیده ، مجروح و خو نین شده مگر د ر فش پیکار را با افتخار بلند نگهداشته است . در بهبوحهٔ سلطهٔ نیرو های ا هریمنی در لحظاتی که همه کس جزء سکوت مرگ دراین سر زمین آ ناری از جوش و خروش زندگی ، نمی دید ناگهان قطعه شعری یـــا نوشته انقلابی ضد استعماری و ضد ار تجاعی وضد استبدادی ، سکوت درد انگیز را مبدل بخروش ر عد آسا کرده است . اینگونه ترانه های خلقی که یکدنیا شور و احساس وامید درخود نهفته دارد انعکاس د هندهٔدردوحرمان خلق می باشد که در شبهای دراز و سر د خاموش ز مستان در کنج کلبهٔ خویش دور از چشم غما زان فرو مایه ، زمزمه های‌جانسوز را آرام آ رام سرائیده اند واز سر نوشت شومی را که دست جنایتکاران ، شا هـــان ظالم برای خلق تر سیم کرده بودند باپارهٔ دل خویش در میان می گذاشتند ، این همه ترانه ها واشعار بمنزلهٔ رمز مصیبت عظـــیم و مشترك طبقات ز حمتکش از سینه ای بـــه سینه‌ای نقل شده و هر دانغدیده نسخه‌ای از آنرا در بغل پنهان کرده و در زیر سرفرزند خود در گهواره نهاده و بسیاری از تصنیف ها بمنزله مر ثیه حماسه آ میز بر مر گ شهیدان و پیکار جو یان راه آزادی ، ز بان زد خاص و عام شده است که از جمله‌می‌توان تصنیف «علم گنج» و «استالف » را که‌بزبان مردم سروده شده و با مو سیقی ملی کیفیت خاصی دارد یاد کرد .

عده‌ای می گویند که فر هنگ‌ادبی‌کلاسیك ما در شرایط نظامهای فیودالی ، پدر شا هی درشرایط چیره گی یك بند دسپو تیزم‌شرقی یعنی استبداد خو نین شا هان در شرایـط هجوم و سلطهٔ اشغالگران در شرایط ر کود طولانی نیرو های مو لده در شرایط فقـــر وتیره روزی همه گیر، زندگی کرده وتکامـل یافته لذا جراحاتی عمیـق ازدردهای سرکوفته آهها و اشکهای بی امید ، تسلیم ها با خود دارد ا ماباید بصراحت گفت که آ ثار ادبی نثر ونظم کلاسیك و فلکلو ر یك ما با آن چنان مهارت و قدرت هنری ایجاد شده‌که‌دارای قدرت تاثیر بی پا یان است واز و سایـل مهم مقاومت معنوی است .

ادبیات عا میانه افغانستان تماما مومیائی شده نیست بلکه عنصر زنده‌وزندگی بخش‌هم فراوان دارد در فر هنگ عا میانه ما، عناصر زیاد رزم آ فرین ، جان بخش و و ا قعـــا انسانی و جود دارد .

باید از فرهنگ وادبیات گذشته بهره ـ برداری درست و علمی وانقلابی نمود و باید میان بهترین عناصر فرهنگ گذشته و نـــو پیوند ار گانیك تاریخی داد . هر گاه‌فرهنگ ادبی معاصر ما از ار ثیه غنی گذشته خـود از چشمه های فیاض فر هنگ جهانی وزمینه سرشار فر هنگ فو لکلوریك بهره گیرد و مسوولیت و رسالت تاریخی خود را از نظر دور ندارد ، خوا هد توانست آثاری‌درخشانتر راخلق نماید ومو فق شود .

اکنون در مر حله انقلاب ملی‌ودمو کراتیك طلسم یاس در ادبیات ما بتدریج فرومیشکند وباز گشت به امید به آر مان و به مبارزه در کار آغاز شده است شاعر و نویسندهٔ ما از درونکاوی ژرف رنج و هراس و عشق سر خورده خویش بتدریج سر می بر دارد. بـــه جهان آفتاب زده و روشن تاریخ نظر می افکند امروز شاعرو نویسندهٔ ا فغان پی برده کـــه تاریخ سیری پر فراز و نشیب و بغرنـــج دارد شکست و فتح ، خطا و صواب، پیشرفت وپس رفت با هم است . اماآنچـه مسلم‌است آیندهٔ ز حمتکشان است چه آنها سازندگان حقیقی تاریخ اند . ا مروز شاعران‌ونویسندگان بعنوان انسانی مقاوم و استوار شده انـــد، جا معهٔ ما شاعر پر جنب و جوش ضرو ر ت دارد شاعری که و جدان طبقاتی را در میان مردم شکل بخشد . شاعران ا نقلابی ومیهن پرست ما امروز د ینامیزم تاریخ‌رادریافته اند ودر میان توده ها اند وانقلاب ثور را جزء زندگی خود می شناسند در راه تحقق آرمان های انقلاب می رزمند و علیه ضد انقلاب و امپر یالیزم واستعمار نو پیکار دارند .

چکاد

برخ اصطلاحات عسکری در دوره امیرعلی شیرنوایی

برمیهن آزاده و افتخار آفرین مادر گذشته از طرف دولت های ارتجاعی ، مستبد وخود کامه ستم هایی فراوان‌رفته‌است • حکمروایان بیداد گربه توده ها مجال آنرا نداده اند که بیاموزند دنیای خودرا گسترش دهندو به‌مرزی از روشنایی و دانش برسند در گذشته دانش سواد ، آگاهی در باری و انحصاری بـــوده مرتجعین وپاسداران بیداد و تاریکی نمی - خواسته اند که دانش از کاخهاراهی به سوی خانه های دو دزده و چوبین بگشاید . چون دانستن سر چشمه ی توانستن است، وبیداد- گران همیشه از دانستن توده ها در هراس بوده اند و هستند دانش در سر زمین ما سر- گذشت در دناکی دارد دانش مندان واهـــل خرد از طرف ناهنجاران و خود خواهان تحقیر شده اند توهین دیده اندو سخت ترین شکنجه هارامتحمل گشته‌اند وحتی‌درین راه جان های خود را از دست داده اند اهل در بار تا جایی از شاعر مورخ ونویسنده و دانشمند حمایت کرده اند که منافع شان ایجاب می‌کرده و فتی شاعر نویسنده و دانشمندی بر ضد خواستها وامیال اهل دربارقرارمی گرفت خون او چوبه دارها رارنگین می‌کرده واین فاجعه آمیز ودرد ناك است . خود کامگان واهل بیداد بـــرای اعمال پست وخود سرانه ی خویش تعبیـــر ها و تو جیهاتی می‌تراشیدند بهانه می‌آوردند وبه دلایل پوشالی وبی بنیادی متوسل می- گشتند منصور حلاج دانشمند ومرد بیدارو آگاه زمانه اش بود او بر ضد دستگاه بیداد بغداد شورید او را متهم به‌بی‌دینی وزند قـه کردند • او حق پامال گشته ی توده ها را می خواست واین سخنان او براهل تـــروت وبیدادگران می آمد .

اما باوجود دستگاه های اختناق ووحشت وهمه‌ی تلاش های‌دولت های پوسیده ارتجاعی وضد مردمی بسیاری از فرزندان ان آب وخاك در تحت دشوار ترین شرایط خود رابه قله‌های از دانش وآگاهی رسانیده اند • درین راه دشواری هاو مشکلات فراوانی را پذیرفته اندواین می‌تواند سر مشقی باشد برای نسل های امروز که دیگر به آزادی رسیده‌اند . طلسم بیداد و دیواره های سیاه دربار هـــا فروریخته است باری یکی از خصلت های جدایی ناپذیر نظام های طاغوتی و ضد مردمی این است که بادانش واهل آن بر خوردی خشن وبیداد گرانه نمایند اگر گاهی ازحمایت اهل فردو اندیشه دم می‌زنند برای تفنن و تظاهر است و گرنه ایمانی به دانش، بیش آگاهی وسواد ندارند واصولا در موضع ضدآن قرار دارند • باری از جمله ستم هایی که در گذشته از طرف اهل ثروت ووحشت و نظام های طاغوتی ضد مردمی برمیهن مارفته است یکی ستم فرهنگی است باوجودی‌که بسیاری از شخصیت های بزرگ فرهنگی در محدوده‌ی قلمرو جغرافیایی امروزافغا نستان ظهورکرده اندر همین آب و خاك پرورش یافته اند دانش فرا گرفته اند بزرگ شده‌اند در اثـر اهمال وبی توجهی دولت های ارتجاعی وبی فرهنگ اکنون نام های شان در قاموس کشور های دیگر ثبت گشته است وافتخار ات فرهنگی ما را از آن خودمی دانند وقـــت آن رسیده است که‌به اوضاع واحوال خاتمه داده شود.

بنیاد های فرهنگی پدید آید وبه شناسایی دوباره ی شخصیت های فرهنگی پرداخته‌شود آثـار وکتب ورسالات شان چاپ شود آثار و کتب فرهنگی بدون آزادی اقتصادی و اجتماعی میسرو ممکن نیست ، پس از پیروزی انقلاب ثوروبه ویژه مرحله نوین تکاملی آن که خـط فاصلی میان غاصبان وزحمتکشان کشیده و میهن مارا برای همیشه ازصف کشور های‌که پاسدار جنگ، بیداد وارتجاع درسطح جهانی اند جدا نمود رما اکنون برای استحکام پایه های یك افغا نستان آزاد ، سربلند وشکوفان ونوین مبارزه می نمایم وبا اتحاد وتلاش می‌توانیم بر همه‌ی دشواری هاو مشکلات چیره شویم واین امر قطعی و حتمی به نظر می‌رسد همه‌ی تلاش ها کوششها و طرحهای خاینانه‌ی دشمنان افغا نستان نمی‌تواند به‌جای برسد ، باری بابه پیروزی رسیدن انقلاب‌ثور و مرحله نوین تکاملی آن است که در میهن ماشرایط تجلیل از افتخارات فرهنگی به مفهوم راستین آن میسر گردیده است در گذشته هم به وسیله ی دولت مرتجع محافل ومجالس بزرگداشت ویاد بودی برپا می گردیده اما همه ی آن سرو صدا هاو محافل‌بازی ها برای آن بوده است‌که تظاهری برای «دانش پروری» شده باشد برای چند روزی چندتابه اصطلاح محقق و دانشمند ی که وابستگی های عمیقی بادربار داشته اند بتوانند سر گـرم گـردند به نامونان پیشتری‌برسند برای‌چاپ به‌اصطلاح تحقیقات علمی خویش زمینه فراهم‌سازند در زیر نام تجلیل از فلان شخصیت فرهنگی کتاب هایی رابه چاپ برسانند که با آن‌دانشمندو مورخ وشاعر و نویسنده هیچگونه رابطه ای نداشته است واین می تواند بسیار غـــم انگیز وزیا نبار باشد باری همزمان بابـــه پیروزی رسیدن انقلاب ثورو به ویژه مرحله‌ی نوین تکاملی آن است که در کشور ما تجلیل از افتخارات فرهنگی و شخصیت های بزرگی علمی جنبه ی تظاهر وتفنن ندارد ، واقعیت مسئله مطرح است وزنده ساختن نام آن هایی که افتخار را سزاوار اند • با کار و تلاش همیشگی و صادقانه ی شان بر غنا مندی‌دانش فرهنگ ومعنویت‌مان‌افزوده اندراصول‌اساسی درخشان افغا نستان‌که‌به مثابه‌ی قانون‌اساسی افغا نستان شناخته میشوداشاره های صریحی به‌پاسداری ازافتخارات وفرهنگ‌گذشته وتکامل وشکوفایی فرهنگ معاصر وجود دارد .

درین باره می‌توان سخن بسیار گفت امادر اینجا مجال آن میسر نیست اکنون نگـــاهی هر چند کوتاه وفشرده به اوضاع واحوال نظامی در دوره‌ی‌امیرعلی شیر نوایی دانشمند

بقیه‌در صفه ۳۰

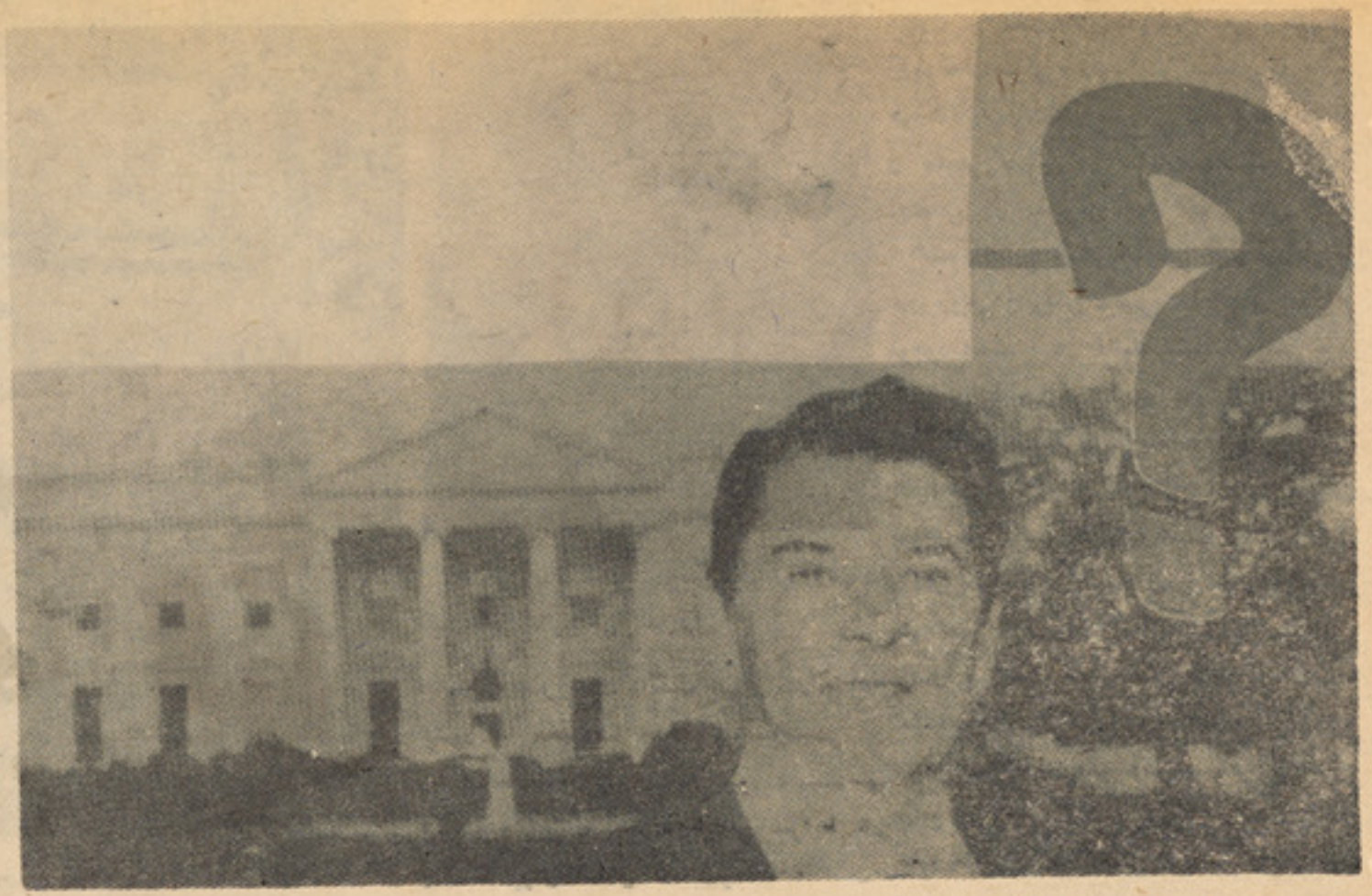

نما ینده میلیار در های امر یکادرقصر سفید

زمانیکه ریگان هنرپیشه سینمابود

از : حبیب الله فر همند

چگونه میلیاردرهای امریکایی ریگان را به ریاست جمهوری رساندند!

نظام بورژ وازی از یکسو دارای ماهیت طبقا تی است و تنها به نفع طبقه حاکمه عمل می کند و این‌طبقه است که وسایل اصلی تو لید را در دست دارد و از سوی دیگر دستگاه اداری آن نا گزیر است تحت‌پوشش «دمو کراسی» دیکتا توری طبقا تی خود را پنهان سازد . نهاد حکومت پارلما نی از همان آغاز ، یکی از ستون های اصلی بو رژوازی بود اما این نظام‌دردرون‌خودباتضاد های‌آشتی ناپذ یر ی دست به گریبان است، بورژوازی از یکطرف ادعا می کند که توده مردم صاحب قدرت و حا کمیت است واز سوی دیگر قدرت وا قعی در دست بزرگتریـــن انحصارات متمرکز شده و دست توده هااز اعمال حاکمیت دور مانده است .در چند کشورسرمایه‌سالا ری بخصوص درایا لات متحده امریکا، پار لمان‌و کانگره اعتبار خود را به عنوان یك نهاد سیاسی بتدر یج‌از دست میدهد آمار نشان مید هد که امر یکا ئیان در سالیان اخیر اعتماد شانرا نسبت‌به کنگره کا هش داده اند چه آنجـــا خصلت نما یندگی خود را از دست داده و ما شین رای‌گیری طبقه حاکمه را تشکیل داده است اکنون درکنگره ایالات متحده‌امریکابیشتر نما یندگان وسنا تور ها را ثروتمند ان بزرگ ویا وابستگان‌به‌آنها تشکیل میدهند که‌بدون کمك این ثروتمندان ، قادر به‌تا مین مصارف هنگفت با صطلاح مبار زات انتخا با تی خود نیستنـــد گس هال ، منشی حزب کمو نیست امریکااعلام‌کرده‌است «فیصدی‌مردمی که‌از هیچ یك ازدو حزب بـــزرگ حما یت نمی کنند اکنون به رقـــم بیسا بقه ای رسید ه است . همچنان شمار کسا نی که اصلا رای نمی دهند بگو نه ای بیسا بقه افزایش یافته است»

دراین مقال ، سعی‌می شود این مطلب واضح شودکه‌چگو نه میلیاردر های امریکا یی ، ریگان را از مفسر ورزشی وهنر پیشگی سینما و مبلغ اعلا نات تجار تی بر یاست جمهوری ایالات متحده امریکا ، رسانیدند.

ریگان دوست دارد خود ش را جمهور یخواه از«مین ستریت» بنامد برای امریکایی ها در پس این کلمه شیوه کاملی از زندگی نهفته است. «مین ستر یت» (بزرگراه) در هر یك از شهر های کوچك امریکا وجود دارد و معمولا در سر تا سر شهر ادامه می یابد ، مو سسات ، شهری کلیسا ها ، مغازه ها، مهما نخا نه‌ها دراین سرکهاموقعیت‌دارد و باشندگان شهر ها همیشه بااین سرکها ارتباط دارند . در این جا به عقایدنو وجوا نان با نظر بد گمانی می بینندو خود را حا فظ دنیای کهنه می‌خوانند ریگان در چنین محیط شهر هـــای کوچك ، بخش‌و سکای شمال امریکا بدنیا آمده است و محیط تولد و پرور ش بدون تر دید در جهان بینی ریگان تاثیر داشته است .

در کود کی ، وقت زیاد رادرفتبال وکم رادر فرا گیری در س مکتب سپری می کرد ، کتابها را نانسسی (همسر او) می خوا ند و بعد برای ریگان تعر یف می کرد . یکی از همکاران ریگان می گفت در کتابخانه ریگان کتابها فقط برای تزئین است مجله یی که او نگاه می کند «هیومن ایونتس» است که امریکا یی ها آنرا «انجیل جناح‌راست‌جمهوری خواهان» می‌نامند .

ریگان بعداز پایان تحصیل ،خبر- نگار رادیو برای مسا بقات فتبال شدو بعد ازچندی در شهرالنیسوس شهرت یافت در سال ۱۹۳۷ در یك فلمبر داری آزما یشی شرکت «وارنر برادرز» سهم گرفت . ریگان دربیش از پنجاه فیلم ، نقش های گو نا گون رابازی کرد و در هولیو وداز لحاظ فعالیت اداری شهرت کسب کرد.

ریگان از اول، مخا لف تر قی و ترقیخوا هان بود همیشه مسلح‌بود

بقیه در صفحه ۵۰

مفسر ورز ش

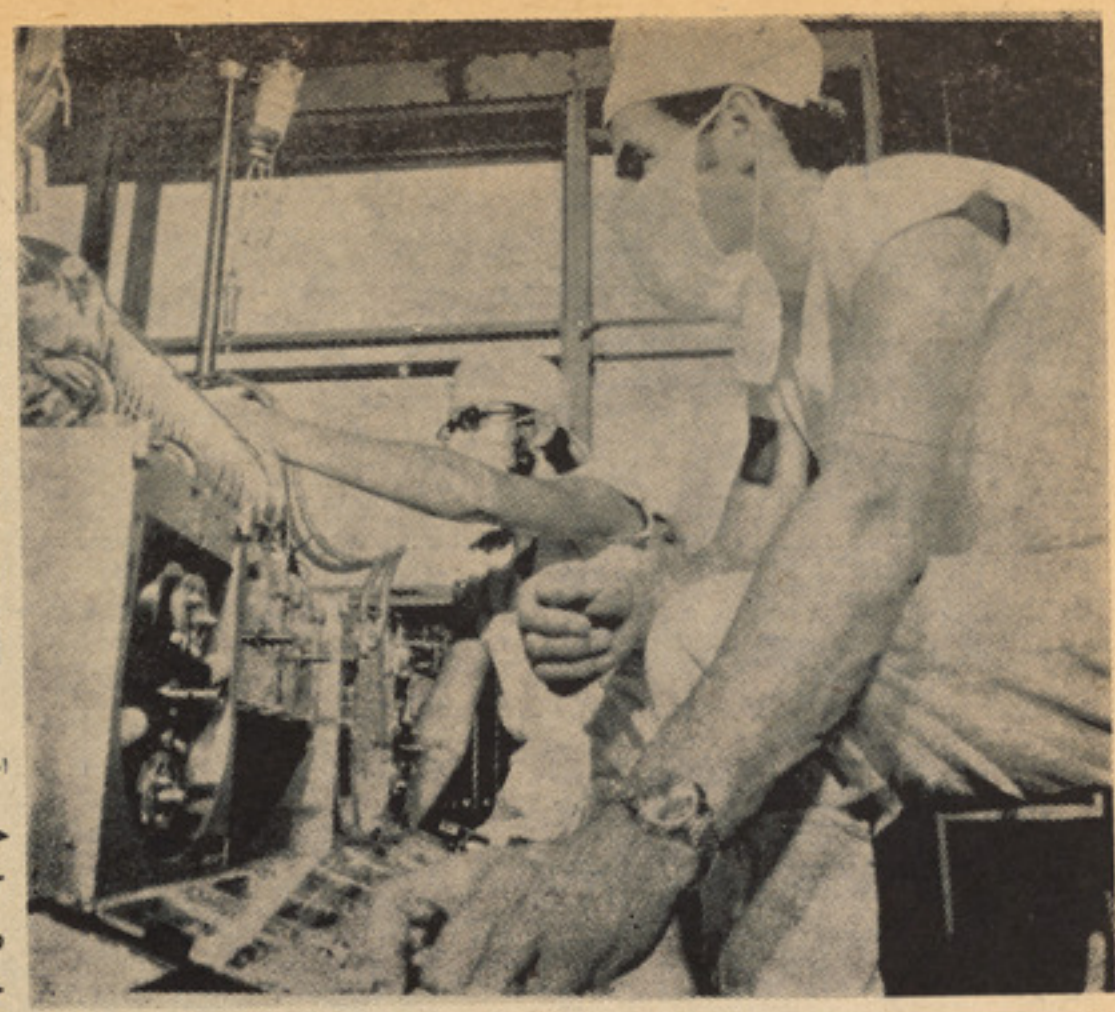

بیماری جسمی‌وروحی درمراحل مختلف تحت‌معاینات دقیق طبی قرارمی گیرند و درمعاینه درست ازوسایل مدرن طبی نیز استفاده بعمل‌می آید .

تمرجمه و نگارش ر٠ ی

بیماری های روانی در جهان مدرن

• • •

زند گی درشهر هـای بزرگـ،بیکاری‌وعدم مصوونیت، عوامل‌عمده اختلالات عقلی وعصبی در جوامـع‌سر مایداری است .

• • •

درجوامع سو سیا لیستی علل‌ومنشا ء بیماری های روانی وجسمی طور قابل ملاحظه ریشه کـن شده‌اسـت .

• • •

در اتحـاد شـورو ی تسهیلات‌فراوان طبی‌برای معالجه‌ناخوشیهای روانی موجود است .

• • •

خدمات تعلیمی و طبی طور رایگان‌درین کـشور در دسترس همـگان بدون تبعیض قرا ر دارد .

• • •

اکثر گفته میشود که بیکاری ،انقلاسیون، رشد جنایات واعتیاد بادویه مخدره باعث بروز حوادث روز افزون اختلالات عقلی عصبی د ر انسان های امروزی میگردند ٠ اینك باارتباط باین مسئله نظر ادوارد بابا یان‌رئیس شورای درمان بیماری های روانی اتحاد شوروی رادر مورد علل واسباب این گونه ناخوشی های روانی تقدیم می‌کنیم ، بابایان ضمن اشاره به علل ناخوشی های روحی انسان‌هاوزیست آن ها در شهر های پر نفوس و مزدحم‌گفت٠ نمیتوان ازتاثیرات سوء زیست درشهر های بزرگ و مزدحم که فشار های بیشتر را متوجه سیستم های عصبی انسان بخصوص آنانیکه طاقت کمترعصبی دارندمی نماید، انکارکرد .

انقلاب تکنولوژیك نیزدرایجاد نارامی های روانی برای انسانها نقش دارد ٠

کار با ماشین های غول پیکر وعظیم انسان امروزی را بیشتر نارام میسازد ٠ البته نباید نارامی های روانی را در عصر کنونی کاملا نتیجه انقلاب‌تکنولوژیك ویا پیچدگی روزافزون

بیکاری وعدم مصئونیت در غرب بر روحیات اطفال نیز تاثیر می اندازد .

حیات در عصر مدرن دانست . زیرا در بسااز کشور ها مخصوصا جامعه سوسیالیستی در راس اتحاد شوروی در اثر ظهور سیستم‌های جدید اجتماعی و مبارزه طبقاتی شرایط کار وزیست برای انسان ها بهبود یافته است٠ ساعات کار نسبت بسابق از لحاظ مدت کار کوتاه شده‌و تسهیلات خوبتر در رابطه محیط زیست و تامین نیاز مندی های روز مره‌حیاتی بدسترس افراد در جوامع سوسیالیستی قرار دارد ٠ از سوی دیگر درین جوامـع‌همزمان بابمیان آمدن انقلاب تکنولوژیك ، ساینس سرمایداری است ٠

در صدد مقابله بااثرات منفی یی است که ممکن تکنولوژی جدید ازلحاظ ایجاد و نارامی گسترش است ٠طبق‌راپورهای منتشره از اول های روانی برای‌انسان‌هادر قبال داشته باشد سال عیسوی‌جاری۱۹۸۱تاکنون‌بیش از(۷۰)نفر که‌میتوان پیشرفت های سریـع در طـب‌تنها در واشنگتن استعمال هیروئین هـلاك وتداوی بیماری های روانی رااز جمله‌خواند٠ شده‌اند ، که میزان تلفات از این رهگذربه هر گاه ما حادثه کلی اختلالات روانی را مقایسه همین مدت‌سال گذشته ده نفر بیشتر در زمان کنونی برای انسان های امروزی در میباشد ٠

نظر بگیریم در خواهم یافت که سیر اینگونه حوادث در کشور های سوسیالیستی و دارنده رژیم های مترقی دارای قوس صعودی نمی‌باشد طور مثال در اتحاد شوروی سه خدمات صحی و تعلیمی جهانی در ساحات مختلف حیات اجتماعی در دسترس همه ملیت های ایـن کشور بدون هرگونه‌تبعیض قراردارد،نارامی های روانی وامراض عصبی کمتر برای افـراد موجود است ٠ در حالیکه سیر ناخوشی های عقلی و عصبی در کشور های سر مایداری قوس صعودی اش را می‌پیماید : زیرا بیماری های مختلف روانی که علل آن در بطـن جامعه سر مایداری نهفته است دامنگیر افراد بوده‌و مسایلی‌چون بیکاری ، جرایم متعدد آدم کشی ، دزدی ، عدم مصوونیت ، تبعیض نژادی ، اعتیاد بادویه مخدره طلاق ، روابط شکننده خانوادگی که بزودی به جدایی زن و شوهر می‌انجامد فکر وانرژی افراد رادرین جوامع می خورد وتاثیرات سوء دیرپای کـه بعضا منجر به خود کشی اشخاص ویا ارتکاب آن ها به جنایات دیگر می گردد ، برآنها بر جای می‌گذارد ٠

طور مثال اعتیاد بادویه مخدره که شرایط اجتماعی خاصی در عقب دارد از جمله امراض حادی است که دامنگیر افرار در جوامـع سرمایداری است ٠

اعمال خشونت توام بابیکاری در غرب علت‌عمده بیماری های روانی در افراد است .

استفاده از ادویه مخدره در پهلوی بیماری های اجتماعی چون علم مصوونیت که با ـ افزایش میزان بیکاری در کشور های سرمایداری مخصوصا امریکا ارتباط دارد بحیث یکی از علل عمده‌اختلالات روانی درین کشور ها است •

کذا در آلمان غرب ، انگلستان ، فرانسه وسایر ملل سر مایداری‌درنتیجه فقر وبعیدالتی های صریح اجتماعی و اقتصادی ، مریضان عقلی و عصبی زیاد موجود اند • از سوی دیگر کدام تسهیلات لازم طبی برای تداوی بیماری های روانی در کشور های سرمایداری موجود نبوده واحیانا اگر کم‌و بیش موجود هم باشد ایجاب مصرف گزاف وپول زیاد را می‌کند که از توان همه مریضان پوره نیست

در جوامع سوسیالیستی طور مثال اتحاد شوروی پیشرفت های قابل ملاحظه درساحه معالجات امراض روانی حاصل شده است• درین کشور افق های جدیدی هم در تشخیص وهم در معالجه ناخوشی های روحی پدید آمده است • کذاوسایل خیلی موثر جدید در زمینه انکشاف داده شده و ساحه تداوی‌و تجویز ادویه وسعت پیداکرده ومیتود ها ی جدیدی برای معالجه مریضان توصیه‌میشود• درین جوامع استفاده وسیع از پیروزی های مربوط به‌علم‌وراثت وانکشاف معالجه‌بیولوژیکی بیماران صورت گرفته وامیدواری های زیادی را بار آورده است •

کذا معالجه الکترونیکی‌ومطالعه پروسه های پتالوژیکی (مرض شناسی) در سطح مالیکولی خیلی هادر زمینه کمك میکند تادر عمق ماهیت امراض روانی داخل گردیم •پیشرفت های که در زمینه حاصل گردیده معالجین بیماران روانی رادراتحادشوروی قادر گردانیده تاتعداد قابل ملاحظه بیماران روحی را معالجه نموده و آن هارا به حیات عادی شان بر گردانند معهذا باید گفت که تا هنوز معالجه بیماری های روانی شاید پیچیده ترین قسمت ساحه طب مدرن را در همه جوامع تشکیل میدهد•

اکنون نظر مختصری‌برموجود یت تاسیسات معالجات روانی در اتحاد شوروی می‌اندازیم•

در اتحاد شوروی در پهلوی سایرتسهیلات صحی ، موسسات گونه گون صحی و عقلی‌و عصبی برای مریضان موجود است • مریضان درین موسسات قبل از دخول در شفاخانه‌های مربوط معاینه گردیده وبعد بستری می‌گردندو هم بعداز خروج از شفاخانه مورد مراقبت های لازم صحی قرار می گیرند •

مریضان عقلی و عصبی نخست از طرف در مانگاه نزدیکترین ناحیه مورد معاینه طبی قرار می‌گیرد و در صورت لزوم به شفاخانه معرفی می‌شوند •

هر گاه دکتور موظف نتواند راجع به بستری شدن و عدم بستری شدن مریض روانی تصمیم بگیرد در زمینه نظر متخصصین دیگر را می گیرند •

مریضان عقلی و عصبی بعداز خارج شدن از بستر نیز برای مدت لازم در درمانگاه هاو خانه های مراقبت های روز مره عقلی و عصبی تحت مراقبت وتوجه قرار میداشته باشند ، این درمانگاه هاو خانه های مراقبت های‌روز مره همچنان خدمات رفاهی به مریضان و خانواده های شان تهیه می‌کند • این خدمات، شامل پیدا نمودن کار مناسب برای اشخاص مواجه شده با اختلالات روانی و کمك بانهادر انجام امور روز مره زندگیشان میباشد • باید خاطر نشان کرد که اتحاد شوروی نادر شده تایك سیستم جامع اعاده دوبار ه صحت عقلی وجسمی افراد استقرار بخشید • از آنجا بیکه بکاری در اتحاد شوروی‌موجود نیست‌باعث نگرانی های از لحاظ پیدا کردن کار برای مریضان موجود نیست • همچنان کلنیك های مراقبت روز مره از بیماران روانی در اتحاد شوروی موجود است که عینا مانند شفاخانه های اختصاصی با مریضان معامله میکند •• تنها فرق آن از شفاخانه‌این است که مریضان مجبور نیستند شب را در کلنیك هاسپری کنند • این روش در معالجه بعضی اختلالات دماغی خیلی موثر واقع شده بطوریکه بسا کشور های دیگر چون انگلستان قدم های اتحاد شوروی را در زمینه تعقیب نموده ودر تاسیس و تنظیم همچو مراکز مراقبت های روز مره اقدام ورزیده اند ، بستری شدن مریضان عقلی و عصبی فقط و فقط به تجویز دکتوران و متخصصین مربوط صورت می‌گیرد • البته در مواقع عاجل بدون رضایت مریض و اقارب او هنگامیکه مر یض بخواهد دست بانتحارویاارتکاب جنایت دیگر زند، مریض روانی را بستری می کنند .

اصول‌تقنین صحت عامه در اتحاد شوروی میگوید که بمنظور حفظ صحت نفوس ، ادارات صحت عامه تدابیر خاص را برای جلو گیری از امراض که خطرات عامه‌رااز قبیل توبرکلوز الکهولیزم شدید ، اعتیاد بادویه مخدره ، در بردارد اتخاذ میکنند •

مزیت های سیستم معالجه امراض عقلی‌و عصبی درپهلوی‌سایر تسهیلات طبی دراتحاد شوروی از شهر ت خاص جهانی بر خوردار است • کار شناسان طبی کشور های غربی که از اتحاد شوروی‌دیدن‌نموده اند ازموجودیت تسهیلات وافرطبی دراتحاد شوروی بشمول تسهیلات در ساحه معالجه ناخوشی های روانی قدردانی کرده‌اند •

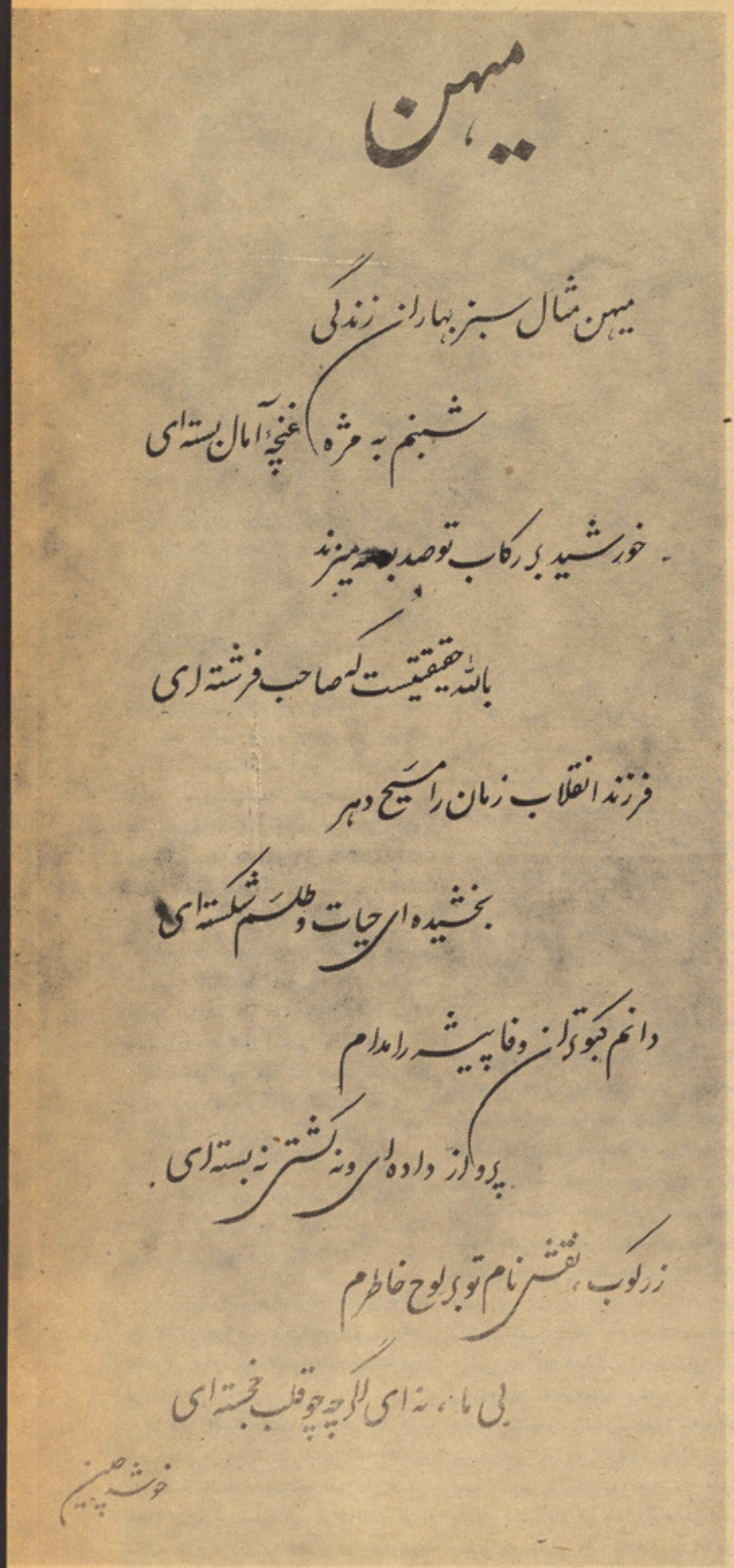

از : س . ر. ها شمیار

بخت زمینه هم در آغوش خاک خفت

... واوبرای مردن هنوز جوان بود.

تمام محتوی خبردرچندکلمه‌خلاصه میگردید:
«بخت زمینه هنر مند رادیو تلویزیون‌مرد،
و ....»

اما همین چند کلمه با همه سادگی و کوتاهی ایکه داشت میتوانست شنونده وبیننده رادیوو تلویزیون را در بهت فروبرد، انکار آنها که در جمع خانواده های خود ننشسته و چشم به صفحه رنگین جعبه‌ی جادوی خود دوخته بودند نمی خواستند به همین سادگی بپزیرند که متن خبردرست‌است، نگاه های پرسشگر- شان بهم دوخته میشدوبه آرامی تاثر جایگز- ین حالت بهتی میگردید که در آغاز بر آن مستولی شده بود .

گوینده خبر را ادامه میداد :

«جمعی از شخصیت های مطبوعاتی وعده‌یی از هنر مندان رادیو تلویزون در مراسم‌بخاک سپردن این هنر مند جوان وبا استعداد شرکت داشتند ودسته گـل زیبایی نیز ....»

نه ـ پس آنچه گفته شد حقیقت داردو آواز خوان جوان که میرفت به آهستگی جایش را در احساس علاقمندان به موسیقی باز کند چون شاخه ترد جوانی شکسته شدو برای همیشه جایش رادر میان ما خالی گذاشت. آرام آرام اشك هادر گوشه های چشم ها ظاهر گشت وزبانها بکار افتاد :

انکار هنوز هم نمی‌خواستند باورکنندوانکار که آواز خوش و چهره شادابوی در همین لحظه در برابر دید گان به آب نشسته شان قرار داشت .

اما خبر واقعیت داشت و حادثه اتفاق افتاده بود ، مثل هر حادثه دیگر ، بی آنکه انتظارش را داشته باشند ، همیشه همین طوراست، حادثه درکمین انسان‌است ،مرگ‌انتظار او را میکشد ، هر باردر ب خانه یی را میکوبدودر میان خانواده یی لانه میگزیند وچه میتوان کرد که انسان محکوم‌به‌مرگ است،دیر یازود پس از سال های اندك ویا بیشتر زنجیر زندگی کسی از هم گسیخته میگردد ، مر گ آغوش بروی او میگشاید ، عده یی میگریند، بیتابی میکنند وبعد همه چیز عادی میشود و زندگی برروال همیشگی خودبه دوامش ادامه میدهد .

این بار نوبت بخت زمینه بود ، مرگ که پیرو جوان نمیشناسد مرگ که چاره ودرمان ندارد .

باهمه اینها بخت زمینه برای مردن‌خیلی جوان بود ، گلی بود که تازه شگفته شده‌بود، در اوج شادابی وبو یایی خود قرار داشت هنوز چند سالی بیش از پیوند خانوادگی او نمیگذشت واو آرزو داشت‌که‌این پیوند بارور وپر ثمر باشد ،کود کان فراوانی را ببارآورد، بزرگشان سازد ، تربیه شان کند ، برای‌شان کانون های خانوادگی ایرا تدارك بیندو آنان را غرق در خوش بختی و شادکامی داشته باشد .

آرزو داشت که‌به مدد استعداد در خود توجهی که داشت پلـــه هـــای شهرت و محبوبیت رایك به‌یك بپیماید ، تا آخرین مرحله پیشروی کند برسکـوی بلند افتخار هنری تکیه زند وهرگز فرود نیایـد و آرزو های دیگری ، مثل من، مثل‌شما، مثل هر انسانی دیگر ،او هم با آرزو هایش زنده‌بود وغصه های زندگی را ، دردهایی را که روانش رابه ستوه میاورد در طلایه همین آرزو هاتحمل میکـرد .

بخت‌زمینه‌فقط بیست ودوبهارزندگی رادید بیست ودو دفعه شاهد شگوفانی گل هـــا بودو بر گریز پائیز ها هنوز چهارده سال بیش نداشت که حلقه ازدواج رابه انگشت‌کرد وبه خانه شوهر رفت و حاصل این پیوند دو فرزند بود ، دو کودك شیرین زبانی که مادر باهمه تار و پود احساس به آنان عشـــق میورزیدو همه خواست هاو آرزو هایش رادر وجود آنان خلاصه می‌ساخت در زندگی خود ارآم نبود ، فقر وبیماری روانش را میازرد وجسمش را به‌ناتوانی میکشیداماو هر بارکه بالبخند معصومانه این دو کودك روبرو میشد، هر بار که آنان رادر آغوش خود میفشرد و رخسار شان را بوسه باران میکرد ، آرامش در تمام وجودش راه مییافت درد را فراموش میکرد، غصه راازیاد میبرد و باز در دنیـای فریبندی رویا ها کشیده میشد ودروازه آرزو های فریبا برویش گشوده میگردید تا اینکه یکسال پیش از مرگ زود رسش ودرست در روزی که خودش در آغوش مرگ جای گرفت ، هیولای بیماری کودك بزرگترش را از پای انداخت ، دیوانه وار در پی درمان اوشد که مرگ مجال را گرفت وکودك را برای همیشه از مادر جدا ساخت ، این ضربه توا نفرسایی بود که براو وارد آمد وبعداز آن هر گـــز نتوانست نقش این اندوه بزرگ رااز دل بزدایدو باشادمانه لبخند زند .

بیماری سل ، این دیرینه سال تـــریـــن بیماری انسان ها بیماری فقر استو او که در آغوش فقر زاده شده وبزرگ شده بود در گیر این بیماری بود .

این‌درست‌است‌که‌اکنون غول سل دردست انسان از پای در آمده است و این مرض خانمان برانداز دیگر نمیتواند همچون گذشته هر روز در خانه ی لانه کند وقتی چند رااز پای در اندازد .

اما این در شرایط است که انسان توانسته باشد شرایط فقر زده را پدرود گوید ، ازآن لانه های تنگ و تاریك و نمزد دور از آفتاب که مسکن زحمت کشان است برای همیشه برون آمده باشد وضوابط و معیار های صحی در زندگی او مسلط باشد دراین صورت‌است که بیماری سل به زانو میاید وگرنه انسان را به زانو در میاورد و بخت زمینه هرگـــز

این امکان را نداشت که باشرایط وجودآورنده این مرض به ستیز برخیزد وبه همین دلیل تو بر کلوز در وجود او خانه کرد ، مرحله‌اول ودومش را با پیروزی بسر آورد و باالاخر در چاشتگاه یك روز در خون غرق اش ساخت وبابی رحمی جانش را گرفت •

روانش شاد باد •

از بخت زمینه یك کودك چهار ساله بجای مانده است‌وتعدادی‌آهنگ رادیویی وتلویزیونی که یادش را برای همیشه زنده میدارد •

مرگ زود رس این آواز خوان جوان وپر استعداد را برای خانواده اش وبرای همه دوستداران هنرو ارگان های هنری کشور تسلیت میگوییم • بار دیگر روانش شادباد•

از سلوا

نغمه آوازخوان جوان تازه کار، گام گذار در راه سینما

نغمه آواز خوان جوان وبا استعداد

نغمه آواز خوان جوان رادیو تلویز یون کشور که هنوز سالی بیش از فعالیت او در ارگان های رسمی هنری نمیگذرد در همین اندك مدت‌توانسته است که در میان بینندگان تلویزیون وشنوندگان رادیو شهرتی برای خود کسب نماید •

او که بیش‌ازهجده سال‌عمر ندارد و به قول خودش آواز خوانی را بعداز پیروزی انقلاب پیروز مند ثور در کنسرت هایی که در مکاتب قندهار بر گزار میگردید به آغاز گرفته‌است دریك گفت‌و شنودکوتاه‌که به خواهش تعدادی از هوا خواهان آواز ش به عمل آمد، میگوید:

ـآرزو دارم هنرم را تاجای امکان شگوفا وبارور سازم ودر خدمت مردمم قرار دهم هنری که بیانگر درد هاو شادی های مرد م باشد وانعکاسی از زندگی آنان •

او که ادعا دارد که شعر نیز میسرایدو تصنیف هایی که خوانده است از خودش میباشد در پاسخ به‌یك پرسش دیگر درین زمینه کـه از نظر او چه تفاوتی میان تصنیف وشعر وجود دارد این‌طور اظهار میکند که:

شعر فطری به‌سراغ شاعرمیاید اما تصنیف سازی را متیوان آموخت وکسب کرد !!»

نغمه که تاکنون پنج پارچه آواز خودرا در که‌به بازیگری در سینما دارد میخواهد دریکی تلویزیون به ثبت رسانده وبه خاطر علاقه‌یی از فلم های شفق فلم عهده دار نقشی‌گردد هنر سینما را بهترین هنر ها برای مردم میداند . ومعتقد است که بوسیلهٔ هنر هفتم بهتر میتوان واقعیت های زندگی را انعکاس داد و مفاهیم هنری را القاء کرد . وبه‌همین دلیل نیز آرزو یم است که بازیگر موفقی شوم وبتوانم در قالب نقش های متعدد بازی موفقی را ارائه دهم •

از نغمه پرسیده میشود که شایعه ازدواج وی با منگل آواز خوان‌رادیو تلویزیون چقدر مقرون به واقعیت است و جوابش اینکه :

ـمن به صدا و هنر منگل احترامی فراوان قایل هستم و همین موضوع واجرای چند پارچه دو گانه باوی موجب این شایعات شده وگرنه تا هنوز تصمیم به ازدواج نگرفته ام وفکر میکنم که برای پیوند زناشویی وقـت کافی دارم •

اووقتی در برابر این سوال قرار میگیردکه شوهر آینده او باید واجد چه شرایطی باشد بی تامل جواب میدهد که از نظر من پول‌داشتن وثروتمند بودن امتیازی به شمار نیامده بلکه آنچه مهم وبا ارزش است چگونگی اخـلاق وشخصیت یك مرد میباشد که اورا درنظر زن ویا حداقل در نظر من واجد ارزش میسازد ازاین روی میگویم‌شوهرم‌تحصیل یافته باشد واگر هنر مند و هنردوست هم باشد که چه بهتر از آن ولی بهر صورت نباید که مانع فعالیت های هنری من گردد •

ودر این راه تعصبی بخرج دهد .

نغمه در این باره که از نظر او باتوجه به شرایط بومی وسنتی جامعه ماازدواج هاباید براساس عشق‌ودوستی قبلی صورت گیرد یابر اساس تعامل محلی ، چنین ابراز میدارد که :

ـلازمه زندگی خوش وازدواج خوش فرجام میان جوانان توافق تفاهم است کـه بـدون عشق بوجود آمده نمیتواند ولی بهر صورت باید عشق واقعی از هوس های آنی وزودگذر تشخیص داده شود و جوان زیر تاثیر احساس کـاذب خود قرار نگیرد و بهر خـواسـت خود نام عشق نگذارد و دریك مورد دیگر در همین زمینه او میگوید :

ـمادر سالاری و پدر سالاری حاکم درجامعه ما، مانع از آن میگردد که جوانان بتوانند به آرزو های خود دست یابند واغلب درروستا های ما با دختران همچون یك جنس معامله میگردد ودر واقع آنان قربانی سود جویی پدرانی قرارمیگیرند که ازعلم ودانش بی‌بهره میباشند که در این موارد باید از حـق زن دفاع گردد تاوی نیز از حـق مشروع‌مدنی خود در جامعه استفاده برد •

نغمه در صحبتی پیرامون مسایل سینمایی وبه ارتباط خواست خود به بازیگری میگوید:

ـآرزو دارم در نقش های تر اژدی و غمناك برپرده ظاهر گردم و آواز های حزین نیز بخوانم وچون علت‌راجویا میگردم که چـرا نقش های دیگر را نمی پسندداباز میدارد •

ـاز خردی به قصه های غمناك علاقه وافر داشتم ، وقتی خط خوان هم شدم بیشترعلاقه ام مطالعه داستان های غصه‌ناك‌بودو باآشنایی بافلم و سینما هم همیشه فلم هایی روی احساسم اثر بیشتر میگذارد که تراژیك باشد دراین‌گونه فلم ها من‌گاه بی آنکه خود بخواهم به گریه میافتم و همراه‌باقهرمان فلم از دیدن حوادثی که براو میگذرد احساس رنج میکنم واز این رنج لذت میبرم وبه همه ی این‌دلایل چنین میاندیشم که در قالب نقش های تراژیك نیز باید موفق باشم چرا که حتما آنرا با احساس واقعی بازی میکنم ودر واقع نهاد خودم را به تماشا میگذارم آخرین پرسش از نغمه این است که با وجه به اینکه وی تا اکنون دوره لیسه را به اتمام نرسانیده است واز سویی هم میخواهد آواز خوان و بازیگر سینما باشدوفاکولته ادبیات را بپایان آورد آیا این همه مصروفیت هنری مجال درس رااز او نخواهد گرفت ؟ میگوید :

ـمن بدو چیز عشق میورزم هنر ودرس وچون هردو را نیز بیك اندازه دوست دارم یقین این است که میتوانم هم شاگرد ساعی باشم و هم هنرمندی پر کار ، اما اگرروزی متوجه شوم که یکی از این دو خواست مانـع دیگری میگردد هنر رابه درس ترجیح خواهم دادو با مطالعه کمبودم رادر زمینه تحصیل پوره خواهم ساخت گفت وشنود کوتا هم با نغمه پایان یافته است ولی او خواهش میکند که ارادت وی را به کار کنان این مجله وزین وزیبا که‌به قول او بهترین و آموزند ه ترین مجله خانوادگی کشور ماست برسانم واز آنها خواهش کنم‌که داستان های بیشتر در مجله چاپ کنند وبه مسایل هنری نیز بیشتر موقع نشر دهند تا هنرمندان کشور مورد تشویـق قرار گیرند •

به او وعده میدهم در صورتی که‌به درسش ساعی باشد باز هم باری دیگر وی را مورد تشویق هنری قرار دهیم واز کار های تازه هنری اش مطالبی تهیه داریم •

ترجمه از : «حجار»

یك داستان کوتاه از «پی یر پاسکال»

گـدا

من با اینطور گدای گستاخ در عمر خودرو- برو نشده بودم • هر چه کردم از دست او رهائی یابم میسرم نشد . او در حالیکه در پیاده رو پارك عمومی شهر قدم به قدم در پهلویم راه میرفت ، گاهی به عجز و زاری و زمانی هم باگستاخی بی شرمانه ای تقاضا میکرد تا چند دالری به او بدهم •

باد برگ های زرد وپژ مرده خزانی را که در روی چمنزار ها پراگنده شده بودند به هر طرف میراند وبه این صورت اولین علایم سردی زمستان اعلام میگردید . گدا یك کرتی خیلی زنده رادربالای یك پیراهن پنبه ای پوشیده وخیلی خنك خورده به نظر میرسید •

چون دیدم که اوازسرم دست بردار نیست بالا خره با خشونت گفتم :

ـ اکنون دیگرکافی است ، برو و مرا بحالم بگذار !

الفاظ درشت من در او هیچ اثری که بخشید وحتی قیافه او را هم تغییر نداد • من بدقت به او نگریستم و دیدم که قیافه خوش طبع ودستان نازك وظریفی دارد که به هیچصورت با وضع ظاهر او متناسب نیست • بالا خره گفتم :

ـ گوش کن ! توبرای من داستان زندگی ـ ات را نقل کن و من برایت پنج دالر میدهم آیا راضی هستی ؟

بعداز ادای این کلمات یك بانکنوت پنـج دالری را از جیب بر آورده ودر دست خود گرفتم ، گدا با نگاه های حسرت بارو حریصانه ای متوجه پول گردیده وبعد با اشارهٔ سرجواب مثبت داد• هردو درروی یك چوکی باغی قرار گرفتیم • گدا نفس عمیقی بر آورده و آهسته به حرف زدن شروع کرد :

ـ من داستان یك دوست خودرا بـرای تان قصه میکنم • نامش «جیم داکر» است• «جیم» انجنیر معماری بود واز هر جهت میتوان اورا یك شخص خوب وعالی دانست • اوبه حیث مهند س تعمیرات مشغول کار بود وپول خوبی درمی آورد•چندی بعد«جیم» در«تکزاس» به سر پرستی امورمعماری یك عمارت نوساخت تعیین گردیده ودرهمین شهر بود که «لـور» یك دختر خیلی قشنگ وزیبا راشناخت بعداز مدت هـم درهمین شهر ازدواج کـردنـد و هنگامیکه کار های « جیم » در «تکزاس» خاتمه یافت ، باهمسرتازه خـو د به «دیتـرویـد» بازگشت وخیلی سعادتمندانه زندگی میکردند و خوشبخت بودند •

بعداز مدتی حس کردم که «جیم» دیگر آن «جیم» سابق نیست وتغییرخورده است. «لور» دختری بود از طبقات فقیر و نادار «تکزاس» و پدرش هم شخص بداخلاق وشراب خور •••»

در اینجا گدا مکثی نموده وبعد آهی کشیدو گفت :

ـ«آقا، من به تمام میلیون های «را کفلر» قسم میخورم که این دختر ، زیبا تریـــــن وپر جذبه ترین دوشیزه ای بـود کـــه من در عمر خود دیده بودم •»

چشمان گدا دراین لحظه برق مخصوص داشت و چند لحظه در نقطه مجهولی خیره شده بعد بایك حرکت خسته ای ، انگشتان خودرا بالای چشمان خود گذاشت ، گوئی میخواست خاطره ای رااز مقابل افکار خـــود بزداید • بعداز وقفه ای ادامه داد :

ـ«لور» فقر وبدبختی را که در آن بزرگ شده بود هیچوقت نتوانست فراموش کند • وبه این صورت یك حس دیوانه وار ولخـرجی در او پیدا شده بود ، گویا میخواست انتقام گذشته را بگیرد • «جیم» اگر چه پول فراوانی بدست می‌آورد ، اما هر قدر هم که پول زیادی بود ، باز هم نمیتوانست برا ی «لور» کافی باشد ، و عشق این دختر به اندازه ای درقلب ومغز «جیم» ریشه دوانیده بود که بهر صورت حاضر بود تاکو چکترین وبزرگترین خواهشات و آرزو های دخترك را بر آورده سازد • به این صورت سخن بجای کشید که یك روز اداره ای که در آن «جیم» کار میکرد ، مرد بدبخت رابه عنوان خیانت و دزدی پول به پولیس نشان داد و بعداز اثبات جرم اورابه زندان انداختند•

«لور» هنوز موضوعات محکمه و عدالـــت شوهرش خلاص نشده بود که بامرد دیگـر ی موسوم به «نویل و یتمان» که جوان لاابالی وبی کرکتر و دارای ملیون ها دولار ارث پدری بود ، طرح عشق ودوستی ریخت وشوهرش ،راکه هنوز در زندان بود ترك کرد وباآن جوان رفت •

«نویل» تمام آرزو های زن جوان رااز چشمان زیبایش میخواندوهر خواهش اودر آن واحد برمی آورد • « جیم داکر» در حالیکه تمام دارائی خودرا از دست داده بود ،هنگامیکه از محبس رهائی یافت ، دیگر کوچکترین خبری از «لور» زن زیبای خود و آن جـوان بدست نیاورد • به این صورت «جیم» تمام چیز های راکه داشت از دست داد و آدم ور شکست و فقیری گردید • »

گدا به این صورت داستان خودرا بپایان رسانید• من بانکنوت پنج دولاری رابه او داده گفتم •

ـ من شرط می‌بندم. که آن «جیم داکر» خودت هستی •

گدا که تبسم مجز ونی در لبانش نقش بست در حالیکه با نکنوت پنج دالـری را در میان انگشتان خود می‌فشرد ، گفت :

ـخیر ، شما اشتباه میکنید ••• اسم من «نویل وویتمان» است .

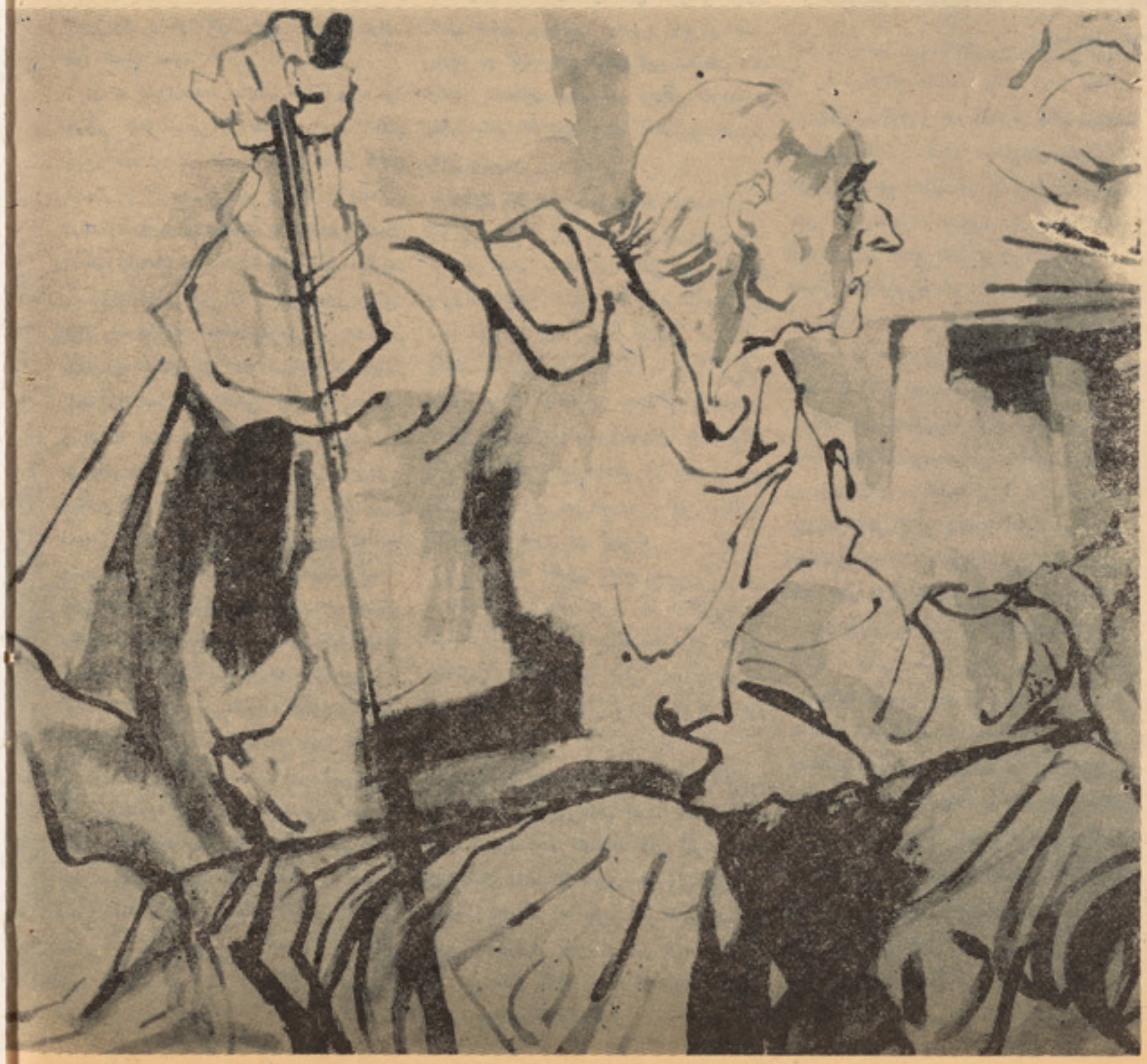

اطفال امروز

از سوویت یونین

ترجمه: حیدر خانیوال

اثرات روابط خانوادگی بر سلامت جسمی وروحی اطفال

نوروز (تشوش خفیف روحی) نزدی اطفال معمولا بصورت کسبی پیداشده تااینکه ارثی باشد .

البته تداوی و آموزش اطفال عصبی مزاج نسبت به آنعده اطفال همسال شان که مصاب به تشوشات روحی نیستند تاحدی مشکل مینماید .

اگر ادویه لازمه که اطفال مصاب به تشوشات روحی با استفاده از آن کاملا شفا حاصل مینمودند در دسترس اطباء قرار میداشت ، متود های عالی آموزشی انکشاف یافته میبود ویا والدین این عده اطفال مسوولیت شان را در زمینه تربیت آموزش اطفال درك نموده و در جهت تربیت و آموزش آنها قدمهای مثبت و مستحکمی برمیداشتند ووظیفه بس سنگین شان را در مقابل اطفال شان، جامعه شان و جهان شان بجا میاوردند کوچکترین مشکلی را استادان مکاتب در آموزش بهتر آنعده شاگردان شان که به تشوشات گوناگون روحی مصاب اند احساس نمی‌نمودند .

والدین نه‌تنها وظیفه انجام مکلفیت‌هائیراکه فوقا از آن تذکار رفت بدوش دارند بلکه باید آن همه روشهای غلط را که در زمان آغاز حیات باعث ایجاد تشوشات گوناگون روحی نزد اطفال شان میشود .

اولا کشف وبعد در پی رفع آن برآیند که بدینترتیب میتوانند رول بس عمدهٔ یی رادر جهت شفای اطفال شان از امراض مختلفه روحی بازی نمایند.اما اینرا هم نباید فراموش کنند که باید درین عمل شان از افراط کار نگیرند ، یعنی اینکه باید روش شان را در مقابل آنها تدریجا تغییر دهند . زیرا اگر این تغییر سلوك شان سریعاً صورت گیرد امکان دارد بعوض سودچنان زیان های را متوجه اطفال شان نمایند که شفایابی ازآنها نظر به رهائی از تشوشات قبلی شان خیلی ها مشکل خواهد گشت .

بعضا مساله تغییر روش والدین در مقابل اطفال شان و اثرات حاصله از آن براطفال کمی بغرنج مینماید . امکان دارد بفکرتان سوالاتی خطور کند که اگر تشوشات روحی اطفال ناشی‌ازشرایط‌نامناسب اوضاع خانوادگی باشد پس چگونه میتوان در پی چاره جویی از آن بر آمد؟ ویا اینکه اگر طفلی ازدو خورد میان مادر و پدر خود عقده گرفته و مصاب به تشوشات روحی گردیده‌چه‌نوع کمکی میتوان به‌او انجام داد ؟

درینجا وظفه والدین است که تااولا درپی حل معضلات خانوادگی شان برآمده وبرای همیش از برخورد های زشت‌ونامناسب بمقابل هم که باعث دامن زدن بیشتر تشوشات روحی اطفال شان میشود جلو گیری نموده واگر معضلات خانوادگی شان منشاء اقتصادی‌داشته باشد باید بطفل خود تفهیم‌نماید که اینوع مشکلات در نتیجه کار و عرق ریزی شان باگذشت زمان حل شده وبدینترتیب اطفال شان در مقابل ناسازگاری های‌زنده گی جرئت بخشند . وهم نباید والدین تشوشات روحی وعصبی اطفال شان را بخود شان ویادرمقابل شان باز گو کنند و همچنان در باره تشوشات روحی واینکه تشوشات روحی وعصبی دارای چه اعراض و علایم اند نباید در پیشروی اطفال سخن زد . وهم نباید توجه اطفال به نقایص (چه جسمی وچه روحی) که دارند معطوف شود . که این موضوع را تنها در مورد تغیرات ظاهری جسمی وروحی که نزد اطفال رونما گردیده مدنظر نداشته بلکه باید دانست که حتی اطفال رابه بی اشتهائی که پیدا نموده اند هم متوجه ننمائید .

والدین گرامی میتواند رول بس مهم راحتی در زمانیکه اطفال شان با قهرو غصه کاسه شان را به دور تیله کرده واز خوردن غذا بکلی ابامیورزند هم بازی نمایند .

یعنی زمانیکه طفل نخواهد غذا بخورد باید طفل رابحال خودش گذاشته وبه او اجازه داده شود تادستر خوان‌راترك بگوید وهیچگاه مانع این کار او نشوید .

یك نکته دیگر که برای صحت وسلامت جسمی وروحی اطفال در خور اهمیت اینست تا همراه جمیع فامیل طعام صرف نمایند زیرا صرف طعام با تمامی اعضای فامیل شان به‌آنها آرامش خاطر بخشیده ودر فزونی علاقه شان به صرف طعام کمك زیاد میکند .

همچنان جهت ازبین بردن ترس واحساس ناراحتی اطفال از انواع‌مختلف بازیها استفاده باید کرد طور مثال : وقتیکه یك دخترك از پیچکاری شدن ترس دارد میخواهد رول نرس رابازی کند طوریکه برای همبازی اش ویابه گدی گك خود میگوید : «توباید پیچکاری شوی . نترس هیچ دردنمیکند ای ترسو !» حقیقتا این نوع تسکین روحی است برای‌طفل مذکور وطرق دیگر نیز باید در چنین موارد بکار رود .

موقع دادن به طفل در امور زندگی باعث میشود که یك سلسله ترس های بیهوده که ناشی از تربیت نادرست است برطرف شود.

نگاهی به مبارزات آزادی خواهی زنان در جهان

در جوامع رو بانکشاف که متا سبا ت گوناگون تولیدی و اقتصادی پهلوی هم قرار دارند ولکه ننگ کار روایی‌های تسلططولانی استعمار وامپریالیسم را بجبا نیان هویدا می سازد زنان را بیشتر ازهمه د چار مشکلات وپروبلم های جبران ناپذیر سا خته است و اثرات شوم آن بیشتر ازهمه پرو بال پرواز زنان را سوخته است . جنایات امپریالیستها واستعمارگران به همدستی مر تجعین داخلی برای ز نان آ سیا افریقا و امریکای لا تین بخصوص در تر کیب اجتماعی جا معه اثرات بسیار ناگوار دارد استعمار گران زنـــان ر ا بحیث یك وسیله بهره کشی در دست جنس باصطلاح قوی تر مرد قرار داده و در بـرخی ازین کشور ها زنان را به بردگان مبدل نموده بودند .

علاوه از مشکلات و پرابلم هایی که ازان نام گرفته شد در جوامع سر مایداری ز نان با مشکلات فراوان دیگر نیز مواجه می‌باشند بیش از نود و پنج فیصد اکثریت عظیم نیرو های کارزنان تا هنوز در کشاورزی متمر کز است و قتی در افریقا گفته میشود کـــه زن مسوولیت حفظ خانوادگی را به‌عهده داردنباید آنرا سرسری انگاشت بلکه معنی سخـــن در آنست که زن نه تنها مسوول امور منزل و آشپزی ، تربیه طفل و غیره ا ست بلکه همه نا یحتاج خانواده را تهیه و تدارك می بیند، این و ضع در زمانیکه کشور های افریقایی مستعمره بودند و هم ز مانیکه آزاد شده تـا هنوز ادامه دارد بد لیل اینکه شو هران‌ایشان در کار های دیگر به شهر می روند و مصروف کار در معادن می شوند این زن ها نه تنهـا از دوری شوهران شان رنج نمی برند بلکه مسوولیت های عمومی زندگی را نیز به عهده دارند .

این رنج های بیکران است که پیری‌زودرس را در زنان بوجود آورده و کاخ زندگی ایـــن قشر محروم را فر سوده ساخته وبه‌شکست‌و نابودی قبل از و قت سوق مید هد .

دراین کشور هاقانون نیز استفاده‌از حقوق مدنی خانوادگی و قضائی را در مورد زنـــان به اجازه شو هران شان محول نموده است درین جوامع قانون گذاران خود مردان ا ند وبه همین دلیل است که مردان سند باداری وامتیازات جنسی نا حق خویش را ضمن‌قانون مضحك تقد یـــم بیگنا یان و مظلو مـــان می نمایند .

در چنین جوامع با مجمو عه گزا رش های که داده شد .

وضع زنان ناچار متزلزل و نا پایدار باقی می ماند واین در همه ز مینه ها در آموزش‌کار امنیت اجتمـــا عی ، حقوق مدنی و غیـــره تبعیضات خورد کننده کاملا آشکار است در چنین کشور ها نسبت ز نانی که کار میکنند. به جای اینکه روز بروز ا فزایش یابدمحدود می شود .

این واقعیت مخصوصا در مورد زنان‌امریکای لاتین بیشتر صدق میکند . درآن‌کشورها زن کارگن در خارج خانه نیز دارای ا متیـــاز مساوی با شوهر خویش نبوده و عر صه‌کار برای زن وشو هر یکسان نیست .

در مورد د سترسی به آ موزش ر هنمائی های شغلی نیز نابرابری های مشا بهی‌وجود دارد در مورد حرفه و شغل هم ثابت شده است که بین‌زن و مرد نابرابری به قوت خـود باقی است پس وابستگی اقتصادی زن د رین جوامع بطور کلی پستی وکوچکی زن در برابر مرد نه‌با حققت زن بودن ار تباط دارد بلکـــه بافعالیت ها و ساز مان های اقتصادی‌کشور یاتسلط مستقیم و غیر مستقیم ا ستعمار طی سالیان متمادی روابط مستقیم دارند از همین جهت است که عصیان ز نان این کشور ها واکنشی است علیه این و ضع تاریخی کـــه جوامع استعماری بر جهان عقب نگهداشته‌شده روا داشته است .

از همین جاست که زنان کشور های‌عقب‌مانده در جریان مبارزات خویش در یافتند که کسب حقوق صنفی سیاسی ، ا قتصادی واجتماعی برای زنان با حل اساسی پرو بلم های تمام جامعه بستگی دارد . بلکه آ زادی آ نهـــا وابسته به استقلال سیاسی جا کمیت‌اقتصادی دمو کراتیزه کردن حیات اجتماعی بستگی‌داشته به ارزش نیرو های متشکل ز نان برای‌کسب آزادی های اقتصادی و سیاسی این کشور ها آگاهی حاصل می گردد و یکبار دیگر ا عتقاد حاصل می‌گردد که زنان در تحت تسلط اشکال گوناگون استعمار از هر گونه حیثیت و شرافت انسانی ، بحیث مادران بی بهره ساخته شده اند و موقف شایستهٔ خویش را از دست داده اند بنا از همین جاست که دو شا دوش‌مردان برای اعاده شرافت و حیثیت خو یش و تمام خلق های میهن شان میرزمند و به مبا رزا ن پر شور و فعال مبدل می شوند و در یـــن مبارزات خویش حقوق خود و هم میهنان‌خویش را اعاده می نمایند .

بطور مثال ، مبارزات قهر ما نانه ز نان ویتنام در شالی زار ها در جبهات در جنگ ها و مبارزات خو نین علیه امریکای جهانخوار ومتجاوز قلب هر ستمدیده را ضربان ماجرا- جوئی انقلابی می بخشد وتجسم خاطره ز نان انگولای سرخ جبهه خلق را انر ژی و نیروی لایزالی می بخشد .

باقیدارد

قلب صدیق ارونا

به نظر من سن رانباید بحساب سال محاسبه نمود بلکه به اساس کارو خدمت به مفهومیکه اگر زیاد مصدر خدمت شده‌ای یعنی زیاد عمر نموده ای محاسبه کن •

این سخنان را از زبان دختر پرافتخار هند ارونا آصف علی می شنویم . زنیکه سهم فعال در جنبش بین المللی زنان دموکرات گرفته ومبارزیکه مبارزه خستگی ناپذیربخاطر صلح ، نموده ورفیق بزرگ مملکت شوراها میباشد •

در ماه اگست سال ۱۹٤۲ نام این قهرمان هند برای اولین بار در روزنامه های هندی ظاهر گردید • راپور ترهای که خا طرات میتنگ عظیم پارك شیواجی شهر بمبی را که بخاطر دفاع از لیدران محبوس جنبش آزادی بخش ملی دایر شده بود بیشترازبیانیه های پر شورو دلیرانه زن جوانی که تقاضای مبارزه بیشتر هم میهنان‌خودرا علیه استعمار بریتانیا مینمود حکایه میکرد •

از همان آوان جوانی ارونا آصف علی یك شخصیت افسانوی بود ، اودر جوانی کـــه فقط بیست بهار زندگی را سپری نموده بود چطور در پشت پنجره های آهنین استعمار انگلیس مردانه مقاومت نمود ؟ چطور به‌اعمال فتنه انگیز زمان فایق آمد و محاکمه های‌تنگ نظرانه را متحمل شد •

دو شیزه خاندان پر آوازه بر همنی با مسلمانیکه کاملا از نظر عقاید مذهبی باهم متفاوت اند ازدواج نموده ودر وصلت ایـــن دو جوان پیروان مهماگاندی نمونه آزادی هند را مشاهد ه نمودند ، زندگی ارونا درسال‌های ٤۰ افسانوی بود او مبتکر ورهبر تظاهرات عمومی ملی میتنگ هاو مار ش های عظیمی درمقابل استعمار طلبان انگـلیس در دهلـی کلکته ، بمبی وغیره شهر ها بود چندین‌بار خود رااز تجارت های که به مبلغ چندین‌هزار روپیه در برابر سروی گذاشته شده بـــود نجات داد• وی فقط زمانی زندگی علنی را اختیار نمودکه هنددرآستانه آزادی واستقلال خود قرار داشت و باز هم دوباره در راه مبارزه به خاطر هندو مناسبات همسایگی نیك وبخاطر دوستی با اتحاد شوروی قرار گرفت در سال ۱۹۵۸ـ این زن مبارز واین شخصیت مشهور سیاسی را بحیث شاروال پایتخت هند انتخاب نمودند وبعد ازیك سال انتخاب وی دوباره از طرف انتخاب کنندگان تجدید گردید •

در روز پرتاب اولین استیشن اتوماتیـك فضائی «لونا ـ۱» در جمله پیام های تبریکی یکی هم تلگرام تبریکی که از طرف مشاروال دهلی ارونا آصف علی امضا شده بود به‌دولت شورا ها رسیداو نه تنهادرمیهن خود مصروف است بلکه در خارج از سرحد هند بحیـــث یك مبارز آتشین وخواهان صلح وآزادی‌انسان شناخته شده است •

سلاح فنا ناپذیراو عبارت از کلمات‌و جملات روشن پر احساس والهام بخش وی به‌هم میهنان از تریبون های عالی بین‌المللی، مســا فـر ت ها و مـلا قا ت های وی درگرم ترین‌وداغ‌ترین نقاط کره‌زمین‌که درآنجامبارزه بخاطر استقلال ادامه داردوبالاخره‌عبارت‌ازقلم پرتوان وی در زمینه مقالات سیاسی میباشد .

دبشری ټولنو په جوړښت کی دښځی برخه

دبشر په تاریخ کی کورنی د انسانی ټولنو او بشری کتلو اساسی ریښی دی په کورنی او فامیل کی بیا ښځو دکورنی اساس‌او محور بلل کیږی ، یعنی دبشری ټولنو په ایجادکی ښځی پراخه برخه اخیستی ده که موږ دتاریخ او تیرو دورو او مراحلو ته پوره‌خیر شووینو چه یووخت ښځه دجامعی پراکنده اړخونو باندی مسلطه وه خصوصاً په تولید کی دهغی رول بیخی زیات واو برسیره پردی قبیلوی، مذهبی مراسم او دجنگ او سولی امرددی پلاس کی وو نارینو ددوی په فرمان باندی دطایفی او قبیلی چاری سرته رسولی پدغه دوره‌کی دانسانی‌ټولنی‌تولیدی روابط اومناسبات اجتماعی او طبقاتی‌توپیر وجود نه‌درلوددقبیلی ټولو افرادو په مشترك‌ډول تولید او کار کاوه ټولومشترك او گدشکل باندی هماغه محصول مصرفاوه ددغی تاریخی دوری په لمړی سرکی دښځو تسلط پر قبیله او طایفه باندی موجود وچی ماتر یاد کال یاد مور واکی په‌نوم یاد یږی یعنی دښځی‌تسلط‌دجامعی‌پراکنده اړخونو باندی‌ولی‌دامرحله‌هغه وخت دژرانحطاط اوزوال سره مخامخ شوه چی‌په‌ټولنه کی دکاراجتماعی تقسیم په وجود راغی کرار کرار دښځی‌کارد کورنی په محدود چوکات کی پاته اورول یی دتولید په برخه کی دنارینه وپه نسبت لږشو خصوصا دښځو پراخی کتلی حقوق او انسانی ارزښت هغه وخت دپر کښته راغی کوم وخت چی دغلامی او خانخانی تور دورا نونه یوپه‌بل پسی راغلل دغه مرحله دبشر په تاریخ کی دپاتر یال په نوم یادیږی په پخوانی یونان کی چی ارسطو . سقراط ، افلاطون غـونـدی فیلسوفانو ژوند کاوه ښځوهیڅ ډول انسانی شخصیت نه در لود ښځی یی یو او بـل ته‌د خوور خو دپاره په پورور کولی په پخوانی روم کی یوه نارینه حق در لود چی خپله؟؟ لوریی وژنی‌اکثردغذا په‌منظورښځی وژل‌کیدلی او دهغوی دغوښی خخه استفاده کیدله •

په ختیځو ممالکوکی دښځو موقف د اسلام دراتگ سره نسبتا ښه شوولی بیا هـــم د نارینه وپه نسبت یی حقوقی ارزښت لږوو•

دسرمایداری په دوره کی دښاری ژونـــد انکشاف دعلم او تخنیك پر مختگ او تریوی اندازی دسواد او تعلیم عادی کید ددی باعث شو چی په ښځوکی یو نسبی بیداری را پیدا شی •

دوی دخپلوحقوقو په‌لاس راوړ لوپه خاطر انجمنو نه کنفرانسونه او اتحادیی جوړی کړی خصوصا هغه وخت دښځو دحقوقو مسئله‌جدی طرحه شوه کوم چی په تزاری روسیه کـــی دسوسیالیزم بیرغ پورته‌شوپه شوروی روسیه کی‌د ښځو دحقوقو دتامین په خاطر ډیره ژوره اوعمیقه مبارزه شروع شوه نودسرمایه داری دولتو نومشرانو هم ددی له پاره چی دښځو رضایت یی تر لاسه کړی وی په‌یوه سلسله فعالیتو یی لاس پوری کړولی دغو دولتو دخپل ماهیت پر اساس دښځو دحقوقو مسئلی ته چندانی توجه ونه کړ •

نوشته داکتر ابهر

آشنایی باشاعر «کشتی انقلاب»

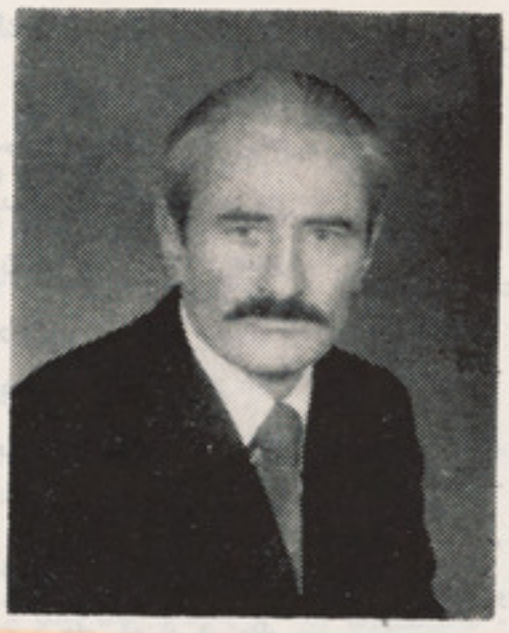

سلیم شاه شاعر ژرف اندیش
تاجکستان اتحاد شوروی

سلیم‌شاه حلیم شاه شاعر مشهـــــو ر تاجکستان شوروی که در کشور ا نقلابی مـا مصروف کار است با محبت فراوان در بـارهٔ پیروزی های انقلاب ثور شعر میگوید و بـا اشعار رنگین خود د فتر ا نقلاب مارا رنگین می سازد ومحبت بی پایان خود را در بـاره انقلاب ثور و پیروزی ها و آ رمان های والای آن ابراز میدارد .

این شاعر دوست داشتنی و پر محبت در سال ۱۹۳٦ میلادی در دهکده ز یبای ریوك ناحیه شغنان و لایـــت بـــد خشـــا ن کوهی جمهوری سوسیالیستی تا جکستـا ن شوروی چشم بدنیا کشود و در مکتب آن‌دهکده تحصیل خود را تمام کرد و بعدا مکتب میانه را درشهر خاروغ با مدال بیا یان ر سانیدو در سال ۱۹۵۵ میلادی شا مل پوهنتون‌دولتی تاجکستان بنام لنین گردید و در سال ۱۹٦۰ در رشته فیلولوژی باخذ دیپلوم نایل گردید وشاعردر جریان تحصیل د سته شعرای جوان پـو هنتو ن را رهبری میکرد .

سلیم شاه سالها درروزنامه حـــز بـــی‌ـ تاجکستان شوروی کار کرده و قبل از آ نکه به افغانستان بیاید مدیر شعبه ادبیات وهنر روزنامه تاجکستان شوروی بود آثار شاعر در روز نامه ها و جراید تاجکستان شـور و ی ودیگر جمهوری های برادر پیوسته چـا پ میشود و رساله های جداگانه شاعر که د رین اواخر بچاپ رسیده است بنا مهای «راه قله‌ها» «کشتی انقلاب » «امضا ء لنین » ور سا لـــه بنام «مادر » که از طرف نشرات عر فـــا ن زیر چاپ گرفته شده است .

سلم شاه حلیم شاه رساله اشعـــا ری که‌در باره انقلاب بر گشت نـاپذیر ثور و قهرمانان انقلاب ثور است روی دست دارد که عنوان آنرا «پیام انقلاب » گذاشته است و جسته جسته پارچه های این اثر با ار زش خدمت خوانند گان عزیز مجله زیبای ژوندون تقدیم خوا هد شد .

سلیم شاه حلیم شاه در شعر پـــیـــرو مکتب ریالیسم است و افتخار شاگر دی د و دانشمند بزرگ و دو شاعر نا مدار شر ق استاد مرزا ترسون زاده و استاد میر شکر را دارد و می گوید محبت به شرق بخصوص‌محبت به خلق افغانستان را ازین دو استاد بزرگ آموخته‌ام که‌راه لنین بزرگ را بما آموخته اند ومی آ مو زند .

سلیم شاه حلیم شاه عضو شـــــو رای نویسندگان اتحاد جما هیر شوروی است که خوانندگان ارجمند ما به آثار شاعر آ شنا ئی دارند واینك چند پار چه ز یبای شاعر غرض مطالعهٔ شما تقدیم می گردد .

رفیق

عزیز بهر من ای دل چو آ فتاب ر فیـق
ضرور هر قدمی چون هوا و آب ر فیق
به سوی قله ا مید بال من باشد
به جسم وجان بدهد قوه بی حساب رفیق
به هر دقیقه مرا درس عبرت آموزد
به هر نفس دهدم علم صد کتاب ر فیق.
زمشکلی نهراسم در این جهان از آن که
رسد ز بهر مدد زود و باشتاب ر فیق .
خوش آن ز مان که همه آدمان‌روی زمین
کنند بادل صافی بهم خطاب ر فیق !

سرود ما

چو آب از رهٔ خود ما بپس نمی گر د یـم
ببین که هر یك ما همره زمان گردد .
به سان مهر سحر روی بر زمین داریم
تمام دهر که تاباغ و بوستان گردد .
به مثل باد نسیمیم بیقرار از آن
که نوگلی‌شکوفد زیب‌گلستان گردد .
جهان ز دست جوانی ما جوان گر دد
زتاب چهره ما صبح دلستان گردد
به قلب مابنمود ست عشق مسکن بین
توانگری که از آن نام جاو دان گردد .
به د هر نیست بهار و جوانی را بد لی
زفیض و نصرتشان پیر نو جوان گر دد.
مثال نجم گزینیم جای بر افلاك
که باز پرده اصرار آ سمان گردد .
چو آب صاف دل پاك هر یك مار است
تواند آن که سبب بهر تشنگان گردد .
به قلب مرد مبارز به روز سخت وشدیـد
سرود مارسد و قدرت و توان گردد .

عاشق حیات

بشتابی زبر دامن کوه
می وزد سوی چمن باد سحر
مثل دلداده به روی معشوق
می زند بوسه به روی گل تر .
گوی یاکه گل نو رسته ز شرم
می شود سر خم و لرزان گردد
بعد باناز کند سر بالا
بر رخش خنده نمایان گردد .
باد گلرا خا موش
می کشد در آ غوش
شود از بویش مست
نزدش افتد بی هوش .
از چه ای اهل نظر
این قدر پیك سحر
شده آشفته گل
بمثال بلبل .

باز خیزد بنماید پر واز
سوی صحراء برود بال زنان
خویشرا بر کمر کشت ز ند
کشته د لبا خته بسیار بران .

کشتزاران بزند موج چو بحر
هردمی موج برارد آ واز
شود امسال فراوان حاصل
خوشه ها ر قص نمایند بناز .

می وزد بر سر کشت
بوسه بر خوشه ز ند
گوید این جاست بهشت .

از چه رواهل نظر
این قدر پیك سحر
کشتگه کرده مکان
به مثال د هقان
باد تازد فگند بر در یا
خویش را مثل جوانان ر شید
لذت از آب شفا بخش برد
گوید این جاست حیات جاوید .
موج پر موج بپیچد هردم
گوی هرموج بگوید بالی باد
زندگانی بجهان بی من نیست
بی من ا صلا نبود ملك آ باد .

بادخندان گردد
بال افشان گردد
خویشتن را به شتاب
می زند بر گرداب .

از چه ای نوع بشر
این قدر پیك سحر
عشق‌در یا دارد
یا که جو ید گو هر .

باز پرواز کند جانب با غ
برگ هر نوده شود تازه و تر
دختری زیر چنار استاده
کرده هر لحظه سر راه نظر .

باد با زلف کج وعنبر بوش
مثل د لبا خته بازی دارد
دختر آ هسته تبسم بکند
کیست داند که چه رازی دارد .

باد دلجوی بها ر
شده بی صبرو قرار
می زند بوسه بران
زلف پر پیچ نگار .

از چه ای اهل نظر
این قدر پیك سحر
چون دلم مسکن خود
کرده زلف د لبر .

گوش انداز بگو ید خود باد
هیچ این جا نبود راز نهان
آن چه زیباست دلم مائل اوست
عاشق زنده‌گیم ا هل جهان .

سر به سر روی زمین گلشن باد
سر به سر باد ز مین تازه و تر
سد راهم نشود آ تش و دود
می زنم بوسه به هر درگه و در .

عاشق صحرایم
عاشق دریایم
عاشق خورشیدم
عاشق دنیایم
من بی صبر و قرار
عاشق روی بهار
دهر را تازه کنم
از همه گرد و غبار

آله که تکلیف قوهٔ شنوائی را رفع می سازد

بابکار بردن متود جدیدی ، کسانی را که قوهٔ شنوایی شان کم بوده ویا هیچ نمی‌شنوند میتوان کمك کرد • این وسیلهٔ کمکی عبارت از الکترودها یا هادی های کوچك برقی‌هستند که میتوانند بدون فعالیت میخانیکی مغلق دستگاه حس سامعه ، یعنی پردهٔ صماخ و چکش ، سندان در گوش ، امواج صوتی را راساً به عصب شنوائی انتقال بدهند • چون که اکثراً نا شنوائی وکم شنوائی ، ناشی از ایجاد مزاحمت در فعالیت میخانیکی‌ار گان‌های شنوائی وعدم کار روائی درست آن ها است• نه تنها اینگونه تکالیف ، بلکه کسانیکه طور مادر زاد از نعمت شنوائی محروم باشند به کمك طریقه‌یی که‌داکتر (کلاودی ـهیزی‌خوارد) یکتن از جراحان‌گوش‌شفاخانهٔ (سایینت انتونی) پاریس به میان آورده علاج میشوند • اما کسانیکه اعصاب سامعهٔ شان فلج باشد از فوائد اختراع بی بهره خواهند ماند • این وسیله شنوائی که بنام (ترانس میتریك) مسمی است • از دوازده الکترو دهـــای (هادی برق) کوچك ازنوع پلاتین ـایریدیوم وقلعی ساخته شده،باآنتن کوچك آن ،در زیر جمجمه بدور عصب شنوائی طوری تعبیه‌میشود که‌به چشم دیده نه شده ، وشخص مریض مانند کیسهٔ پول ، همیشه آن را باخود نقل میدهد • این آله بدون خلط و خدشه امواج صوتی را که عبارت از تیون ها وتلفظ کلمات است ، بواسطه الکترود هـای مینا تـوری و ظریف به عصب شنوائی انتقال داده و ضربه هائیکه باالاثر بالای عصب‌شنوائی واردمیشود، مطابقت به امواج صوتی انتقالی داشته وبرای مریض قابل درك است ، هشتاد فیصدمریضا- نیکه این وسیله را تا اکنون بکار برده‌اند ، بعد از سه تاشش ماه تمرینات ، توانسته‌اند کلمات ، تیون و آواز هارا خوب بفهمند •

طریقه‌ئی که مریضان کم‌خون باپیروی از آن میتوانند شخصاً به‌خود خون تزریق نمایند

در انستیتوت تحقیقات (همو تو لوژی) شهربن دوکتور (هنس ـ هیرمن) ویکتن از همکارانش درموردتزریق وانتقال خون به‌چهار صدو هفتاد ودو نفر مریضان تحت معالجه خویش قواعدی راتعلیم داده اند که هرمریض میتواند خـون را بـه خـــود تزریق نماید .

هریك مریض کلان سال ویا والدین اطفال مریض پائین تر ازسن دوازده سالگی ، بعد ازیك یادو هفته تمرینات دوامدار ، قواعد و تخنیك لازم این عملیه را فرا گرفته ، ومستقلا بدون حضور داشت داکتر ، و بدون ترس وبیم از زخم وجراحت برداشتن ، درکمترین وقت شخصا میتوانند بالای خودویابه مریض شان خون را تزریق ویا انتقال بدهند •

پرابلم واقعی درینجااست که ، آیامریضان میتوانند به چنین کاری مبادرت ورزند ؟ رئیس کادر طبی این انستیتوت ، بادر نظر داشت قوانین طبی چنین ابرازنظر کرده است : تزریق خون گرفتن ودادن خون ، وانتقال آن ازیك ذیروح به ذیروح دیگر حـــق مسوولین امور در زمینه است •امافقط در موارد ضروری واستثنائی ودرجا هائکه رسیدن بداکتر اشکالاتی داشته باشد ، وشخص عامل قبلایك دورهٔ آموزشی بخصوص این سیستم را تحت نظر منسوبین طی کردهو اجازه نامه داشته باشد ، مجاز است ، در غیر این صورت ، مسوولیت ضرر وارده ازین ناحیه ، بدوش همان نفر خواهد بود •

شیدای آزادی

خو شا آب و هوای خرم دنیای آزا دی
خوشا آزاد گان سر خوش پهنای آزا دی
خوشا قومی که تحت سلطهٔ بیکا نگان نبـــود
خو شا پر ور دگان خطهٔ زیبای آ زا دی
خو شا آن ملت با عظمتی راکه بـــود دایم
غرورش نشه پیروزی صهبای آ زادی
خو شا آن عا شقی را که وطن لیلای او باشد
چو مجنون سر کشد در دا مـن صحرای آزادی
درود از ما به ار راح شهیدان وطن با دا
که خون گرم خود را ریختند در پای آ زا دی
چو «فیضی» و صف نیکو یش چنین پر ورده میگوید
بود از جان و دل سر گشته وشیدای آزادی

نورمحمد «فیضی» اسفنده‌ئی

غول سرمایه

عصرما ، عصر نبرد است و غرور
عصرما ، عصر امید است و سرور
عصر رزم و ظفر رنجبران
عصر نابودیی سر مایه و زور

• • •

اندرین رزم هزاران انسان
تودهٔ ر نجبران ، کار گران
صف به صف ، دست به‌دست ، دوش‌بدوش
میروند مارش کنان ، فتح کنان

• • •

غول سر مایه زخمها خورده
چون سگ هار می جود دم خویش
گاه از فرط درد همچو ددی
بر سر خویش می زند سم خویش

• • •

گه چو رو باه پیر از سر مکر
یاوه می گوید و جعل می بافد
گاه بهر فریب توله سگان
دم بدم می غرد و می لافد

• • •

غول سرمایه ، غول سر مایه
گوش کن ، گوش ترا می گوید
دست تاریخ کنده گورت را
مرگ هر روز ترا می جوید

عظیم شهیال

هدیه‌شاعر

ای آنکه باتگاه دو چشمان مست خویش
افسون نموده‌ای دل غمدیدهٔ مرا
گفتی برای من که بگو شعر تازه ای
ازبهر من بو صف دو چشمان د لکشم
آری !
ای دختر جوان
ای عشق آتشین
تو شعر تازه‌ای و وجود لطیف تو
کیف شراب ناب به‌شاعر همی د هد
یا هر تبسمی که بروید ازان لبان
یاقطره‌های اشك که از روی لطف و مهر
اندر میان دیده بجوشد ز روی شوق
آن شعر تازه ایست

• • •

اما ...
ای آ تشین نگاه من ای ماه زرد پوش
بنگر که در و جود ضعیف و نزار من
این شا خه های عشق توسر می زنـد ز شوق
واز دیدگان پر هوس و مهر جوی من
اشکی که می چکد
این شعر د یگریست

• • •

آری !
این شعر تازه ایست که روید زقلب من
این شعر تازه را
اهداکنم برای تو ای عشق تازه ام

محمد عزیز رویش

کابل ـ ۱۷ میزان ۱۳۵۹

خورنگ

که پسه وانبه نه خوړای
لیوه به پسه نه خوړای
که ښو نا ښه نه خوړای
نانښو به ښه نه خوړای !!؟

دوکتور زیار ـ ۱۳۵۹

نامه اقبال

در زمین دگران او دهقانی مینمود ،
باشکنج وتا مرادی زندگانی مینمود،
ازسحر تاشام گاهی درمیان کشت زار
خوشه تاپربارگردد جانفشانی مینمود
باتوان بازوان و شیوهٔ عزم متین ،
مینمودی گنج افزا هروجب خاك زمین،
باخیال آنکه‌گشته حاصل‌رنجش فزون،
روز کارش را ببخشد تافت وتاب نوین،
لیك اصلا دست رنج زحمت بسیار او،
تا بهار نو نگشتی روز بی ناچار او ،
ـکاش گردم یك زمانی‌صاحب آب وزمین
بود عمری دردل پاك‌وحزینش آرزو ·
آرزوی روز فیض انقلاب پر ظفر
درفضای روز گاران یافت آخربال وپر،
درهمان روزی به‌کف‌آورد استاد زمین
بافرح گردید راهی جانب قبر پدر ،
برسر مدفن نشست وایتچنین آواز کرد،
ـای پدراقبال رویش‌رابه‌سویم بازگرد·

خواب کن آسوده حالا زانکه مرغ آرزو
از فراز کوی ما هم عاقبت پرواز کرد·
چون بپرسیدند اورا باسوالی جوره ها ،
این عمل راباچه ارمانی بیاوردی‌به‌جا؟
گفت از اندرز های واپسین بابه ام
این وصیت میدهدهرروز بر گوشم صدا:
ـنور چشمانم‌کنون‌پدرود میگویم جهان،
میبرم باخویش صدها آرزو و ارمان ،
وادریغا میگزارم همچو میراثی بتو
خاطر آشفته دایم ازپی یك پاره نان،
گردسد روزی که‌باحکم وتقا ضای‌حیات،
از جفای ذلت و خاری بیابی تو نجات،
برسر قبرم بیاوزین حقیقت مژده ده
تاکه روح ناتوانم گرددازاین مژده شاد،
زین سبب آن لحظه که روی دست خویشتن
نامهٔ اقبال خودرا چون بدیدم دفعتا
مست شادی پا نهادم بر سر قبر پدر
تاشود آسوده روح پاکش از آوازمن

بالها

کجا دیدی تو مرغی را به یك بال ،
رساند خویش را براوج اقبال ؟
به این نیت اگر بالش گشاید ،
همانا ناتوان پائین فراید ...
چنین تمثال اندر ملك افغان ،
بود در راس حکمت های دوران·
بنا کار ان فردای سعـــادت
که آگاهند از معنـــی حکمـــت ،
همی گو یـــند : اعمار زمـا نی ،
که بخشد اعتبار جا ودانـــی

زهر عضو توانای جما عت ،
همی خواهد دلیری و صدا قت ،
زبس اندر وجود خلق و میهن،
دو بال مقتد ری مرد بازن ،
اگر با لی‌بود ناجورو کا هـــل
بگردد شیوهٔ پرواز مشکـــل ·
خوشا کز انقلاب بخت آور ،
حقوق مردو زن گشتی برابر ،
به عزم و قدرت همپایه امروز ،
نمایم این زمین خویش پیروز ·

سرودنوشانوش

از چه خا موش است آواز نشاط ؟
ای بانگ نو شانوش ، طنین انداز !
زیبا دختران ، ز نهای طناز ،
که مارا دوست میدارند ، زنده باد !
پیاله ها را لبریز تر سازید ،
جرنگا جرنگ ،
در می سرخ رنگ ،
حلقه های غال راپیندازید !
ساغر ها به پیش ! این به آن خورده !
زنده باد الهام ، زنده باد خرد !
تو ، ای مهر پاك ، پرتو بیفگن !
آنسان کاین چراغ میبازد فروغ
پیش طلوع شفق روشن ،
دودکنان می میرد علم دروغ
پیش آفتاب دانش سرمه .
زنده باد خورشید ، نیست شود ظلمت

الکساندر پو شکین
سال ۱۸۲۵

ترانه

گویم ترانه ودل خود میدهم ز کف
سوزم به آتش و نگو یم که سوختم
دیگر خدا یرا ز من احوال دل مپرس
لب را زبیم آتش سوزنده دوختم
آن دل که زنده‌بود دراوعشق وآزرو
با یك نگاه‌ی تند و جوانش فروختم

همبستگی مایه پیروزیست

وسایر ز حمتکشان جا معه می انجا مد .

در کشور عزیز ما افغانستان قرنهای متمادی از تشکل ملیتهای مختلف و ا قشار گونه‌گون جا معه بشکلی از اشکال جلوگیری بعمل آمده است . حکام خود خواه و جاه‌طلب به نمایندگی از طبقات بهره کش در بین‌اقوام مختلف ساکن این مر زو بوم تفرقه می - انداختند و تخم نفاق می کاشتند تا زمینه‌بهره کشی را برای مشت محدودی از جامعه فراهم سازند وبساط عیش و نوش خود را بگستراـ نند .

خوشبختانه باپیروزی ر ستا خیز ثور و بخصوص مر حلهٔ نوین و تکاملی آن بسا ط تفرقه افگنان بر چیده شد و زمینه برای اتحاد وهمبستگی بین اقشار وگروههای مختلف مردم سرزمین ما مهیا و آماده گردید. تشکیل اتحادیه های صنفی، سازمانهای ا جتماعی، کوپراتیف های ز راعتی و غیره همه و همه در جهت تشکل افراد جا معه و ایجاد و حدت بین‌آنان بمیان آ مده و د رین مورد خد مت می نمایند و نتیجتا مشاهده می نماییم که همه اقشار ، طبقات و ملیتهای مختلف ساکن افغانستان دست بدست هم داده گردهم آمده ودر یك سازمان اجتماعی و ملی تشکل شدند وبا وحدت و یکپارچگی کامل جبهه ملی پدر وطن را تاسیس نمودند .

اکنون بر کارگران د هقا نان و همه زحمتکشان اقشار ، طبقات وملیت های کشور ماست تا در پر تو ر هنمود های این جبههٔ باعظمت ملی راه ترقی وانکشاف جا معه‌را در پیش گیرند و در اعمار و شگوفانی‌یك افغانستان آ باد و مر فه تلاش ور زند .

کارگران و د هقانان و سایرزحمت- کشاف وتکامل جامعه نقش بس ارزنده

ال حاضر که جهان معاصر سر یعا ترقی وتکامل به پیش میرود بهترین یدن بهدف نهایی وحدت و یکپارچی و اقشار مختلف یك جامعه است تت وپراگندگی، نبودن هم آهنگی گی بین افراد جامعه وبصورت فردی دن نه تنها در انکشاف و پیشرفت تاثیر سوء می نماید بلکه جامعه را عقب و پسمانی می کشاند .

جوا مع طبقاتی فیو دالی وسر مایداری استثمارگر بخاطر حفظ منافع خو یش از و حدت و همبستگی ا قشارمختلف جلوگیری می نمایند و می کوشند قات گونه گون جامعه تفرقه بیندازند ایجاد نمایند تابهتر بتوانند به‌استثمار بر دازند .

همین رو بصورت مشخص به ملاحظه که در جوامع طبقاتی فیو دا لیز مو ه داری اتحاد ویکپارچگی بین‌افرادجامعه ه بین کارگران ودهقانان با موانع قات حاکمه ایجاد می نمایندبطی صورت د و لی با آنهم تلاش طبقات استثمار- ین زمینه همواره به ناکامی مواجه ست وباید ا مید وار بود که با آگا هی ان و د هقا نان و بی‌بردن به نیات‌شوم استثمارگر شناختن حقوق حقهٔ یکنوع اتحاد و همبستگی بین طبقات ش چه از لحاظ ا قتصادی ، ا جتما عی یاسی بر قرار است واین و حدت‌بتدریج نمود ه به تشکل کار گران ، د هقا نان

بقیه صفحه ۱۶

برخی از...

شمشیر وافتخار شرق می‌اندازیم .

در دوره ی امیرعلی شیرنوایی قواعد وآیین تازه ی نظامی‌پدیدامدوتشکیلات گذشته عسکری برهم خورد آنچه در عهد علی شیردر ساحه‌ی عسکری بنیان نهاده‌شدتاچند ین‌سال دیگرهم مورد پیروی قرار گرفت دراین دوره که میتوان آن رادوره‌ی شکوفایی هنر و فرهنگ نامید علاقه به داستان های رزمی و حماسی زیاد بود واین علاقمندی در ساحه‌ی نظامی هم کشیده شده بود در عهد امیر علی شیر نوایی اردو دارای تشکیلات منظم و مستحکم بوده است کوچك ترین جزوتام اردوی امیر علی- شیرانویی یك قطعه ی ده نفری بوده است که از جمله ی ده نفریکتن آن بهادر ،دلاورو شجاع قطعه به حساب می آمد که اورا اون باشی ، خطاب می‌کردند وبه همین ترتیب قوماندان قطعه ی صد نفری را « یوزباشی» می نامیدند و قوماندان ده «یوزباشی» را «منگ» می‌گفتند .

رسیدن به مقامات بلند نظامی به اساس لیاقت انظباط شا یستگی صو ر ت می گرفته است هرا فسرمی کوشیده تابا سهم گیری در پیکار های بی شمار لیاقت خودرا تثبیت نماید درآن هنگام آنچه به یك فرد نظامی‌مطرح بوده اشتراك در پیکار هاو میدان های جنگ بوده است به همین‌ترتیب اهمال ،سهل‌انگاری بی کارگی و خود سری به طرد مقام ورتبه می‌انجامید مقارن احوال امیر علی شیر نوایی اردو دوره‌ی تکاملی خودرا می پیمود در کنار سپاهیان رسمی سپاهیان اجیر هم خدمت می‌کردند وبا گذشت‌ایام‌وابراز لیاقت کاردانی وشایستگی می‌توانست به حیث سپاهی‌رسمی در بخش نظامی به کار ادامه دهد اشتراك مستقیم در کار زار هاومیدان های‌جنگ‌بهترین محك برای سر بازان وافسران بندداشته می‌شد آنکه ادعای وطن پرستی می‌کردباید این ادعا رادر عمل پاده می‌نمود وبه پیکار علیه دشمنان ادامه می‌داد .

درین وقت اندازه و میزان مقرری هاو معاشات افسران وسر بازان بستگی به تعداد اسپ های‌آنها داشت‌هرفردنظامی‌که می‌توانست اسپ زیاد داشته باشدودرجنگ های مختلف اشتراك می‌کرد به همان پیمانه معاش وعلوفه بیشتری به دست می آورد . علوفه در آن وقت شامل همه‌ی نیازمندی هاوما یحتاج سپاهیان به‌حساب‌می‌آمد. ترتیب توزیع معاش‌به وسیله شخص بنام دیوان بیگی انجام می‌شد افسران شایسته ، پیکارگرو عالیر تبه‌برعلاوه معاش مقرری صاحب زمین های می‌شدند که‌به وسیله ی دولت‌مصادره‌می‌گردید وقتی افسران وسپاهیان‌به‌پیری‌میرسیدندمتقاعد می گردیدند واگردرصحنه های پیکارزخمی میشدند. معاش به نام «علوفه» در یافت می‌گردند همچنان افسران لایق مورد تقدیر همیشگی دولت قرار می‌گرفته اند .

هریك از امرای دوازده گانه یك «علم»و نقاره داشتند وامیر الامیر «علم» ونقاره‌وتومان توغ «چرتوغ» با خود داشت که به مثابه‌ی علایم تجمل وعظمت آنها به حساب می امدکار- دانی ولیاقت شخص متکی به داشتن تعدادزیاد «تومان توغ» هاو «چرتوغ» ها بوده‌است ، مینگ باشی همیشه (توغ) و (طرم) با خود می‌داشت و (اون باشی) طبل داشت به این وسیله سمبول های اردو ودرآن زمان عبارت بوده از بیرق‌های‌مختلف النوع (طرم) (شاخ) (طبل) که‌به تناسب رتبه‌سربازان رادر میدان جنگ ویا دروقت های مهم همراهی می‌کرد ، در آن وقت حرکات اردو در میدان های محاربه به اساس چند قاعده ثابت صورت می‌گرفت .

اگر تعداد لشکر طرف مقابل از ۱۲۰۰۰ کم می بوددر آن‌صورت‌قوماندهٔ لشکر راامیرالامیر به‌دست می‌گرفت عده‌ای ازیوزباشیان ومینگ باشیان واون باشیان با وی همراهی‌می‌نمودند در چنین حالت قوای مسلح را به (۹) فوج تقسیم می‌کردند ازآن یك فوج در قبول «قلب وساقه» سه فوج در پرانغار (میمنه سه فوج در چرانغار (میسره) یك فوج در (هراول) (پیشدار) ویك فوج در قراول (پیش قراول) موظف می ساختند . درآن وقت میدان محاربه نظریه چهار فکتور انتخاب می‌شد مناطقی که تحفظ را تامین نماید ، مناطق که بالای دشمن حاکمیت داشته باشد وآفتاب رو برو نباشد تا شعاع آن چشم سیاه را خیره نکند وچهارم ساحه‌ی وسیعی که برای حرکات جزو تامها مساعد باشد در دوره ی امیرعلی شیر نوایی یکی از جمله تجهیزات بسیارعمده سپاهیان به حساب می‌آمده است‌به طور عادی دریك خیمه (۱۸) نفر زندگی می‌کردندقسمت بیشترین تشکیلات اردوی این زمان راسواره نظام در برمی گرفته بنابر این اسپ مقام واهمیت خاصی رابرای سپاهیات داشته است و هر سپاهی چند ین اسپ می توانست‌داشته باشد و حتی مقدار معاش وعلوفه چنانکه اشاره شد دررابطه‌باتعداد اسپ های سپاهیان وافسران بوده‌است‌تجهیزات‌دیگر عبارت بودند از :

تبر ، سوزن ، تیشه ، چرم ، آب ، کمان، ترکش ، شمشیر ، اره ، جوال وجوال دوز ، فوج بهادران جو شن ، خود شمشیرهم داشته اند . واین بود مختصر نگاهی به اوضاع‌نظامی دوره امیر علی شیر نوایی که‌به فشردگی کوتاهی بیان‌شد. تجلیل‌ازپنجصدوچهلمین‌سال امیر علی شیر نوایی به مثابه ی بزرگ داشت از دانش و حکمت وافتخار ات تاریخی است که هم برای نسل ماوهم برای نسل‌های آینده اهمیت وارزش شایستهٔ دارد .

به پیش درراه گسترش هرچه بیشتردانش وفرهنگ .

ژوندون

بقیه صفحه ۱۱

تاثیرات هنر و تمدن ...

از آن نقل قول نموده و گفته شده که با ختری ها مردگان شانرا دفن می‌کردند و یا ا ینکه در بلند ترین قسمتی از کوه ها در هـــوای آزاد می گذاشتند .)

ولی یونانی ها یا دفن می کردند ویااینکه مردگان شانرا می سوزانیدند و استخـــوان وخاکسترآنرا در بین ظروف سفالی و یـــا فلزی می گذاشتند . چنانچه این چنین‌مثالهای زیادی داریم که ازشهر کند هار نیز بدست آمده ولی در نا حیت تخارزمین به اثر سروی سالهای اخیر در یکی از تپه های نا حـــیهٔ قره‌بائی تالقان در قطع افتادگی تپهٔ که‌ساختمان چندین طبقه‌ئی را نمایندگی میکرد ، خم های سفالی بلند ار تفاع ملاحظه شد که در یکی آنها استخوانهای مردگان توام با خا کستـــر ملاحظه شد . از اطراف و اکناف این ساحه تیکر های مربوط به تمدن یونانی ، کـــوشانی وکوشانی های او لیهٔ ودر طبقات فو قا نی تیکر های مربوط بدورهٔ اسلامی بدست آمد ، نوع و ساخت خم های تیکری مربوط‌به‌یونانی های بعدی و کوشانی های او لیه است کـــه نظیر آن از سا حات د یگر کشف شده، ا ین تپهٔ باستانی دا رای ار تفاع بیست و یك‌متر وعرض بیست‌وپنج متر بوده بصورت قدیمی‌از بالا به پائین و سعت تدریجی از نظر تو پـــو گرافی دارد .

از مناطق د یگری که در آن ها بیشترتمدن یونانو کوشانی مشهود است ساحـــهٔ مربوط به مرز در یائی کسوس در ساحهٔ ا مـــا م صاحب است . ازین مناطق اکثرا ظرو ف سفالی و تیکر های مربوط به دورهٔ پیر س کوشانی و اواخر دورهٔ یونانی بدست آمـــده ، و فر هنگ اهالی این ساحات مربوط به‌قلعهٔ بزرگ ساحهٔ قر غان تپه بوده و خاتون قلعه که در فرهنگ قدیم شا هدخت ز یبائی‌بوده وگویند هفت قلعهٔ در بند شده برای او در کنار دریای جیحون سا خته بودند و بـــرج بلندی بود که بعیدترین فا صلهٔ را نظا ره می‌کرد ، در فرهنگ عا میانهٔ آنجا قصص‌مربوط به خاتون و قلعهٔ تاریخی آن زیاد شنیده‌می‌شود و نظیر افسانه ها و روایاتی قرغزتپه، قزل تیپه، غورغری وغیره، به‌گوش میرسد. ولی از نظر مطالعات علمی ، این ساحه از سه طبقه ساخته شده که قسمت و سطی مر بوط به اکرو پول بوده و دیوار های آن به مرور زمان ار تفاع او لی خود را از دست داده و صرف بقایای قسمت های تحتانی آن‌کم‌ارتفاع به نظر می رسد در نهایت تحقیقات این محل مرکز مهم از کدام زیبهزادهٔ کوشانی‌وشاهدخت یونانی که‌راه استراتیژیکی بین شهر وان ، دشت قلعه محلی شهر معروف آی خانم و قرغان تپه بوده . سروی متواتر یکه در یـــن ساحات تخارستان صورت گرفت ، بهتر ین

الهد زمین باتری اتنه که تاثیرات هنـری یونانی دراناتومی آن مربوط دوره کوشانی ها دیده میشود .

مسکوکات کوشانی بخصوص از سوترمیکاس، ویما کدفیزس و کنشکاه ، و رسو دیوا دوم به شمول بهترین تصاویر د یواری ملبس با لباس های محلی تخاری و البسهٔ کو شا نی، مجسمه های بزرگ ا لجسه از سنگ آ هك ومرمر و گل پخته که در آن ها خصو صیات عنعنوی ، تزئینات ز یوری ، طرز لباس،نحوهٔ حرکات شخصیت انسانی و همچنان بقا یای ساختمانهای پر عظمت مهندسی ، از موادسنگی گل پخته ، خشت پخته ، پلاستر و همچنان موتیف ها و تزئینات معماری که بعضا ا عالی امروزی مان در آن صفحات از این پدیده‌هـا در سا ختمان های شان استفاده می کنند، به نظر می رسد .

دردورهٔ تمدن یونانو کـــوشانی بهتـرین آبدات مقدس و مذهبی نظیر معبد دیو سکور های دلبرزین تپه‌که بازار تپهٔ اتحـادشوروی فیاض تپه ، ا جینه تپه مقائسه میشود، توام بامعبد معروف آ تش پرستی سرخ کو تـــل بوجود آمد و عظیم ترین مراکزی بود که یکی بادیگری در یك مسیر منظم وواحدی قـرا ر داشتند و مانند اینکه‌آی خانم خود مر کزیت ستراپی ها را دارابود ، در عین‌زمان می‌توانیم مرکزیت دورهٔ کوشانی ها را در شمـــال ، دلبرزین تپه راکه نیز حیثیت یك شهرقدیمی کـریگـــو ـ کـوشانـو ـ یفتلی را داراست نامگذاری کنیم . چون درین دوره این مناطق محلات مهم و نقاط اساسی را کاروانی‌ابریشم به شمار می رفت ، در گذشته ها شهره آفاق شده بود و مر کز تقاطع کلیه پدیده‌هاوعناصر مذهبی ، کلتوری و هنری بشمار می ر فت . در همین دوره بود که بهترین آثار وبرگزیده‌ترین هنر مندان و طراحان از آ سیای میا نه سواحل مدیترانه ، هندوستان ، آسیای‌مرکزی استخدام میشدند و در سر و سا مان دا دن این محلات از نگاه معماری و تز ئینات‌مهندسی

بقیه صفحه ۱۱

گردهم آیی های

در بخش تطبیق ریاست امور صحی شاروالی مسوولیت دارد .

در مورد کار شعب صحی شاروالی یاد آوری یك نکته دراین بخش صحبت ضرور مینماید وآن اینکه شاروالی برای تطبیق مقرره های صحی ، برای کنترول و مراقبت عرضه‌مواد غذایی ، برای پاك نگهداری‌شهر واز میان برداشتن ویا جلو گیری از تمام آن عوامل که میتواند از راه کثافات انباشته شده در شهر ویا عرضه ناسالم مواد غذایی بیماری

رول عمده و بارزی را ایفاء نموده اند آثاریکه درین دوره تهیه گردیده یکی هم آ بدات‌قدیم صفحات شمال کشور به شمول تهیهٔ د ستگاه ضرابی ضرب سکه های یونانی و کـــوشانی بود که شاید ز مانی به اثر تحقیقات‌وکاوش های باستانی کشف گردد .

بدین ملحوظ تاثیراتی این تمدن تا قـرن چهارم بصورت واضح در صفحات‌جنوب کشور ملاحظه می شود که کنون بهترین نمونه‌های از شهکار های مدنی آ سیای مر کزی بشمار میرود چنانچه در دورهٔ‌کوشانیان عناصروپدیده های یونانی در امور فر هنگی و هنری‌کوشانی بوسیله هنر مذهبی بودائی ز یر عنوان هنر گریکو ـ بودیك در ایالت شرقی و در ولایات شمال وحتی در دور ترین نقاط کشور مـــانـند ساحات هیرمند یا هیما ند روس در ساحهٔ جاغوری یا جگوندر در کاپیسای کنـــونی ، با میان و همچنان در سیستان ا فغانی، قابل یاد آوریست .

از تاثیرات هنری دورهٔ مکتب و تمدن‌هلنیزم درین ساحات یکی هم ز بان خط و ا د بیات یونانی ، طرح و تجسم معبو دان یو نا نـــی ایست که بو سیله کوشانیان رشد و تو سعه یافت ، بطور مثال هر اکل هیپو ترا پینروس، هیرمیز ، دیو نیزوس پان ، نیکی و تیکی ، آتنه به مثابه ا نا هیتای با ختری ، طـــرز وشیوهٔ کار ملمع کاری طلا ، ا صول طرز بندی واسکلیت بندی در مجسمه ها ، ترکیب مواد معماری و هنری مجسمه سازی تکنیك، نقشه‌و پلان عمارات و آ بدات ، طرز تقسیمات‌شهرها وکار ته ها ، طرز واحیای مجدد لباس هـای دیکوراتیف بو سیله هنر مندان یو نانـــی وغیره مسائلی که کنون چه از نظر زبانشناسی وچه از نظر مکاتب هنری و معماری‌موردتدقیق وتحقیق قرار گرفته ، والبته به یك مر حلهٔ طویلی در تاریخ کشور به شمار می رود که جهت احیای این پدیده ها وعلاوتا بـــرای افتخارات تاریـخ زرین کشور قابل صحبت ویاد آوری ها پیگیر و قابل مطالعات عمیق و همه جانبه است .

ناتمام

هایی را موجب گردد ، نه بودجه کافی داردو نه پرسونل در حد نیاز .

برای از میان برداشتن همه عوامل بیماری زا در ساحه خدمات شهری ماباید دارای‌وسایل مدرن تنظیف باشیم وپرسونل فراوان که امکان صفا سازی وپاك‌نگهداری شهر را مهیاگردانند برای عرضه سالم مواد غذایی باید مارکیت های مورد ضرورت اعمار گردد تا کنترل و مراقبت به آسانی تحقق یافته بتواند ، در ـ حالیکه ما فاقد تمام این وسایل و امکانات میباشدشیم وحتی‌ازحداقل‌شرایط نیز برخوردار نمیباشیم .

اما همه این مشکلات ودشواری ها زیر مطالعه جدی قرار دارد تا امکانات از میان برداشتن آن به کاوش آیدوبا طرح های‌علمی وبه تطبیق آوردن آن پرابلـ مها حـــل گردد.

به عنوان مثال ما مطالعاتی را بااشتراك نمایند گان وزارت های مالیه ، تجارت ، وزارت صحت عامه و شاروالی کابل در همین زمینه هابه آغاز گرفته ایم وتدابیری درزمینه گرفته شده است که‌باهمکاری تمام این ارگان هابه تطبیق گذاشته میشود .

در مورد فروش مواد غذایی تورید شده از خارج که تاریخ مصرف آن سپری شده است سبب عمده این است که ما اغلب وقتی مواد غذایی تورید شده‌راجهت‌تجزیه به لابرا- توار میفریستیم نتیجه لابراتواری چنین است که این مواد قابلیت مصرف رادارند ولی‌برای یك مدت معین .

به این ترتیب این مواد به وسیله توریدکنندگان به پرچون فروشی ها توزیع میگردد وچون در وقت معین همه آن به فروش نمیرسد مقداری‌بعداز سپری‌شدن‌تاریخ‌استندرد مصرفه نیز هم چنان برای مصرف کننده عرضه‌میگردد که برای رفع مشکل از یکسو همکاری شعب وزارت تجارت ضرور است تا مواد غذایی را اجازه تورید دهند که حداقل یك تادوسال تاریخ مصرف داشته باشد ودیگر همکاری خود مردم است که مارا در مراقبت ازاین‌گونه خلاف رفتاری های‌غیرصحی کمك میکند ، مااز هرهم شهری خود این تقاضا را داریم که هر گاه با فروشنده یی روبرو میگردند که کار او با موازین صحی برابر نیست ماراواقف گردانند ، به این صورت‌است که بایك‌همکاری همگانی از حجم مشکل بکاهیم .

ازسوی دیگر عوامل بیماری زا بهر علتی که باشد زاده عوامل فراوانی است که باید ازمیان برداشته شود واین کاری نیست که‌در مدت یکسال ودو سال‌عملی شده بتواند دراین مورد شما فقط مگس و علل تکثر آنرا در نظر بگیرید . برای از میان برداشتن این حشره مضر صحت مابه پاکسازی کامل تمام شهر نیاز داریم که عملی شدن آن علاوه از فکتور زمان به بودجه‌کافی و پرسونل فراوان نیزنیاز دارد .

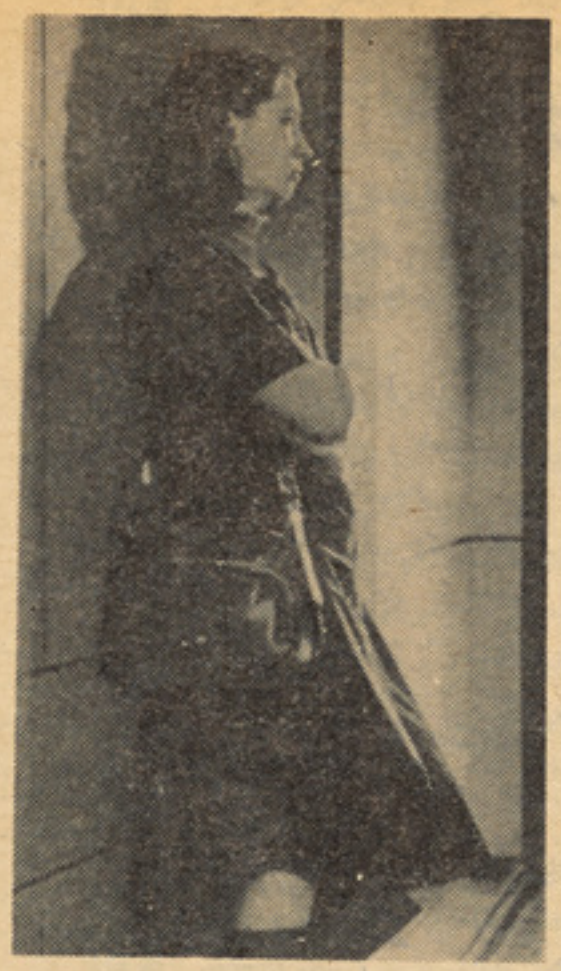

ترجمه و نگارش رسول . یوسفزی

کدام موضوعات فامیلی منجر به طلاق می شود ؟

در عقب هر حادثه طلاق یـــك ترا ژیدی انسا نی نهفته است.

• • •

در ملل سوسیا لستی در تقویـه‌اساسات ماد ی و معنوی خانواده‌ها کوشش فراوان بعمل می آید

لویس دی فینس‌هنرمند فرانسوی دریکی از فلم ها یش گفت به نظر او یگا نه چیز زیبا تر از عروسی عبارت از طلاق است . اوازدواج را امر هرزه خواند . صرف نظر از اینکه این هنر مند چه خا طرات تلـــخ‌و ناگوا ی از ازدواج داشته است باید اعتراف کرد که طلاق‌در عصرکنونی بشکل یك هیولای‌نا فر جام اجتماعی عرض اندام نموده و در عقب هـــر طلاق یك تراژیدی‌بشر ی، در هـــم گسیستنی شیرازه حیات خانواد گی و خواب های پریشا ن برای طرفین طلاق نهفته است . بدون شك طلاق در واقع اعترافی به‌شکست دوانسان در مهمترین حوادث زندگی‌شان بوده و بطور عموم عمل احسا سا تی و ناگواری است که حیات بسا افرادرا متا ثر گردانیده و شیرازه زندگی خانوادگی را از هم فرو می پاشد.

در کشور های سر ما یداری که بی بند و باری های اجتما عی وسایر نابسا مانی ها بشمول بیکار ی، افزایش قیم مواد استهلا کی عـــدم مصو ونیت و امنیت ، اعتیاد با دویه مخدره و غیره عوامل اجتما عی،حیات فامیل هارابزودی دستخو ش‌بحرانات می گرداند حوا دث روز افزون در مورد جدایی و طلاق مو جود است که علت اسا سی این امر را بایددر بطن جا معه سر ما یداری و بحران روانی آن جستجوکرد،ولی در کشور های سو سیا لیستی خا نواده هااز استقرار خو بی بر خوردار بوده و وتا حد وسیع برای حفظ اتحـــاد خانواد گی و جلو گیری از هـــم گسستنی آ ن کو شش بعمل‌آمده‌و دولت های مردمی در ین کشور هـــا به طرق مختلف کمك می کنند ، طور مثال در اتحاد شوروی یك ازدواج‌در صور تی فسخ می شود که از طرف محکمه فیصله شود که ادامه زندگی مشتر ك یك زن و شوهرو حفـــظ شیرازه خانواد گی نا ممکن می‌باشد البته در ین صورت که ادامه حیات خانوادگی بین زن و شو هر نا ممکن گردد ، غیر انسا نی خواهد بود که کو شش شود تا شیرازهٔ خانواده‌از طریق اعمال قوه و زور حفظ شود.

در روسیه قدیم طلاق تـــو سط قانون منع بود و فقط در حـــالات استثنا یی مجا ز بود گرچه نیـــل به آزادی‌درامر حصول طلاق وجدایی بدون شك یکی از مهمترین پیروزی های آزادی زنان در ین کشور است معهذا طور عموم سعی می شود که خانواده ها از ثبات خو بی مستفید باشند . باید گفت که افزایش در میزان طلاق نخست معلول پیچید گی روز افزون روا بطی است که بین مرد و زن ایجادشده‌است . مطالباتی که‌در مورد ازدواج ها مخصو صا توسط زنان بعمل می آید افزا یش یافته است و این یکی از مشخصات خانواده مدرن امروز ی است که در آن زن است که از هنگام تشکیـــل خانواده تا آخر بحیث نگهدارنده و قلب خانواده گفته شده و هم بحیث مبتکر طلاق در هر دو حادثه ازجمله هر سه حادثه طلاق بشمار میرود. از لحاظ اقتصادی زن در جا معـــه اتحاد شو روی اکنون مصوون‌است او کا ملا مستقل از شو هر ش‌بوده واکثر عاید او بیش از شوهر ش می باشد . بمو جب قانون هر گاه طلا قی در میان با شد ،دارا یـــی‌و اسباب خانه که طی‌در دوران ازدواج خر یده شده طور مسا ویا نه بین زن وشوهر تقسیم می شود .

اطفال نزد ما دران شان مانده و پدران باید (۲۵) فیصد در آمدشان رابرای نگهداشت فی طفل و (۳۰) فیصد در امدش را برای نگهدا شت دو طفل به مادر بپر داز د . البتـــه دولت های مردمی بجای خو یش هر گونه کمك ممکنه را برای یك زن مطلقه بعمل میا ورد تا زند گیش‌را پیش ببرد .کذا جامعه در مـــورداو همدرد و همنوا است .

طبق یك سرو ی که در شهر کیف اتحاد شو روی بعمل آمـــده تقریبا نصف زنان مطلقه گفتند کـــه اعتیاد شدید شوهران شان بـــرای نوشیدن مشروبات الکولی علل‌اصلی طلاق گرفتن آن ها از شو هر ان‌شان بوده است . این واقعا یك دلیل‌خوب است ولی دلایل برای نصف دیگر طلاق ها چیست ؟ در پاسخ بایـــن سوال باید گفت که عدم توافق از لحاظ کرکتر بین زن وشوهر چیزی است که طی حالات طلاق ها در محا کم در می یا بیم .

در اتحاد شوروی قا ضیان محاکم میکو شند که عدم ساز گاری و سؤ تفا هم بین زن و شوهر رفع شده و

در ایجاد محیط‌آرام خا نوادگی‌باید کو شید .

اصلا دعوی آن هارا برای طـــلاق نشوند ولی هر گاه زن و یا شو هر برای دو مین و سومین بار خواهان طلاق شوند در ین صورت تقاضا ی شان عملی می شود و طلاق صورت می گیرد .

در اتحاد شو روی اکثر یت قابل مـلاحظه ازدواج ها بر اساس محبت صورت می گیرد نه ملحوظات یا نفوذ والدین و هم نه کدام عامل خارجـی دیگر ، عامل قاطع در زمینه ازدواج محبت ذات البینی است که باعـث ازدواج دختر و پسر می گردد .

اکنون این سوال طرح می شود که چه سبب است که جفت زن و شوهر که حتی‌دیروزیك لحظه جدایی ازهمدیگر را تصور کرده نمـــــی توانستند امروز نمی توانند تحـــت عین سقفی برای یك‌روز بیشتر بسر برند ؟ آیا ممکن است تا در ظرف‌یك ویا چند سال محدود انسان طوری تغییر فا حش کند که سبب ایجاد

سعادت وخو شی خا نواد گـــی مر بوط به‌مساعی‌مشترك زن وشوهر است.

تنفر نزد جانب مقا بل گردد که بـه عقیده لئو لسوی مفکرو دانشمنـــد بزرگ اتحاد شوروی‌بدبختی خانوا ده ها معلول این است که مردم بـه طور عموم چنین تربیه و بزرگ شده اند که گویا از ازدواج حتما سعادت می آفرینند . در حالیکه سعادت‌یك خانواده اساسا بسته به تفا هـــم‌و علاقه مشتر ك اعضای خا نـــواده

طلا ق‌وجدا یی زن وشوهر تا ثیرا ت نا گوار رو حی براطفال شان میگذارد .

در پیشبرد امور محوله و محیط آرام و صمیمی خانواده ها میباشد تا بـه خود از دواج .عده زیادی از مـــردم فکر می کنند که حیات خانوادگـی آینده شان خوب خواهد بود که آن هادر هنگام نامزادی یعنی زمانیکـه همدیگر را از عینك های رنگین و زیبا به حیث موجود ات آید یالی می نگرستید پذیرفته اند،در حا لیکه‌این تصور ات واهی آن ها بوده که کمتر به واقعیت های اجتما عی نظرداشته اند. چه بعد ازاز دواج یکی اززوجین بزودی درمی یابد شخصی را که در پهلو ی خود بحیث شریك زندگی بر گزیده و مشاهده‌می‌کند ، شخصی ایدیال اونیست که قبلا فکر نموده بود .

برای اینکه روابط خوب خانوادگی در یك فامیل حکمفرما باشد لازم است تا زن و شوهر عادت ، کرکتر ونظر یات همد یگررا مدنظر داشت باهمدیگر احترام و صمیت‌تام داشته باشند .

طبق نظر رواشنا سان یـك‌محبت عاطفی قبل از ازدواج نمی توانـد روابط هما هنگ خانواد گی را تامین کند ، زیرا مهمترین چیز در حیات خانوادگی محبت بین زن و شو هـر نیست بلکه محبت و علاقه آن برای پیشبردوظایف مشترك خانواد گی‌و حفظ صلح وآرامش در محیط خانواده می‌باشد .علاقمندی به ازدواج معنی ایفای وظایف افرادرا در قبال‌خانواده دارد .

هنگا میکه پسر ودختر جوان قبل‌از ازدوا ج یکد یگر را عاشقا نه‌می پر سند

وقتیکه دختر در خواســت طلاق‌خود را در محکمه میسپارد.

جواب به نامه های شما

با سلام گرم وصمیمانه به خوانندگان وهمکاران عزیز ، پاسخ به نامه ها را شروع میکنیم :

دوستان عزیز رو شانه رزین و حمیده‌مبارز فارغ التحصیلان لیسهٔ حوای پلخمری .

مقابلا سلام و دعا داریم . از لطف‌وشفقت تان سپاسگزاریم . در بخشی از نامهٔ تان نگاشته ایدکه «... عید سعید فطر را از کوسیکنت قلبم برای کار کنان ژوندون‌تبریك میگویم .....» باور کنید که پاسخگو از کم‌و کیف ساین و کوساین و کوتا نجنت درست نمی داند و گرنه به عرض تان می رساند که کارکنان ژوندون هم ، عید گذشته را از کوتا- نجنت قلب خویش‌به شما همکا ران خوب شادمانه مبارك می گویند ، بهر رنگ حال میگوییم صحت وسلامتی تان آرزوی ماست. بخوانید مطلب انتخابی خود را :

« اشك گو هری است که نباید آ نرا بی مقدار دانست ، اشك ، زنگ غم را از دل می برد و شادی‌می‌آورد.

اشك الماسی است که سخت ترین دلهارا شگاف میکند و در آن نفوذ میکند . اشك ، مرواریدی است که از دیده بیرون می آید . اشك بارانی است که می بارد و سپس آفتاب را ظا هر میکند . اشك ، آسمان چشم‌را ازغم پاك می سازد ، اشك یاس و نا امیدی که جاری می شود مانند روح است که از بدن برمی آید» وبا اجازه شماهمکاران ارجمند اشکی بر این اشکها می ریزم و بر اشك می- گریم . قصه کوتاه که آنچه بر شمردید درست نیست و کلی گویی شده است همچون سخنان معروف دیگر « صبر خوب است » «بدی بداست» ، «دزد خاین است » و ...

اشك گو هری است ... این گو هر کدام است که بیشتر ین قسمت آن نصیب فقر او غربا گردیده است . بگذریم از اشکهای شادی آور و بیاییم بر اشکهای الماسین که سخت ترین دلها را شگاف میکند ، مگر می- توانید مثالی برایش پیدا کنید . اشکها جاریست ... نظرم به فلسطین است‌که هر بار زیردندان بیگن ریگ می آید قهرش را به فلسطینیان نمایان می سازد واشکها را جا ری می نماید . یاد تان هست که چندی پیش چه حال و روزی بر فلسطینیان آور دند وچندین قصبه وشهر را به بمباردمان بستند واشکهارا جاری کردند . آن اشکها که سخترین دلهارا میشگافد ، کجاست ؟ آن اشك ها که بر قلب ها نفوذ میکند کجاست ؟ باری ازاشك نگویید، از تسلیم و رضا نگویید ، از صبر بی جا هم نگویید ... از بیداری و پایداری بگویید، از سرودن و بر خاستن بگویید ، از آزادی وپیروزی بگویید ، ا ما درنظر داشته باشید که کلی‌گویی نکنید، ریشه های‌درد راپیداکنید وآنرا بخشکید ... به انتظار همکاری شما هستیم .

دوست عزیز محمد ظاهر ایوبی متعلم‌لیسه عمر شهید :

باسلام عرض شود که دو نامه بدنبال هم ازشما دریافتیم. از مهربانی و لطف شما ممنونیم . قسمتی از کار تحقیقی خنده ا نگیز تانرا در همین صفحه جواب نامه ها بخوا نید وبقیه رابه متصدی صفحه «خنده، خنده ...» می سپارم که حتما خواهید خواند .

« پیش از آنکه به سوانح شخصیت‌برجسته تاریخ فکا هیات آغاز کنم اجازه دهید که‌قبل از همه خنده را تعریف نما یم .

اولا باید بدانیم که خنده به چندین نوع تقسیم شده که مشهور ترین آ نها عبارت است از: خنده قهقه ، خنده متوسط ، خندهٔ نیم خند «تبسم» .

خنده قهقه :

عبارت از آن شکل خنده است که در آن‌باید سی ودو دندان بصورت واضح نمایان گر دد ودهن تا آخرین اندازه اش باز شود چهره ورخ باید چین و چروك پیداکند . این نوع خنده دارای صدا و آواز بلندی است که از فاصله‌هادور شنیده میشود . درین نوع خنده اکثرا خیز و جست هم و جود می‌داشته باشد .

مثال این شکل خنده را با استفاده از آثار ملا نصرالدین تجربه کرده می توانید .

خنده متوسط :

به آن شکل خنده گفته می شود که نه‌قهقه باشد و نه تبسم . بلکه د هن باز می شود ولی نه تاآخر . صدای تقریبا آ هسته بگوش می رسد . لب ها باز واز هم جدا می‌گردند واین نوع خنده با خیز و جهت همراه نمی - باشد .

خنده نیم خند «تبسم» :

این شکل خنده باز بنوبه خود بدو حصه تقسیم گردیده که عبرات از تبسم شدید و تبسم خفیف می باشد که در هر دو صورت لب ها با هم پیوست می‌باشند واز هم جدا نمی گردد و فرق بین تبسم شدید و خفیف اینست که تبسم شدید با آواز همراه بوده اما تبسم خفیف بدون آ واز می باشد .

درین‌نوع‌خنده درهر دو صورت نشانی از دندان ها به چشم نمی خورد .

نمونه این خنده عبارت از مشا هده کردن کارتون هاست‌واین‌نوع خنده‌بیشتر بین زنها و دختر ها مروج است .

حال که با تعریف علمی خنده و اقسا م آن آشنا شدید می پردازم به معرفی ملانصرالدین

ملانصرالدین (پدر خنده) که نام مکمل وی ملا می باشد به عقیدهٔ گروهی از محققان‌فکاهی در قرن صفر سال ۵۲ متولد گردیده‌است.

قرار اطلاعات تازه‌ای که بدست‌مارسیده ملانصرالدین در فامیل دهن باز تولد شده‌وبعد از آ نکه به سن دوسالگی رسید شا مل‌صنف اول مکتب ا بتدائیه خنده شد و متعاقبا برای ادامهٔ تحصیل به مکتب متوسطه (ریشخندها) شتافت وسالیان چندرادرمکتب متذکره درس خواندبعدآشامل لیسه عالی (مسخره ها) شدکه از آنجا با مو فقیت چشمگیر و با بد ست آوردن شها دت نامهٔ عالی و اعلی به فاکولته (دهن بازکن ها) شا مل گردید . تحصیلات خود را با مو فقیت بی نظیر به پایان‌رسانیده وشامل وظیفه رسمی شد و درخدمت انسانها قرار گرفت .

خدمات او را مردم به دیدهٔ قدر می نگرند وتاجهان است خدمات آن شخصیت بزرگ به دیدهٔ قدرنگریسته خواهد شد .

عدهٔ به این نظر اند که کاشف اطفا ئیهٔ آبی ملانصرالدین می باشد زیرا برای اولین بار به مردم فهماند که آب می تواند حریق‌را خاموش سازد برای اثبات سخن خود تو جه تانرا به یك سند تاریخی از اسناد فکا هیات ملا جلب‌می‌کنیم . در آن سند تاریخی آمده است .

« روزی ملا نصرالدین در و قت ظهر که بسیار گرسنه شده‌بود ، آش داغی راسر - کشیده از گلوتاشکمش سوخت . از صدمهٔ آن ملا بر خاست و شروع بدویدن کرد مردم پرسیدند: چرا این طورمی دوی ملا ؟ ملا جواب داد : زود کنین آب بر شکمم ریزید که‌در آن حریق رخداده و مواظب باشید که شما را هم آتش نگیرد . »

از خصوصیات دیگر ملا این بود که از اشخاص نادان و دیر باور خوشش نمی آمد واز آنها سخت نفرت داشت .

چنانچه روایت می شود که :

«روزی همسایه‌اش آمد الاغ اوراخواست . ملاگفت : الاغ فعلا اینجا نیست درین میان صدای عرعر الاغ بلند شد . همسایه‌پرسید: شما می گویید که خر اینجا نیست پس این صدای عرعر چیست ؟

ملاغضبناك شد وگفت : عجب آدم دیرباوری هستی گفتار مرا بااین ریش سفید باورنمی- کنی . ا ما عرعر یك خر را تصدیق‌می کنی؟»

ملانصرالدین معلو مات بی اندازه در مورد فضا و زمین داشت و همیشه‌می گفت که آسمان بالای زمین و زمین در زیر آ سمان قرار دارد و شب همیشه تاریك وروز همیشه روشن می باشد .

وقتیکه از او می پرسیدند : ز مانیکه ماه نو در آسمان پیدا می شود ماه های کهنه را چه می کنند؟ ملاجواب میداد: آن‌ماه‌های‌کهنه را ریز ریز سا خته و به ستاره مبدلش می- نمایند .

واین‌نظریه کاملا علمی و تحقیقی ملا ثابت ساخت که ستاره ها بقایای مهتاب پیر و ماه های کهنه است . »

اگر از شوخی فرح بخش شما بگذریم ، این چندنکته رادر باب ملانصرالدین برای شما یاد داشت کرده ام که خالی از لطف نیست . خواجه ملانصرالدین آ دم عجیب و غریبی بود واز هرزبان که نامش می شنید ی باخنده مترادف بود .اگر از خرش میگفتی ، ملارا بر سرش سوار می دیدی با همان‌ریش انبوه‌ودستار حلقه حلقه اش که سرچپه برخر نشسته ورخ سوی تو دارد .

خواجه ملا نصرالدین . ابر قهر مان دنیای ادبیات شفاهی تنها در میان ما مشهورنیست بقولی از مراکش تا مرز های چین وازسایبریا تاشبه جزیرهٔ عربستان شهرتش پراگنده‌است.

بنظرعده‌یی ، او هر گز و جود نداشته است او محصول مستقیم افسانه های عا میانه‌است. به نظر عده‌یی دیگر او و جود داشته ا ست وبسیاری از کشور ها افتخار می کنند که

زادگاهٔ او هستند او را هر کشوری بز بان خاص خود یاد می‌کند همینگونه است که ماو را خواجه ملانصرالدین میگوییم و عربها جوحه یاجهه می گویندش . دسته‌یی جیوفا، جیوحا وجووانی و غیره ... نیز می‌خوانندش .

واین هم لطیفه‌های آ غشته به رندی وساده لوحی ، از طنز کو بنده و پر رمز او :

« میگویند ملانصرالدین در د هکدهٔ خـــود بداوری امور می نشست و قضایا را حـــل وفصل می‌کرد. یك روز ژنـده پـوشی وارد محکمه شد و فریاد میزد فریبم دادند ، مالم را دزدیدند ، قاضی گنا هکار را پیدا کن . او لباس ، شمشیر و حتی کفشهایم را ازمن گرفت . ملاگفت : ببینم، جامه ز یرین تراکه از قرار معلوم همیشه در آن عـرق می کنی نگرفت ؟ شاکی گفت : والله نه . ملا گفت : پس حتما دزد ا هل اینجا نیست ، ا هالی اینجا از هیچ چیز نمی گذرد ، کار تو به من مربوط نمی شود .

• • •

روزی نصرالدین همراه تیمور لنگ بـود یك آئینه ازطلای سفیدبرای فاتح هدیه‌آوردند تیمور خود را در آن نگاه کرد واشك بـــه چشمش آمد ، خواجه با دیدن این منظره‌شروع به گریه کرد . بعد تیمور آ رام گرفت درحالیکه خواجه همچنان گریه می کرد . تیمور گفت : ملا ، وقتی زشتی خودم را در آینه دیدم‌قلبم گرفت و چون میدانم چقدر مرا دوست می ـ داری ، تعجب نکردم که در غم من شر یـك هستی .

متشکرم . ا ما حالا چرا گریه می کنی ؟ ملانصرالدین در حالی که اشکهایش را پاك می‌کرد جواب داد : ای امیر ، شما یك لحظه خود تان را در آینه دیدید و یك لحظه قلبتان گرفت ، ولـی بنده درگاه که تمام مدت روز شما را می بینم ، نباید بیشتر گریه کنم .

• • •

نامهٔ دوم تانرا که همچون نامهٔ اولی تان با پستکارتی همراه بود ، سر گشودیم و همـــه مطلب آن ا ختصاص داشت به صفحه مسابقات وسرگرمیها . نامه را به متصدی آن بخش حوالت کردیم که درنشر آن اقـدام ورزد ، همکاری وانتقا دات شما را پذیرا هستیم . خدا حافظ .

دوست عزیزم محمدطاهرغوثی ازچاریکار :

بپذیرد سلام ، صمیمانهٔ مارا . شعر «تمکین ساقی » را خواندیم و بار بار لذت بردیم. این انتخاب خوب و پر کیف را در شما ره آینده، در صفحهٔ برگزیده ها ... بخـوانید . همکاری پر ثمر تانرا از ما دریغ نفر مایید، خدا حافظ .

دوست عزیز محمد همایون هژیر مـــامور صنایع انکشاف د ستی و زارت تجارت :

باسلام و دعا خواستاریم که همه روز تان عید باد وهر عید تـــان شادمانه سبزباد. از پستکارت قشنگ ودلاویز ارسالی تان‌جهانی ممنون . بخوانید شعر فرستاده یی‌خویش‌را :

زندگی پر هراس از ملك افغان در گذشت
ظلم واستبداد و زندانهای بی‌شرمان‌گذشت
جار و جنجال غداران یکسر ازمیدان‌گذشت
غارت مردان و مسلخگاهٔ بد نامان گذشت

• • •

دورهٔ تاریك گذشت خو رشید تابان‌رسید
مردمان باکرم‌باعلم و فن ازاهل خوبان‌رسید
خشم تـوده نعـره کـرد پـرده ظلمـت درید
زندگی پر از سعادت بهر مایان در رسید

• • •

بیرق گلگـــون ما باشد نشا ن انقـلاب
برفراز آ سمان باشد همچون آ فتـــا ب
دشمنان هر لحظه می‌بینند به‌آتش‌چون‌کباب
دایماً افراشته وپیروز باد بیرق این انقـلاب

• • •

به امید ارسال نوشته ها واشعار دیگرتان خدا حافظ .

دوست عزیز دیانا جوانشیر متعلم صنف هشتم مکتب نسوان جمال مینه :

باسلام گرم و صمیمانه ، خدمت همکـــار عزیز عرض شود که مجله ژوندون هر هفتـه یکبار نشر می شود و قیمت‌آن سیزده‌افغانیست هرفروشنده‌یی که اضافه ستانی میکند ، بی آنکه وقت رابه هدر دهید باتلیفون ۲۶۸۵۹ شکایات مدیریت عمومی توزیع روز نامه ها و مجلات در تماس شوید و جریان را باز گـــو کنید و حتما از سوی ایشان مشکل شمـــا گشوده میشود . اینکه نمی توانیم پخش و نشرهرشمارهٔ تازه راازورای رادیو تلویزیون به علاقمندان مجله بگوییم ، د لیل جزمصرف گزاف اعلان چیز دیگری نیست واگربه‌رایگان می‌بود همین کار را می کردیم . هر مجـــله ژوندون که تازه از طبع خارج میشد، اعلانش را یکی دو بار از رادیو و تلویزیون میدادیم که هم به اعلانات فر هنگی رادیو تلویزیون افزوده میشد و هم به علاقمندان مجلهٔژوندون.

واما شعر تان . اندرین باب چه بگوییم ؟ راستش به اطلاع تان بر سانیم که استعداد قابل درخششی دارید ومی توانید باخـواندن کتابهای شعر استعداد تانرا بسط و توسعه دهید . به زبان بسیار توجه دارید . بخصوص از چند نگاه . یکی در نوشتن کلمات د قیق باشید ونشود که به جای «شعر»، « شیر» را بنشانید و مارا به ترس و لرز در ا فگنید که بگوییم آن یکی شیراست اندر بادیه که آدم میخورد ... و دیگر در کار برد کلمات کـــه هرکلمه باید در قالب درست خود بیفتد و معنای مطلوب و مورد نظر را انتقال دهد ... و همینگونه ترکیب ساختمان جملات وضاعـت لفظی و معنوی وجه چه دیگر ... گرچه د ر آغاز شکست و ریخت بسیار در کار تـا ن به چشم می خورد ، اما غم نخورید مشکل آسان می گردد ، به شرط اینکه بسیار مطالعه کنید وبسیار شعر بگویید وبازهم بگـوئیم که‌کار نیکو کردن از پرکردن است .

بخوانید نمونهٔ کلام تانرا :

من میتازم بنام ا فغانستان ز یـــبا
من افتخار دارم بنام هموطن ا فغانم
من نمی ترسم هرگز ز دشمن این خاك
من‌میکنم دلیرانه مقابله بادشمن‌وطنم
من میکنم پیکار بادشمن این سرزمین
می‌خواهم عدالت را بر قرار در و طنم

• • •

ومی توانید باکوشش و تلاش شعر پر بار و پرنغز گویید که هم در لفظ گیرا باشد وهم در مضمون ، چنانکه فعلا هم مضمون شعر تان انعکاسی از یك واقعیت است ، اما شکلش کمی باید صیقل خورد . خداحافظ .

دوست عزیز غلام سرور از مکتب قلعـــهٔ فتح الله خان :

به پاسخ سلام و د عا میفرستیم وموفقیت وکامیابی شما را خوا هانیم . همکار عزیز ما بعد از احوالپرسی می نگارد ... شما روزی در جواب نامهٔ دوست تان بنام حامد از لیسه عمر شهید در صفحه جواب به نامه هادرشمارهٔ ۱۵و۱۶ نوشته بودید که‌هر جا ا ستعداد و توانایی را کشف کردید به ما اطلاع د هید که بااو گفت وشنودی داشته باشیم و چهره های ناشناخته را شنا سا نماییم واستعدادها را بشناسانیم . تصادفا چشمم بیشتر متوجه جملات فوق گردید و به یاد یك دوست‌دیرینهٔ خود افتادم که‌او یك جنتری را مبتکرانه‌ساخته بود که من ادعـــا میکنم آن جنتری در نـوع خود منحصر به فرد خواهد بود ، البته این‌یك ادعا نه‌بلکه حقیقت است .

چندبار به‌دوست خود گفتم که چرا ایـــن جنتری راجهت چاپ به نشریه‌یی روان نمی‌ـ کنی ؟ او میگفت : در مطبو عات ما مشکلات فراوان وجود دارد وبرای طبع هر نوشته و یا اثر پول هنگفتی ضرورت است که من ندارم.

بهر حال دوستم آن جنتری را تا هنوز نـزد خود دارد و نگاه اش کرده است وآن‌جنتری کارآمد هر منزل و هر شعبه شده می تواند . خوشبختانه آن کسی را که می خواهم از آن نام ببرم ، یعنی آن کسیکه آن جنتری راساخته است ، همکار قلمی خود تان «محمدطاهرایوبی متعلم صنف دهم واو ساینس لیسه‌عمرشهید» میباشد . امیدکه به وعدهٔ خـود وفـا کنید وباوی مصاحبه کنید و آن جنتری اش را کـه چاپش یگانه آرزوی اوست ، چاپ کـــنید تا دیگران هم از آن استفاده کنند و هم با یك استعداد جوان کشور آ شنا شوند .

چون خود خواسته بودید که استعداد های ناپیدا را آشکار نمایید : من فقط و ظیفهٔخودرا در مقابل شما وآن‌دوستم انجام دادم وشمارا مطلع ساختم بقیهٔ آنرابدست شمامیسپارم .»

• • •

پاسخگو :

مجله ژوندون کمال افتخار را خوا هدداشت که همچون گذشته چهره های ناشناخته و چیز فهم رایکی پی دیگر به معرفی بنشاند از اینرو از همکار ار جمند ، محمدطاهر ایو بی صمیمانه دعوت میکنیم که‌باآثار دست داشتهٔ خویش یکبار به ژوندون تشریف بیا و رند تاپیرامون جنتری منحصر بفرد شان تبـــادل افکار نماییم ودر صورت لزوم آن جنتری‌را به چاپ سپاریم و باشخص ایوبی هم گفت وشنودی در باب کار و فعالیتش انجام دهیم. همینگونه از همکاری و یـــاد آوری دوسـت ارجمند ما غلام سرور سپا سگزاریم وباز هم مارایاری رساند . مو فقیت ما باکار مثمـــر شمابوجود می آید ، در غیر ، ماهم به هدف نشراتی خویش نخواهیم رسید .

دوست عزیز عبدالواحد تور محصل پوهنځی زبان وادبیات :

بپذیرید د عا و سلام مارا نیز . نوشته‌اید «قطعه شعری تحت عنوان «نور غالب» برایتان ارسال نموده ام و میدانم که شما دو ستان طرفدار نور حقیقت و بر ضد تاریکی هـا ی ناحق ، طرفدار نور عدالت بر ضد داج‌وتاریکی می باشید.» صد البته که همینگـونـــه است بااین تفاوت‌که مابرضدتاریکی های برحق هم می جنگیم ، تاریکی به‌هر گونه‌یی که باشد، قابل پذیرش نیست و نمی دا نیم که‌تاریکی های بر حق ، از نظر شما کـــدام است ؟ همچنانکه هر نوع آن منفور و مر دود است ، اما این سخن جداست که ظلم برکی‌میشود وعدل برکی ؟

بخوانید چکیدهٔ احساس خویش را، بااین توضیح که «تورانه» د لیرانه وداج ، تاریکی معنی میدهد . و مقصد از سرود بی خروش هم پخش نور است .

« بر فراز دخمه های شب نژاد
بر فراز جاده های قیر لباس
لشکر نور سپید
بادرفش جاودان
باتفنگ بی امان
بهر نابودی شب
بهر نابودی آن پنهان کن ز شتی وبد
باسرود بی خروش
میزند تورانه جنگ
تابساط داج و پیتاره روشن چو نور

• • •

همکاری های بی وقفه‌یی دوست ارجمند را خواهانیم .

والسلام

استراحت وخواب نیروی ازدست رفته را بازمیگرداند

یکی ازنیاز های مبرم در زندگی انسان ها استراحت و خواب است ، چه اگر انسان در طول یك روز بعد از فعالیت جسمانی استراحت نکند و خواب ننماید بدون شك قدرت وتوانایی او روبه تحلیل میرود و بالاخره به نابـــودی کشانیده میشود . دانشمندان طب و علماء به این عقیده اندکه خواب ضروری ترین شـــی برای بدن است و هر شخصی می تواند تعین کند چه مقدار خواب برای او ضروری ا ست تابدنش بتواند بخوبی بو ظایف خود عمـــل نماید . در اینجا بعضی از حقایق را کـــه آزمایش های علمی آن را ثابت کرده از نظر خوانندگان می گذرانیم : اگر چه عقاید مختلف در مورد مقدار خواب در یك شبانه روز برای انسان و جود دارد اما بصورت عموم اشخاص عادی محتاج به هشت الی نه ساعت خوا ب ضرورت دارند . ولی اشخاص تند رست بیش از هفت ساعت خـــواب لازم ندارند ... امـا خواب زیادتر از نه ساعت نتیجه بعکس خواهد داد. در اثر تجربیات و آز مایشها معـــلوم شده است که هر فرد باید هشت الی نـــه ساعت بخوابد ، زیرا همین مقدار خـــوا ب کاملا قوای از دست رفته را مسترد می دارد، ولی گاهی عواملی باعث میشود که بعضی از اشخاص هشت ساعت متوالی بخوا بندواطباء توصیه میکند که در شبانه روز دو مر تبـــه هر مرتبه ای برای استر داد قوای از دست رفته در مدت بیست وچهار ساعت کافی ا ست زیرا بزرگترین فایده‌ای که از خواب بجسم انسانی میرسد در همان دو ساعت او لیـــه خواب است .

دانشمندان میگویند ز یاد خوا بیدن چندان فایدهٔ که دیگران تصور می کنند ندارد بلکه در خواب باید نکات ز یر مرا عات گر د د تا حد اعلی استفاده از خواب بشود .

۱ـ هر گز پس از آنکه باکمال راحتی از خواب بیدار شدید و لو چند د قیقه با شد دو مرتبه نخوابید .

۲ـ درشبانه روز بیش از آن مقدارکه‌عادت کرده اید ، نخوابید ، زیرا ازاین زیادی‌خواب نتیجه‌ای نخواهید گرفت .

۳ـ تا مدت کافی نخوابید ه باشید هیچگونه کارعقلی و جسمی نکنید ، زیرا اگر بدن‌بعد کافی استراحت دیده باشدباکوشش کم‌نتیجه زیادی خواهید گرفت .

٤ـ و قتی خواب بسوی شما پیش آ مـد آنرا ازخود ترانید ، به این معنی که وقتـی خواب بر شما چیره گردیده خو یشتن‌راتسلیم آن نمایید و تمام اشخاص مخصوصاشا گردان می باید این امر را بخاطر سپرده و بدانند سعی و کوشش آ نها در این مو قع فا یـدهٔ نخواهد داشت .

٥ـ هرشخص خود میداند که چه مقدارخواب برای استر داد قوایش لازم است از ا ینرو بادقت تمام ملاحظه و تحقیق نمائید که چـــه مقدار خواب در شبانه روز لازم دارید .

٦ـ برای اینکه خواب پریشان نبینیدهرگز پس از صرف غذا و شکم پر نخوابید .

۷ـ همیشه سعی و کوشش کنید که در اتاقی که هوا کا ملا در آن رفت و آمد میکند بخوابید ولی بیاد داشته باشید در جر یـان هوا نخوابید .

۸ـ پیش از آنکه از ر ختخواب خارج‌شوید نفس های عمیق بکشید .

۹ـ همینکه از خواب بیدار میشوید یـــك گیلاس آب یا آب میوه بنوشید .

امید واریم باتذکر این چند نکته شما را کمك نموده باشیم .

جوانان وروابط خانوادگی

میگویند روابط زن‌وشوهر از موی باریکتر از فولاد قایمتر است و اگر از حقیقت نگذریم واقعا همینطور است • شاید زیاد دیده باشید خانواده های را که در زندگی زن وشوهری خوشبخت‌بوده‌اند وکوچکترین‌ناراحتی‌نداشته‌اند وهستند زن وشوهرهاییکه هنوز یکی دوسال اززندگی مشترك شان نگذشته ولی زنـدگـی وروابط خانودگی‌شان تیره‌وتار بوده‌وکوچکترین خوشی که بتوان روی آن حساب کرد دیده نمیشود. چرا یکعده‌خوشبخت‌اند ویك‌عده‌دیگر چنین ناراحتی های دارند و خودرا بدبخت‌در مسایل خانواده احساس میکنند ؟

اگر چه جواب این چراها بارها داده شده است ولی بدنیست که باز هم روشنی دراین باره انداخته شود •

پرسیده شده که چرا یکعده زن وشوهر

بااینکه هنوز یکسال راپوره نکرده اندزندگی خانوادگی شان دستخوش‌یك سلسله ناراحتی هاگشته • علت این ناراحتی در چند مطلب نهفته است •

۱ـ اول مساله که باعث ناراحتی دربین زن و شوهر ها میگردد ، عدم هم فکری و توافق نظر بین زن‌وشوهر است • مثلاشوهر بنابرعادت جوانی وگذشته خود عادت دارد که بادوستان ورفقای دوران بچه گی زیاد تماس داشته باشد ودایم در رفت وآمد باشند ، که بعضاً این رفتار شوهر برای زن خوش آیند نبوده ومخالف این طرز زندگـی میبـاشد . همین عدم توافق فکر باعث ایجاد ناراحتی واختلاف بین زن وشوهر میگردد •

۲ـ حسادت : موضوع دیگر یکه زیاد قابل اهمیت است موضوع حسادت طرفین میباشد• دراین مورد میتوان مثال های زیادی داشت از آن جمله زن خوش ندارد که غیر از خودش هیچکس باشوهرش‌شوخی ومزاح کندمخصوصا که طرف از جنس خودش باشد •

وقتی شوهر بنابر عادت گذشته بادوستان یا آشنایان شوخی و مزاح میکند این وضع برای زن گران آمده تحمل‌آن‌رانداشته یکنوع حس حسادت بروی مستولی میشود که همین احساس بالاخره به درجه انفجارمیرسد وشاید شما زیاد شاهد ناراحتی‌های بعضی از خانواده ها بوده باشید که هسته اصلی اختلاف آنها را همین حسادت ها تشکیل داده است • و همچنین زیبای زن باعث این شده که شوهر بیشتر از پیش حسود گردد. بعضی ازمردان را دیده باشید که خود آرزو دارند با هر زنی دیگر شوخی و مزاح کنند ولی وقتی پای زن خود اودر میان باشد به هیچکس اجازه نمیدهد که بازنش مزاح‌کنند ولواینکه طرف ازنزدیکان همسرش باشدواین بدترین نوع حسادت بـه شمار می‌رود • مرد برای اینکه تا اندازه ازا ن نوع ناراحتی نداشته باشد کوشش میکندکه همسرش را به خانه بگذارد و کمتر به جای ویا مهمانی ببرد که این وضع باعث ناراحتی ودلتنگی زن شده وسبب میگردد که‌بین زن وشوهر بگو مگو های ایجاد گردد که بالاخره پایان این بگو مگو به مشاجره وحتی گاهی‌به جدایی کشانیده میشود • واز این طور مثال ها زیاد و فراوانند واگر خواسته باشیم کـه هر یك را شرح بدهیم وروی آن بپیچیم سخن به درازا میکشد •

واما در مورد اینك چرا و چطور یکعده خو شبخت اند باید گفت‌که: اساس خوشبختی

در خانواده مخصوصا بین زن و شوهر رااعتماد و توافق نظر میسازد •

وقتی دو جوان زندگی خانوادگی را آغاز میکنند وبا اینکه از نگاه اقتصادی و زندگی امروز بسیار نواقص وکمبود های دارند ولی با آنهم چون به یک دیگر شان اعتماد دارند ودر تمام مسایل زندگی با هم توافق نظر دارند خوشبخت اند .

ازاین‌رو هیچ‌مساله دیگر که بتواند باعث ناراحتی آنها گردد باقی‌نمی‌ماند ، وآنهازندگی خوش و سعادت باری را ادامه میدهند وچه خوبست چنین زندگی که برخوردار از تفاهم واعتماد متقابله باشد •

وقتی بین زن و شوهر توافق و هم نظری وجود داشته باشد دیگر تمام مسایل زندگی همه اش حل میشود • جوانانیکه متصف‌به‌این صفات نیک‌وپسندیده اندامروز زندگی ایده‌ال و آرامی دارند که بسیاری از خانواده های دیگر باوجود اینکه دارای تمول و ثروت بیشماری هستند ، ندارند• واین تنها ازبرکت تفاهم واعتماد طرفین است وبس •

پس شما جوانان عزیز اگر واقعا خواستار زندگی آرام وایده‌آلی هستید در اوایل زندگی ودر آغاز زندگی مشترک خانوادگی بکوشید بین تان تفاهم و اعتماد ایجاد گردد واین وقتی میسر وامکان پذیر است که در همان آغاز تمام حرف هاو گفته ها بین زن وشوهر زده شود • وقتی زن وشوهر از همان آغازززندگی به خصوصیات عادات ، طرز تفکر وخواسته های یك دیگر شان آگاه شدند در طول حیات کوچکترین ناراحتی نمی داشته باشند • زیرا تمام زوایای تاریك که گاه گاهی بین زن و شوهر ها در امور خانوادگی پیدا میشود نزد آنها روشن بوده مساله برای اختلاف بین شان باقی نمی ماند •

یک مساله جدی بین پدران وپسران

فکر نکنید که این بی گفتی تمرد در برابر پدر و خانواده ام است،ویامن جوان سبکسرو بی تفاوت در برابر خانواده خود هستم•

این یك حقیقت مسلم وواضح است که شرایط زندگی امروز با دیروز تفاوت زیادی نموده وهمین شرایط زندگی در وضع اجتماعی خانواده ها نیز تاثیر گذاشته و من که از نسل امروز هستم خ ود بخود تحت ایـــن شرایط زندگی نوین قرار دارم و نمی‌توانم جدا از آن باشم •

برای اینکه به اصل مطلب پرداخته‌باشم گفت وشنودی که با پدرم‌درزمینه های‌مختلف حیات اجتماعی و خانوادگی داشته ام خدمت شما تقدیم میکنم وشما خوانند گان ارجمند بابی طرفی کامل این گفت وشنودراارزیابی ودر بارهٔ آن قضاوت کنید •

پدرم مرا جوان بی تفاوت و کمی هم متمرد می‌خواند • بلی این گفته پدرم راست است که بعضاً در برابر پدر خود ایستادگی میکنم وآن هم بادلایل محکم کـــه میتـوانـم بـه جریت ادعا کنـم که حـق بطرف من است تا پدرم •

مثلا وقتی پدرم از زندگی گذشته اش‌حرف مـــی زنـد و ز با د تعر یف مـــی کند که من چطور بودم وچنان و مارا جوان بی تفاوت می‌خواند ، در برابر این‌سخن های پدرمیگویم که‌پدر هرزمان‌وعصرازخود ایجابات‌ومقتضیات بخصوص خودرا دارد • در آن زمانیکه شما زندگی میکردید شرایط طوری بود که شما میتوانستید آن کار هارا یابه گفته خود تان آن بخش ها را بنمایند ولـی امـروز شرایط طوری دگر است • امروز زمان کارو تلاش است ، وبدون کارو زحمت نمی‌توان‌به سرمنزل مقصود رسید • وقتی امروز شما از من توقع دارید که فلان کاری را که شما در بیست‌سال قبل می‌نمودید من انجام بدهم برایم غیرممکن است •

از این ها گذشته پدرم به‌من‌که پسربزرگ او هستم میگوید که‌درمقابل پدر دلیل وبرهان گفتن گناه است ، آیا شما به این حرف باور دارید ؟

آیا اگر پسری بخواهد در زمینه های مختلف حیات با پدرش حرف بزند • دلیل بگوید و دلیل بشنودگناه است ؟ منکه دراین کارم گناهی نمی بینم .

وقتی به پدرم میگویم ، که پدر ! دیگر بگذارید جوانان خود تصمیم بگیرند و آنهارا وادار بکاری که دلشان نمی خواهدنسازید، عصبانی میشود و با خشم میگوید ، تو پسر حرف نانشنوویی گفت وخیره سر هستی•اگر سکوت کنم پدرم بیشتر تشویق میشود ودامنه حرفها و ضدیت هایش بیشتر میگردد ، واگر بخواهم در برابر این حرفها ایستادگی نمایم جوانی بی گفت ، متمرد و حتی بی تربیت هستم •

اختلاف عقیده من وپدرم از جای شروع شدکه اومی‌خواست خواهرجوان مرابه‌شوهری دهد در حالیکه خواهرم هنوز در مکتب است وتحصیلات خودراتمام نکرده‌واز همه مهمترکه او نمی خواهد با مردیکه عمرش تقریبا هـــم سن پدرم است ازدواج کند • تنها دلیل‌که پدرم دارد اینکه این مرد تجربه دارد ، پول داردو میتواند و دخترش را خوشبخت سازد

بقیه در صفحه۴۸

نوشته دکتور محمد عارف

جوانان پول‌هارا آتش می‌زنند

دورنمودن دارایی کشور نه تنها از نگاه اقتصاد ضرر آن متصور است ، بلکه مهم تر از آن مسئله صحت است •

این عمل قرار تحقیقاتیکه بعمل آمد •نشان می‌دهد که سبب بروز انواع بیماریهای‌وهزاران مرگ بیموجب می‌گردد ، این آتش سوزی (کشیدن سگرت) ودخانیات است‌که باوجود اضرار این عادت درسطح جهانی ابعاد گسترده داردودر افغا نستان نیز دود کردن سگرت چلم وسایر دخانیات یکعده زیاد جوانان مارا معتاد ساخته است •

دود سگرت با داشتن‌زهربنام نیکوتین ضرر عمدهٔ خودرا بالای شش ها اجرا می‌نمایند ، واین عضو آرام پرکار وپرسروصدای عضویت را که سبب زندگی در نزد انسانها است ،و تمام مواد سوخت عضویت ازین جا آکسیجن می‌گیرد و مواد اضافی و غیر ضروری را بشکل کاربن دای اکسایدبخارج‌می‌افگند •اما نیکوتین فعالیت آن رشته های را برهم می‌زند که در جدار نل های هوایی قرار گرفته اند و ایـــن رشته هاوظیفه دارند ومکروبها وذرات مضره را که‌در اثر تنفس داخل ششها گردیده دو- باره برون براند •

ضمنا افرازات اضافی ومرضی رااین رشته هااز عضویت دور می‌زند وقتی این قوه دفاعی عضویت به اثر دود سگرت از کارمی‌افتدمواد مضره داخـل سیستم تنفسی گردیده وسبب بروز یکسلسله امراض خطرناك میشود • که از آنجمله یکی هم سرطان شش ها است•

احصائیه ها نشان می‌دهد که ۹۰ فیصدتمام وفیات ناشی از سرطان شش‌ها۲۵ فیصدناشی از امراض قلبی ورگهاو۷۵درصد ازاثر التهاب نلهای هوائی ششها کـه باد خانات ارتباط دارد است علاوه از سرطان شش ها ، التهاب نل های هوائی شش ها ، بزرگ شدن کیسه های هوایی ، امراض قلب ور گها ، سرطان لبها ، زبان ، دهن•حنجره ، مری مثانه وزخم های معده وروده هاو غیره افزایش نیکوتین دود سگرت سبب افزایش ضربان قلب‌وبلند رفتن فشار خون می‌گرد • تحقیقات نشان میدهد که تمام مرد هائیکه به سگرت عادت دارند در هر سیزده تن یکنفر آنها به‌سرطان شش ها متبلا شده می‌تواند • اما کسانیکه‌در حدود دو قطی یا بیشتر آن دودمی کنند درهر هفت نفر یکنفرآنها به سرطان مبتلا میشوند•

جیلانی توخی

زمین بابه برات

نزدیکهای غروب یکی از روز های تابستان بود ، آفتاب آهسته آهسته روی مزارع را ترك میگفت که فواد خان با جمال پاور چین پاور چین زیر د رخت های توت کنار جوی می گذشت و حساب ز مین های پهناور خودرا با او در میان می گذاشت و بر خود می‌بالید که خان اینجاست . چند قدم دور تر عبدل باتفنگی بر دست به تعقیب شان روان بود از آ نجا جویی می گذشت ، در دو کنار جوی زمینهای وسیع زراعتی قرار داشت که پهنا و انتهایش معلوم نبود . اما بجزقطعهٔ کوچك گوشهٔ شمالغربی د یگر تاچشم کار می کرد همه اش ملك و زمین فواد خان بود که‌محصول گندم و شالی از آن بر میداشت .

فوادخان همچنانکه در پیشاپش جما ل روان بود به سخنان او گوش داده بود ، اینطرف و آنطرف خود را هم بانگاه های‌دقیق می دید تا از کیفیت کشت و طرز کار دهقانان نیز آگا هی داشته باشد .

تا همینجا که رسیده بودند همه چیز طرف د لخواه فواد خان بود ، حاصل خو ب ومطلو بیکه روی ز مین ایستاده آب وا فریکه مستی کنان در میان جوی می غلطید، دهقان هائیکه در هر گوشه مشغول فعالت بو دندوتا از دور او را می دیدند خود را جمع و جور کرده ادای سلام و احترام می نمودند ، همهٔ اینها مو جب ر ضای خاطر فواد خان بود ، اما ناگهان چشم او از دور بهمان‌قطعه کوچك شمالغربی افتاد که با دیوار های کج ومعوجش چون مستطیل بد شکلی در گوشه زمین او چسپیده بود .

آن زمین کوچك بادوسه اتاق دودی رنگ داخل محوطه‌اش متعلق به بابه برات بود که از پدر برایش بارث مانده بود . بابه برات که درین ز مین تولد یافته بود هم اکنون هران کار و زندگی میکرد .

اگر چه این زمین هم به فواد خان تعلق داشت یعنی در گرو او بود و بابه برات‌طور اجاره روی آن کار میکرد ، باآنهم دیدن دیوار های فرسوده‌اش که زیر روشنائی خا کستری رنگ غروب سایه های عجیبی بر ز مین فواد خان انداخته بود برای او خوش آ یند نبود لذا تا چشمش به آن افتاد ناراحت شد، بیادش آمد که در گذشته هم از همین لحاظ چندبار قصد کرده بود که هر طوری با شد دست برات را از این زمین کوتاه و سا یهٔ دیوار های او را از زمین خود دور سازد، اما چون برات را مردم دوست میداشت. لذا او این کار را مصلحت ندیده و هر بار از قصد خود منصرف شده بود .

مگر اینبار مو قعش ر سیده بود . ازدیروز که اطلاع یافت بابه برات بمنظورتداوی‌خانمش بدون اجازه واطلاع او بشهر ر فته و دوروزرا در آنجا گذشتانده . ازینرو رویش را بطرف جمال کرده گفت :

ـ دیروز بخودت گفته بودم بابه برات اطلاع بتی که بو له تهیه کنه ، در غیر اوبار وبستر خود ، گرفته ز مینه تخلیه کنه .

ـ بلی ، گفته خودت کا ملا بجا شد، همو دیروز برش اطلاع دادم ، منتها توسط شخص دیگی و در نتیجه او سراپاکنده آمد بخا نه پیش مه .

ـ پیش خودت ؟

ـ بلی بخاطر ایکه شفا عتشه پیش شما کنم.

فواد خان قهقه خندید ، د ندانهای زرد گونه وزبان گرد پهنش کاملا نمودار شد .

ـ خو آ خرش چطور ، پول تهیه میتانه یانه ؟

ـ معلومدار که نه میتانه ، اوگفت اگه‌ارباب مره بکشه وتوته توته هم‌کنه چیزی ندارم که بتم .

ـ پس چطور میکنه ؟

ـ گفت که ار باب چند وخت مره مهلت بته ، آ خر او خو شکر محتاج نیس هزار ها جریب زمین داره .

ـ چشم همه مردم دهمیس که مه هزار جریب ز مین دارم ، او هم کاشکه ده یك جا باشه ، یك قسمتش ده یك شهر و دگه قسمتش ده دگه شهر ...

خو ، خودت برش تگفتی که ار باب کجا رسیدگی میتانه، همشه شمامردم میخورین، از گاو غدود میتین و باز هم ای قسم حرفها ..

ـ گفتم همه چیزه گفتم ، ضمنابرش کاگا جان درست است که ار باب هزار ها جریب زمین داره ا ما صد ها نفر مزدور و نا نخورهم داره ، د گه اگه او بهر کس که کمك کنه وباز ده و خت خواستن مثل خودت بیایه و بگویه که ندارم ، د گه ای خرج وبرج مزدور ودهقان ، ای مالیه و تکس حکو مت وای‌صدها مصرف دگه زندگیش از کجا پوره میشه .

ـ خوب گفتیش جمال خان ا ما تگفتی‌راجع بفروش ز مین چه گفت ؟

ـ دیروزخوهمیقه برش گفتم وعقلشه بیدار ساختم، اماامروزیکساعت پیش‌گلابه‌روان کدم که کش کده بیاریش پیش خودت ، با قی خودت میدانی و اختیارت .

ـ خوب کار کدی ، درست اس ...

د رهمین موقع از دور سراپای دو نفر دیده شد . که شتابان و دعوا کنان بدا خل زمین پیش می آمدند .

جمال گفت : مثلیکه خود شان اس ...بلی هموآ استند ـ گلاب وبرات .

فواد خان بجمال گفت :

ـ بابه برات آدم زیرك وزبانباز اس ، مگر فکرت باشه هر طوری که اس دندانش ازای زمین کنده شوه .

لحظه ها گذشت ، سر و صدای‌برات‌وگلاب نزدیك و نز دیکتر شد تاآنکه بفاصلهٔ چند قدمی فواد خان و جمال ر سیدند ، آ نگاه‌گلاب بابه برات را که مشغول جمع و جور کردن دستار حلقه حلقه اش بود به پیش تیله داده گفت :

ـ اینه صاحب شا خ کبره آوردم . هیچ ده خوبی و انسانیت نمی فهمه ...

بابه برات فر یاد زد : بلحاظ خدا ار باب صاحب ـ غریب کشتن اگه آ سان اس جواب خداره دادن سخت اس ، ای چه حال و روز بسر ماس ...

فوادخان خو نسر دانه به برات نگاه کرد تاآنکه سخنان او تمام شد ـ بعد باو گفت:

ـ بابه برات گر چه بخاطر ای غا لمفال وگستاخی ایجاب میکنه که چوب بخواهم و تا سرحد مرگ بکو بمت . ا ما بخاطریکه چند سال اس با ما کار میکنی ـ ای دفعه گنا هته نا دیده می گیرم .

ـ خی چطور کنم ار باب ، مه خو همی‌سات مالك یك پول هم نیستم .

ـ بابه ـ مه هم مجبور هستم ، اگه نی بتو و بهمه معلوم‌اس که مه آ دم بی مر وت نیستم ، ا ما و ختی پای مجبوریت ده بین باشد آ دم چه کرده میتانه ؟

ـ شما هر چیز میتانین ، هر کاریکه د لتان بخواهه ـ حتی اختیار مرگ وزندگی ما هم بدست شما اس .

ـ درسته که هر چه دلم بخواهه میتانم ... امابرت گفتم که مجبور هستیم . ازیکطرف‌ای باقی و محصول حکو مت از طرف د گه ای وضع وپیش آمد شما دهقانها ...

ببی مه از روی مروت و بشر دو ستی ده عوض پنج جریب زمینت بتو بیست هزار افغانی دادم ، آ خرش ده‌ای پنج سال از ز مین توچه بمه دادی ، پدر چهار پنجصد سیر غله وچندخروار ترکاری گنده ره لعنت که تو در سال بمه دادی .

ـ او ار باب صاحب ، اگه مه او لاد هایم نان خشك شکمسیر خورده باشیم ز هر جان ما شوه .

ـ بس بس بابه ز بانبازی تکو ، اگه‌خوردی یا نخوردی اویش بمه مر بوط نیس و مه هم تاحال بخاطریش سفیدت چیزی‌ده‌رویت‌نگفتیم، بلکه گفتیم با شه که همو چاره و پردهٔ خودت واو لاد هایت شوه . مگر ا مروز که به پول ضرورت دارم فقط و فقط پول می خواهم وبس.

ـ ا ما مه خو بریتان قسم خوردم‌که‌ندارم،

برگزیده‌هایی از میان
فرستاده‌های شما

زمین بابه برات

حتی اینه نسخه داکتر ، سه روز اس که ده جیبم مانده و قدرت خرید دوا یشه ندارم ، شاید هم ز نم از بی دوایی بمره .

درین موقع جمال صدا زد ، مه هم یـــک عرض بیطرفانه دارم اگر اجازه باشه .

بعد رویش را طرف برات کرده گفت :

ـ پدر چرا ده گپ نمی فهمی ـ از بـاب زیر فشار حکومت اس بپول ضرورت دارهولی تونسخه داکتره پیش میکنی .

ـ پس چطور کنم او برادر ـ خی خو دت مره یك راه و چاره نشان بتی .

ـ راه و چاریش هیس که گفته اند مـــال نیك روزبد تومیگی کهنان شکمسیر نخو ر د ی پول دوای بیماریته نداری ، خی ازی زمینداری وجانکندنت چه فایده ، از تو کده خو ز ندگی دهقانهای ار باب که طور ا جاره کار میکنند بمراتب بهتر اس .

ـ راس میگی ا ما ـ

ـ اما اما نداره ـ همی زمین اس که تـــره ده قید اسارت و فلاکت نگاه کده ، بـــرو بفروشیش و خوده از ز نجیر ا سار ر تش نجات بتی .

ـ درست ا ما آینده خودو چار تا صغیر خوده چطور کنم برادر ؟

ـ چطور کنی ـ خواونه هم از قرضخلاص میشی وهم از پیسهٔ با قیما ندیش میتا نی یك دو کان مو کان یایك غریبی د گه سر براه کنی ـ روزی تره خو ز مین نمیته، یـــا فکر میکنی که روزی تره همی ز مین میته !؟

بابه لحظهٔ بفکر فرو رفت بعد گفت : ا مـا بقیمت روز کو خریدار و گذشته ازیده قر یهٔ ما دگه آ دمستعد و پیسه دار کیس که زمین بخره .

ـ اگه ده قریهٔ ما پیدا نشد ده ده جـــای دگه پیدا میشدبشر طیکه تو بفرو شی . . . خو اگه تو خریدار پیدا نمی تانی مه بر ت پیدا میکنم .

ـ کاشکی بیادر .

ـ ده ایصورت مه همی کار خیره ده گر دن می گیرم ، هم بخاطر ایکه کمکی بخودتشوه وهم بخاطر ار باب که همیشه بمردم کمك کرده و حالی باید کتش کمك کنیم .

خو حالی بگو از قرار چند میفرو شی .

ـ هر چند که نرخ روز و پلوان شریك باشد .

ـ نرخ روز؟ قهقه خندید .

ـ بابه برات ، ایره خو خودت بهترمیدانی که اگر کسی مجبور نباشه یك جریب خو ده بیكلك افغانی هم نمیفروشه ا ما و قتی پای مجبوریت ده بین باشه آدم پس نـرخ نمیگرده ومال یك لك خوده بیکهزار هم میفروشه ...

بعد رویش را طرف فواد خان کرده گفـت: چطور ارباب همینطور نیس ؟

فوادخان که آنطرفتر خو دش را با خوشه های گندم مصروف سا خته بود و هر بته را بادست تاو بالا میکرد و می دید خونسردانه جواب داد :

شما میدانین مرهدهای گپها غرض نیسمره فقط پول کار اس و بس .

جمال دو باره رشتهٔ صحبت را گرفتهگفت :

ـ خو بابه برات ، اگه مه یك خریدار پیدا کنم و همی ز مینتیه از قرار جریبده تادوازده هزار سرش بفروشم موافق استی ؟

ـ ده تا دوازده هزار ؟ چه میگیاو برادر. چطور میتانم ز مینی ره که جریب یك لـــك افغانی قیمت داره به ده دوازده هزاربفروشم، آخر یك ذره انصاف خو خو بس .

ار باب از شنیدن این حرفها در جا یش تکان خورد ، جمال هم مثل اینکه با تازیانه بصورتش بخورد ناراحت شد ا ما باآنهـــم کوشید خو نسرد باشد تا سر صحبت ر هـــا نشود .

ـ مثلیکه خودت عقلته از دست دادی بابه، گفتم مو ضوع مجبو ریت علیحده اس ، ا ما توباز هم از یك لك گپ میزنی .

ـ درست ، ا ما ده دوازده هزار، ا یخـو نصف قیمت هم نیس .

ـ خوب پانزده هزار صحیح اس .

ـ نه .

ـ بیست هزار بدو سال قسط درستاس.

ـ نه هر گز ...

ـ خوب ازی اضافتر اگر فرو خته میتا نی چار طرفت قبله بابه جان ، ا ما معلوم میشه تو فکر فروش ز مینه نداری و مجبوریـــت اربابه نمی فهمی .

فوادخان هم دیگر بی حو صله شده بود . در حالیکه د ستها یش را میتکاندنزدیك آمده گفت :

ـ بابه ، ایکه زمینته میفروشی یانمیفروشی بمه مربوط نیس ـ اما پول مره میتی یانیمتی

ـ میتم صاحب چرا نمیتم .

ـ پس کی ، چه وخت .

ـ اقلا یکماه خو مره مهلت بیتن .

فواد خان لحظهٔ بقیافه برات خیره شد ، بـــا خود فکر کرد که برای خرید زمین غیر از خود او کسی حاضر نمیشه ، از طرفی هـــم برات برای تادیه پول غیر از فروش ز مین چارهٔ ندارد ، خواه مخواه باز هم برات بهاو مراجعه میکند . خو بست چند روزیباو مهلت بد عد ، ا ما چند روز محدود باکمی فشار تانتیجه زودتر میسر شود ، گفت :

ـ نه یکماه زیاد اس ، در حالیکه فشـار حکومت بالایمه بسیار اس و مه باید تا هفتهٔ دیگر باقیات خوده حل و فصل کنم . ا ماباآنهم چون آدم سنگدل و بی مروت نیستم همـــی فشاره تاپانزده روز د گه هم بخود قـــبو ل میکنم و تره تا او و خت یعنی پانزدهروزمهلت میتم ، درسته ؟

ـ پانزده روز .

ـ بلی زیاد ازی ممکن نیس .

ـ درسته ار باب ، کو شش میکنم .

ضمنا گوش کو ـ چند و خت اس که گاو های ما شیرش کم شده ، او لاد ها هر روز سر تقسیم شیر با هم د عوا میکنن د گـــه تاوختیکه پول بمه میرسه گاوته با گوسا لیش بری گلاب تسلیم کو .

شنیدن این جملات مثل ضربهٔ سنگینیبود که بر سر بابه برات فرود آ ورد ، سیا هی پیش چشمهایش سایه ا نداخت وگفت :

ـ چه میگین ارباب ، آ خر قوت و لا یموت او لاد های بینوا و زن بیمارم از هموس، چطور میتانم ...

ـ فقط بری چندروز تاپولم برسه، اضافتر کارشان ندارم .

بعد رویش را کرد طرف محا فظش کهاکنون در میان آنها ایستاد بود .

ـ او بچه عبدال تو هم برو کتی گلابگاو وگوساله ره گرفته بیار و تا و ختیکه مه پس بخانه میرسم آ نها باید در طویله با شن .

بابه برات دویده رفت طرف فواد خان،پیش پایش نشست :

ار باب ، اینه سر خوده پیشت لج میکنم، اگه گاو و گوساله ره ببرن ما از گشنگیمی میریم ماره بکش ا ما و سیله روزی ماره ازما نگیر .

ـ اوه بابه برات ـ تو تا حال باید فهمیده باشی چیزیره که مه میگم حتما عمل میشه .

ای ره هم باید بفهمی که اگر تا ختم پانزده روز پول بمه نرسه میگم که پند و پندو لته بیکطرف کوت کده ز مینه بهر قیمتکهباشد بفروشن وپول مه ره برسانن ...

بعد بجمال خطاب کرده گفت : ما دگه وخت نداریم برو که ببینیم د هقا نها چه می کنن.

آنروز شام گاو و گو ساله بابه برات را از خانه اش بر دند .

موقع بردن بابه برات با دختر ۱۳ ساله وپسر پنج ساله اش بد هن دروازهٔ حو یلـی ایستاده بودند ، دخترش اشك می ر یخت ، اما باگوشهٔ چادر د هن خود را محکم میفشرد تا صدا بگوش مادرش نر سد .

بابه برات هم در حالیکه ا شك بچشمانش حلقه زده بود و مشتهای گره کرده اش را می فشرد غمغم کنان می گفت :

ـ ظالمها ، خدا ناترسها ، از خدا میخواهم یکروز کیفر اعمالتانه بچشم سر ببینم .

پسر کوچك او که تاکنون خا موشایستاده وبانگاه های معصو مانه اش علت واقعه را جستجو میکرد ، مثل اینکه ذهن کودکانه اش دیگر همه چیز را درك کرده بود فر یاد زده دوید سوی مادرش، مادرش هنوز تب داشت . طفلك در حالیکه عقده گلویش را می فشرد قضیه را بمادرش گفت . مادر یارای حرکترا نداشت ، ا ما از ز بان کودکانه پسرش همه چیز را فهمید .

ساعتی بعد و قتیکه بابه برات با تـــا ق آمد دید چشمهای خانمش پر از اشك است، مات و مبهوت ماند . خانم با صدای لرزانش پرسید : گوساله ره هم بردند .

ـ آری ، اما غصه نخور فر دا میروم بشهر، بنمایندگی بانك ز راعتی ، ا نشاالله پـــول ای ظالمهاره میتم ، ز مینه خلاص میکنم وگاو گوساله ره پس میاریم .

خانمش چیزی نگفت ، ا ما از گوشه های چشمش اشکهای داغ سرازیر شد و تا ر وی بالشت دویدند ... روز ها گذشت، ماه هـا سپری شد و سالهاحال شان همینگونه بـــود تااینکه کاخزور مندان ازهم پاشید وروز گار شان عوض شد و زندگی خو بی را بـــه راه انداختند .

• • •

تابستان د یگر بابه برات بازن واولادهایش زیر چپری نشسته بودند . نان چـــاشت را می خوردند . بابه برات بیشتر از هر وقت دیگر خوش بود ، و قتی ز نش علتراپرسید، برات در حالیکه از دور چشم بحاصل وا فر دو خته بود جواب داد :

ـ خوش هستم ازینکه دیگر برای خود کار میکنیم ـ دیگر ظالمی وجود نداره که حاصل کارونان مارا از ما بگیره .

تنها ترا آواز خواهم کرد

اگر بیدل شدم باور کنید اعجاز خواهم کرد
تمام پیکر مهتاب در آغـوش خورشید است
بقلب لالهٔ پرخون به سنگ تربت مجنون
مبادا ناگهان درکام خود گیرد اجل مـا را
نمـــانـد هیچ آثـاری اگـــر از آرزو هایم
جدا میشد دل ازدلخانهٔ (گمنام) اما گفت :
«سکندر حیات گمنام»

ببال ابر ها در آسمان پرواز خواهم کرد
من امشب نغمهٔ دلدادگان راسازخواهم کرد
قسم تا زنـده‌ام تنها ترااواز خواهم کرد
بیاور می که ساقی شکوه هاآغاز خواهم کرد
به پای خم نشسته راز دل ابرازخواهم کرد
بیاد قصه هایش یاد ازآن طناز خواهم کرد

۱۵ر٤ر۱۳۵۹

تازه‌هایی از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمهٔ : میر حسام الدین برومند

امپریالیزم، فقر ترور و آدمکشی را در بولیوی و السلوادور پیوسته دامن میزند

اضلاع متحدهٔ امریکا بازور گویی و سلطه جویی خویش برشدت دخالت خود ، درکشور های امریکای لاتین افزوده است و با پلان های مطروحهٔ خویش بطور خیلی ها مخاصمانه اختناق و گرسنگی ، فقر و ترور را درمناطقیکه نفوذ پیدا می نماید ، دامن میزند . امریکابرای توسل به اهداف شوم حتی ا لو سع کو شیده در امریکا ی لاتین بمنظور بهره بر دا ری سیاسی خویش به اقدا ماتی دست ببرد. از اثر همچو د هشت افگنی های امریکاست که ترور بطور مستدام در بولیوی را هش راباز کرده و عواقب ناشی از آن زیاد کسب‌وخامت پیدا کرده است بموجب گزارش های تازه از « سالوادور » د خالت امریکا درآنجا باعث شد تا دوصد و چهل و سه نفر ا خیرا بقتل برسد ، درالسلوادور اطفال شیرخوار دربرابر دیدگان والدین شان هدف مرمی قرار گرفته وبافیر های متواتر و حشیگران ا ضلاع متحدهٔ امریکابیرحمانه و چه درد ناك جان های‌شیرین شانرا ا ز کف مید هند . ا خبار د لخرا ش درمورد تحمیل رنج و شکنجه بر مر دم « یو رو گوای » به ذرایع متعدد یکی دیگر از مثال های بازی باسر نوشت ملل بو سیلهٔ گماشتگان ا مریکای جهانخوار ، بحساب می‌آید . قتل را هبه های ا مریکایی بوسیلهٔ عساکر امریکایی جنایت دیگری است‌ازهزاران جنایت زور گویان و ستم پیشگان ا مریکایی. تکرار همچو صحنه‌های د لخراش در میان حلقه های زمامدار امریکامد گردید و شمار قربانیان خشم دد منشانهٔ ار بابان قدرت در امریکا خاصتا آ نانیکه با انبور آ هنی‌گوشت های بدن شان جدا می گردد ، روز ا فزونست اسلحه ها و مهمات جنگی ا ضلاع متحدهٔ امریکا و اجیران خو نین در امریکا و سایر کشور های « ناتو» بوسیلهٔ تازه تر ین هلیکوپتر ها نگهداری می شوند . مسلما «سی آی . ای» منحث بازوی قوی امریکا ، تنظیم کنندهٔ جنا یات و کشتارهای ر هبران واشنگتن و شرکایش می‌باشد . «سی.آی.ای» است که بدی و شرارت تو لید می کند ، به عناوین مختلف جنایات تبا هکن گونه گون را سکه و ضرب میزند وزیادت می‌بخشد نظر به گزارشات داغ و تثبیت آن از طر ف ارگان های صحی جهان اینك در امریکا ی لاتین در حدود یك ملیون طفل با گر سنگی د ست و گریبان اند و اضلاع متحدهٔ ا مریکا در صدد است تا باز هم این عمل را مجدانه دنبال بدارد . در هر سه ثانیه در آنجا یك طفل پائینتر از یکسال می‌میرد .بهمین منوال ش از یك ملیون طفل در اثر مظالم ا مریکا به کار های شاقه مجبور سا خته شده وتحت تهدید قرار گرفته اند و در مجموع ا مروز بیش از یکصد ملیون انسان بطور د قیق وثابت در ممالك ا مریکای لاتین به فقر و مریضی مبتلا بوده و پنجه نرم می کنندویاهم باجهل و بیسوادی و نو میدی دست و گریبانند . بیش از یك سوم حصهٔ صنعت‌و بیش از نصف سر مایه بانکی در ا مریکای لاتین را خطر دست درازی ا مریکا بدان‌تهدید می دارد و ز حمتکشان از امریکای‌لاتین‌بهترین فعالیت های صنعتی را در کشور خویش‌انجام میدهند چنانچه نقش آ نان در فابریکه های تولید پشم نود فیصد و کار فلزات‌وساختمان ماشین در فابریکه های امرکا (۸۰) فیصد است . باوصف اینهمه کار های سا زنده بار قروض بر ا مریکای لاتین سنگینی نمو ده واینك به یکصد میلیارد ر سیده ا ست که عامل عمدهٔ آن بهره کشی و پلان های‌سود- جویانه و استثمار گرانهٔ ا ضلاع متحدهٔ امریکاست چه ا ضلاع متحده چنین میخواهد وپیوسته در صدداست تا تلاش مر دمان امریکای لاتین را که بخاطر اعادهٔ تا مین‌حقوق شان راه انداخته اند باقتل و کشتار ، ترور وفقر خفه سازند ، غافل ازینکه ا مروز دیگر عصر بیداری ملل و رهیابی بسوی تر قی اجتماعی است .

دخالت ا مپریالیزم باعث فقر و ترور و اختناق در بو لیوی و السلوا دور گردیده‌است

پیروزی دیگری نصیب باستانشناسان گردید

صحرای قزلقم که بین بحیرهٔ او رال وکوه های تیان شان مو قعیت دارد بتد ریج‌راز های خودرا بیان میدارد باستانشنا سا ن «الماآتا» در زیر انبار های جغل و ر یگ‌شهر باستانی و کهن « تر کیس کیدر » خرا به را پیدا کرده اند . یك باستا نشناس و بشر شناس انستیتوت تاریخ ا کا د می علوم قزاقستان حین ار زیابی بر نتایج تحقیقا ت باستانشناس ابتدایی گفت : شهر « کید ر» از قرن ششم تا قرن دوازدهم در وا د ی سیر دریاموقعیت‌داشت درموردابن شهر در نسخ مختلف عربی بشمول آثار «مقدیسی» عالم معروف تاریخ و جغرافیه قرن د هم یاد آوری‌شده است :

حفریات نشان می د هد که‌احتمال ز یاد موجود است که این شهر یك مر کز بز رگ مناطق زر خیز زراعتی بوده و با قضا وت از نشانه های حریق بزرگ در آن که در یک عمارت بزرگ با قیمانده ، این شهر از طرف مهاجمین قرن دواز د هم به آ تش کشا نیده شده است .

درشهر « کیدر » یك عبا دتگاه بز رگ کشف شده که در آن بقایای حکا کی سفالی دیده می شود که کار هنری آن دارای خصو -

صیت یاد گار های فر هنگی اسلامی آ نزمان می باشد . این عبادتگاه باید یك مسجدجامع سابقه باشد . همچنان درین شهر یك کوچه کشف شده که منازل دو اتاقه یا سه ا تاقه داشته و سطح آن بصورت مستطیل ساخته شده بود . در عین ز مان یکتعداد ز یـاد ظروف گلی و اشیای شیشه‌یی و همچنـان سکه هایی که قدامت شان برقرن هفتم‌وهشتم می رسد و تاکنون سکه شناسان ازآن اطلاعی نداشتند بدست آ مده است . درین حفریات در یك مهر عقیق حکاکی شده بطور نعـل یك اسپ بدست آمده ، یك کلکسیون‌مجسمه های سفالین ر نگهٔ قوچ ، پرندگان وموجودات خیالی از شهر باستانی «کیدر» به المآتاآورده شده است که این کلکسیون مورد عـلاقهٔ کسانی قرار گرفته که در مورد هنر عـای زیبای باستانی تحقیق می کنند . شهر«کیدر» در حفظ آ بدات اثرار که درین ا واخر د ر پهلوی صحرای گرم کشف شده شا مـل ساخته شده است . مطابق به نسخ‌سابق اثرار در اواخر قرن هژارم از نگاه تجارت صنا یع دستی پیشرفته شهرت ز یا د داشت گر چه این شهر در سال ۱۲۱۹ در اثر حملـــه مهاجمین مغلی تاتاری با خاك یك سان گشت. پس ازین حمله صرف یك تپهٔ ریگ ، در «فرازان» یك سا ختمان پنج منزله در سا حهٔ بیست هکتار تا کنون با قیمانده است .

محاسبات دانشمندان تو ضیح می دارد که لازم است در پهلوی سایر تلاش ها ، ما باید برای ر هایی بقایای این شهر از ریگ روان کم از کم یك میلون متر مکعب حفریات صورت بگیرد.اکادمی علوم قزاقستان با ایـن کـار بوسیلهٔ تنظیم تفحصات باستانشناسی سر ـ تاسری جنوبی قزاقستان موا فقه کرده‌است.

بیست و دو ناحیهٔ شهر قبلا دراثرکندنکاری و بیش از هـــز ار عمارت مختلف در یـن منطقه کشف گردیده که کانالیزاسیون شهر که هشت یاده قرن قبل بالوله های گل پخته ساخته شده ، شامل است .

بموجب تازه ترین گزارش ها حفر یا ت جدید در تابستان آ ینده در «کندرو اثرار» نتایج جدید وجالب خواهد داد . در جـریـان حفریات بقایای بیشتر باستانی این مرا کز بدست خوا هد آ مد .

ششمین فستیوال فلم‌های هنری در تاشکند

فستیوال فلم ها ئیکه در آن از کشورهای آسیایی ،افریقایی و امریکای لاتین‌گزیده‌ترین فلم ها به نمایش گذار ده شد از نگاه‌ناظرین هنری بخاطر کا ملا انسانی بودن محتوی آن کمتر بافستیوال های سایر کشورها قا بل مقایسه خوانده شده است . درین فستیوال توسعه صنعت فلم بطور شاید و باید ارزیابی گردیده واز کشور های پیشرفتهٔ صنعتی چون هندو جاپان نیز فلم های خوبی در فستیوال به نمایش گذاشته شد . در فستیوال فلم در تاشکند شخصیت های ممتاز سینمایی‌وایجاد ـ گران و سازندگان فلم کشور های متعدد چون ازجلی «میکویل ایتن»، از پیرو «هاماندوریلز گودوی» ، از سنیگال «ز یمنبر» قدر دانی بعمل آ مد و از کشور های ا مریکای جنوبی وافریقا فلم های گزیدهٔ فرصت نمایش و ارزیابی داده شد . ارجگذاری فستیـوال تاشکند به آنعده کشور ها ئیکه تازه راه فلم سازی گام زده اند از گام های نافع‌وسودمند وقابل یاد آوری فستیوال ا خیر تا شکنـد است .

بر سبیل مثال در ششمین فستیوال فـلم در تاشکند از جمهوریت مو زمبیق اولین فلم هنری آن نمایش داده شد . در انتخاب فـلم برای نمایش در فستیوال تاشکند سعی شده بود تافقط و فقط به فلم ها ییکه دا رای‌محتوی عالی و زیاد انسانی باشد مجال نمایش داده شود . «موز دا» یکی از د هکده هـا ی موزمبیق است ، محلیکه در ۱۹۶۰ آنجـا برهزاران انسان فیر صورت گرفت بجهـت آنکه از امرگورنر سرپیچیده بودند، گورنری که متعلق به کلونیالیست هابود و آنزمان در سراسر مو زمبیق کلو نیالیزم مسلط بود .

از آنجائیکه در فستیوال تاشکند رو حیهٔ دوستی ز یاد دیده میشود و بیشتر به فلم هائیکه مبارزه ، مبارزهٔ بر حق‌که بشریت مترقی از آن پشتیبانی و حمایت نمایند، راه انداخته اند ، بدیدهٔ قدر نگریسته میشود . فلم کشور مو زمبیق بیش از حد تصور طرف توجه حلقه های هنری شا ملهٔ فستیوال قرار گرفت . از ارزیابی داستان فلم چنیـــن استنتاج می توان کرد که :

مسکونین «موزدا» در صدد شده اند «آرکستر تراژیدی» را بسازند ، همان تراژیدی راکه کلونیالیست ها دامنگیر شان سا خته بود . پرداخت فلم یك ار تباط عجیب میان جعل و حقیقت ، وا قعیت و فانتیزی ، استهزاودرامه وامثالهم بر قرار داشته ...

فلم یك صحنهٔ‌فیر رانیز با خود همراه‌دارد که بر ملاکنندهٔ ز ندگی تراژید مسکو نیـن «موزدا» است ا ما در فرجام سرودی ز مزمه می گردد که سرود گر آن بیقین باآن سرود تاب ر نجدیدگان را بسوی ظفر ر هبر ی میکند . فلم در واقع تجلی د هندهٔ وا قعیت های تاریخی مو زمبیق است . هر چند که‌این نخستین فلم مو زمبیق می باشد و لی شاید فردا نام ر ژیسور « روبر گویرا » جـهانی گردد و بسان ر ژیسور ا فریقایی که ا ولین سا ختهٔ هنری او در یکی از فستیوال هـای قبلی در تاشکند نمایش داده شده بود ، این بار به نوار د یگر وی ار زش ز یادی قایل گردیدند . نام فللم متذکره « میدواندو» و رژیسور مذکور از مو ریتانیا می باشد. نقطهٔ بر جسته ودر خور توجه در نخستین فـلم ساختهٔ کشور مو ز مبیق درینست که اوصف آنکه نطفهٔ فلم آ نجا تازه در حال آ بستن‌است ا ما پختگی فلم بحدیست‌که کلونیالیزم‌چنانیکه بایستی کوبیده شود ، نشانداده شده . فلم های نمایش یافته در ششمین فستیوال‌هنری تاشکند هم دارای محتوی انسانی‌اندکه‌بسیاری آن روی محور غلبه بر نا درستی‌ها چر خیده، جـدل با نابرابری ها را مـی رسانـد و کاملا توده‌یی ومردمی دارد .در نوار ترکیـه ازآلمان فدرال منحیث یك سر زمین درد ناك وتلخ یاد کرده و از سر نوشت بد تبعید ـ شدگان گزارش میدهد . پایمردی قهر مانان برنجابت د هکدهٔ را می بینیم که نمی خواهند د هکده شانرا که زاد گاه آنهاست تـرك بگویند . در نوار کشور مکسیکو نیز آ ثار نوعپرستی را بو ضاحت مشا هده میکنیـم سراسر فلم مملو از یك قصهٔ تراژید است .

فلم از یك انسان حکایه دارد ، انسا نی که شرایط ز یست محیطی او را طوری بار می آورد که بایست حیله‌گر و مزور باشد و سر انجام پشت میله های ز ندان می رود... ودر زندانست که به مزیت های یك زندگی شرافتمندانه پی می برد . صرفنظر از فلم‌های ماقبل ا لذکر که‌همه نمایش د هندهٔ گوشه های متعدد زندگی کشور های متذکره بوده و فقر، نارسایی ، نابرابری و بیعدالتی را تمثیـل داشتند . تا مین ز ندگی نوین در شهر ها، پیمودن راه ترقی و گام بر داری بشکل متین بسوی سوسیالیزم و اعمار جا معهٔ نوین که بطور مشهود در کشور های مترقی جهـا ن بوضاحت بملاحظه می رسد . فستیوال فـلم تاشکند از بابت نمایش چنیـن فلـم ها ی انسانی ز یاد غنی بود که فلم « پدر وپسر» از ویتنام که سراپا حکایتگر سا ختمان مجدد ویتنام قهرمان بوده جانفشانی مردم قهر مـان ویتنام برای طرد میراث عقبمانی را بر ملامی‌ـ سازد بیشتر درفلم پدر وپسر که در فستیوال تاشکند حتی‌دوبار نمایش‌داده شددیده می‌شود

« ریفایل بالیدون » هنرپیشهٔ مکسیکو یی از جمله سینما گران د یگریست که درمورد چنین ابراز عقیده می نماید : ما درینجا نوار هایی را که نشاند هندهٔ نحوهٔ ز ندگی‌باشند ـ گان نقاط مختلف کره‌ای ارضی بود به تما شا نشستیم ، مثلا فلمی مو سوم به «کو نیتنو ـ تیات» ز ندگی و مو جودیت یك دیکتا تـور مستبد را برای تماشاگران می نمایاند کـه بایستی مردم دیکتاتور مزبور را از بیـن ببرند و در پایان فلم دیده میشود که بیقین مردم چگونه استبداد را ریشه کن می نمایند.

در ششمین فستیوال بین المللی فلم کـه از موقعیت خاص بین‌المللی بر خور دار بود، فلم هایی از کشور های آسیایـی ، افریقایی وامریکای لاتین به نمایش گذاشته شد . درین فستیوال مجموعـا نود کشور و چهل ارگـان بین المللی فلم های شانرا فرستاده بو دند که همه به نمایش گذارده شد و بدون شك سینماگران یادگارهای شیرین این فستیوال را تابرگزاری هفتمین فستیوال بین المللی فـلم با خود گرامی خوا هند داشت .

سینما گران کشور های مختلف درفستیوال تاشکند دیده میشوند

سپورت

تهیه ونوشته از عبدالحکیم پوپل

طی مسابقات انتخاباتی تیم های والیبال پسران و باستکبال دختران برگزیده شد

در مسابقات اتلتیک محصلین جهان منعقده بخارست تیم اتحاد شوروی جامی اول را گرفت

گوشه از مسابقه فاصله ده‌هزار متر درجاده‌های شهر بخارست به مقصد رسیدن اسپدیوم میباشد .

ورزش دوستان بسیار ارجمند .

شما بیاد دارید که ریاست عالی ورزش وکمیته ملی المپیك در او اخر ماه سرطان که یقنا روز های گرما گرم ماه مبارك رمضان برای مردم مسلمان ومتدین‌مابودبزرگترین مسابقات دلچسپ فتبال را بنام جام دوستی بین باقدرت ترین تیم های فتبال کابل که در تین زمان صدر نشینان سه گروپ مسابقات جام خیبر بودند در ستدیوم ملی کابل براه انداختند .

این مسابقات با طرح نسبتا متفاوت‌نسبت به مسابقات قبلی بخاطر شرکت تیم های خوب وعلاقمندی بیشتر ورزش دوستان شکل گرفته بود . مراسم گشایش آن چنان گرم ودیدنی بود که هر تماشاگر با احساس‌بخاطر براه انداختن چنین مسابقات بی سرو صدا لب به تحسین وستایش گشوده‌از اینگونه‌اقدامات ارزشمند ورزشی حسن استقبال بعمل‌آوردند. ماآرزو مندیم‌دیگر مقامات‌مسوول ورزشی‌کشور باتوجه به‌این عمل نیکو و پسندیده ریاست عالی ورزش وکمیته ملی المپیك که‌بر گزاری مسابقات را وقتا فوقتا روی دست گرفته آنها نیز با چنین اقدامات شان بخاطر توسعه وگسترش ورزش در کشور عزیز ما انجام دهند .

درچار چوب این‌مسابقات شش تیم صدر نشین مسابقات جام خیبر دیده میشوند ودر حدود اضافه از ده تیم سر شناس دیگر که در جام خیبر نتایج قابل توجه بخاطر حصه دادن شان به این مسابقات نداشتند بحیث ناظر در جمع تما شاگران قرار گرفتند .

تیم های اشتراك کننده که پوهنتون کابل اکادمی خارندوی کلوپ ورزشی قوای مسلح آمو ـ کابورا و هندو کش میباشند اداره بر گزاری مسابقات ریاست عالی ورزش برای اینکه مسابقات را بهتر و برای تماشا گران دلچسپ تر پیشکش نموده باشد پروگرم خویش را به دست یك کمیته مجرب که مرکب از بازیکنان پرنام وآوازه فتبال و اشخاص مسلکی اند قرار داد تااز کوچکترین بی نظمی ها در جریان مسابقات جلو گیری بعمل آید .

تا جائیکه دیده شد درین رویداد خوب فتبال تیم فتبال هندو کش بایك ترکیب‌جوانتر وبا انرژی دربرابر حریفان ظاهر گردیده‌و چند مسابقه شانرا با مهارت و نظارت پیش برده وپیش‌بین‌میگردید که‌این تیم‌باکسب‌نتایج بهتر نسبت مسابقات قبلی شان در مراحل بعدی این مسابقات به حیث مدعی خوب دست یابی جای قرار بگیرد .

گوشهٔ از مسابقه دویدن تیم های دختران‌رادر فاصله چهارصد متر در نقطه پایان نشان میدهد .

همچنان درین رقابت ها تیم آمو باز هم با درخشش خوب وقابل توجه شان چون‌تیم فتبال کلوپ ورزشی قوای مسلح تو جه تماشاگر ان و صاحب نظران فتبال را بخود جلب نموده وتیم اکادمی خارندوی که در مسابقات جام خیبر در خشندگی خاص داشت درین رویداد کمتر در خشش داشته چنانکه دریك دیدار در برابر تیم فتبال کلوپ قوای مسلح به شکست مواجه شدند تیم اکادمی خارندوی راشانس دادند تا با پیروزی شان‌دو مسابقات بعدی مرحله اول این رویداد بحیث مدعی دست‌یابی جام درستی بدرخشند . چون مسابقات به سرانجام خود نرسیده مابا ختم آن شمارا در جریان نتیجه گیری آن قرار میدهیم .

همچنان ریاست عالی ورزش و کمیته المپیك مسابقات انتخابانی والیبال جوانان وباسکتبال دختران را بین عده یی از تیم‌های والیبال وباسکتبال کلپها و موسسات ورزشی در جمنازیوم پوهنتون کابل دایر نمودند.

مسابقات والیبال که به تاریخ بیست و یك ثور دایر گردید وتا پنج سرطان ادامه یافت تیم های اشتراك کننده باتوجه به دو هدف مشخص و عمده نبرد شانرا با تبارز دادن تکتیك و تخنیك‌های‌خوب در پیش گرفتندیکی کسب عنوان قهرمانی دیگر راه یابی ورزیده ترین باز یکن در تیم‌های منتخب که همه دیدار هابرای تماشا گران دلچسپ ودیدنی بود.

در هر دو رویداد یعنی مسابقات والیبال پسران وبا سکتبال دختران تیم های شرکت کننده به دو گروپ دسته بندی شده بودند و آنها پیکار های شانرا در چند دور تحت‌نظر کمیته های جداگانه به انجام رساندند و در پایان اسمای یکعده بازیکنان‌که استعدادشانرا به گونه شایسته تر تبارز دادند در تیم های منتخب والیبال و باسکتبال بر گزیده شدند وآنها به حیث اعضای تیم های موفق نظر مربیون داخلی و خارجی جهت انجام ومنتخب تمرینات اساسی شانرا تحت مسابقات در داخل‌وخارج کشور از سرگرفتند در مسابقات اتکتك محصلین جهان تم اتحاد شوروی بیشترین مدالها را تصا حب کردند .

دوستان عزیز ما بخاطر دارند که چند شب قبل اداره پروگرامهای سینمایی تلویزیون جمهوری دمو کراتیك افغا نستان بزرگترین گردهمایی ورزشی را که مسابقات اتلتیك بین محصلین اضافه از بیست کشور جهان در بخارست بود نشر نمود گزارشگر مجله با استفاده از آن مطالبی را تهیه داشته که تقدیم شما خوانندگان گرامی میدارم .

مسابقات اتلتیك طی مدت هفده روز د ر ستدیوم بزرگ شهر بخارست مر کز کشور رومانیه با اشتراك ورزیده ترین ورزشکاران کشور های جهان که همه محصلین بود تحت پروگرام منظم زیرنظر کمیسیون های جداگانه در بخش های مختلف ورزشی اتلتیك پیش برده شدکه‌این دیدارهم شامل مسابقات‌دویدن درفاصله های مختلف ، انداخت‌نیزه ـ انداخت دیسك جمناستیك ، انداخت گلوله ، زنجیر دارو بدون آن ـ خیز از ارتفاع بلند ـ خز دور قدمدار عبور ازچوب‌خرك و غیره نمایشات مقبول وجالب در چار چوب این ورزش بود که تماشاگران با حضور یابی شان در ستدیوم مرکزی شهر بخارست از آن دیدن کردند و هر کدام برای ورزشکاران طرف علاقه شان ابراز احساسات وشادمانی میکردند .

در مجموع تمام شرکت کنندگان چهره‌های جهانی ۱۹۸۰ مسکو دیده شد از جمله میتوان از دختر قهرمان نمایشات جمناستیکی نادیه کموماچی از رومانیه نام برد وی درین‌رقابت ها باز هم با هنرنمایی عالی وچشمگیر اش مدال طلائی این مسابقات را مال خود ساخت ودر پایان مسابقات اظهار داشت که این آخرین با رشرکت اش به حیث یك مسابقه دهنده خواهد بودو در آینده تصمیم دارد به حیث مربی این‌ورزش درکشورش ایفای وظیفه بکند .

در پایان مسابقات از تمام مدالهای طلا- نقره وبرونز نودو هشت مدال طلا، چهل و هشت مدال نقره وهشتادو چهار مدال‌برونزبه ورزشکاران شرکت کننده تعلق گرفت . از جمله بیست و هشت مدال‌طلا،بیست و هشت مدال نقره وبیست وهفت مدال برونز به ورزشکاران اتحاد شوروی ، بیست وسه مدال طلا، سیزده مدال نقره وچهارده مدال برونز

بقیه در صفحه ۴۸

صحنهٔ جالب خیز یکی از ورزشکاران که‌برای گرفتن نمره بهتر تلاش نموده است .

هنر و مردم

تگارش از : احمد عارف غفاریار

ارکستر چیست؟!

ارکستر کلمه یی است یونانی ودر ایام گذشته به محلی گفته که فضای آزاد وگشاده داشت ودر آن همراه باآواز موسقی رقص اجرا میگردید اما با گذشت زمان درآن تغییری روی داده وامروز ارکستر به یک گروهی ازنوازندگان اطلاق میشود که آلات مختلف موسیقی رامی نوازند ودر ضمن این گروه توسط یك شخص رهنمائی میشود که بنام رهبر ارکستر یاد میشود

نام ارکستر هم‌به نوازندگان وهم به آلات موسیقی اطلاق واستعمال میگردد

ارکسترسمفونی امروزکه‌از۶۰ الی ۱۰۰موسیقی نوازان متشکل است از دسته کوچك وساده آلات موسیقی شروع شده‌وبه دسته بزرگ انکشاف یافته آلات موسیقی ختم میگردد

با گذشت ایام آلات تازه وجدید موسیقی جای آلات کهنه را اشغال مینماید که این پروسه امروز نیز مسیر تکاملی و انکشاف یافته خود را می پیماید

بایدیاد آور شویم که آرکستر امروز از چهار دسته متشکل است .

۱ ـ آلات بادی چوبی : مشتمل بر توله های چوبی (که برخی از آنها دارای زبانچه است) بوده ونوازنده همرای نفس خود دمیده وسوراخهای را که بروی توله واقع اند توسط انگشتان خود مسرور وباز مینمایند مانند فلوت (توله) کلارنت ـ اوبو وغیره .

۲ ـآلات برنجی :که مرکب از کرنا (شاخ) ترمبونی تیوبا (طرم‌گرانی)

۳ـ آلات تاری‌که‌مشتمل‌برویلون های‌اول‌دوم ویولا ها ،ویلن سلو هاوبسین های دوگانه میباشد

٤ ـ آلات‌خوب : مانند دهل های کلان وخورد تاوه ها، مثلث‌این‌آلات‌بعضا (بطار یه) خوانده میشود آلات دیگراز قبیل جل ترنك ،طنبور، زنك ها ، سنتور مجارستانی وغیره‌برای تولید تاثیرات مخصوصی یا رونق محلی نیزاستعمال میشود

گرچه هارپ (رباب) از اعضای دائمی ارکستر نیست اما کمپوزیتور های جوان وپراستعداد وپرکار در شرایط فعلی از نی ،توله ،پیانو و همچنان رباب در بهتر شدن اهنك باارکستر امروزه استفاده میکنند .

ارکستر مثل قدامت درامای موسیقی دارای اهمیت قدامتی میباشد . که نخستین نویسندگان آنها اسکیلوس و سو فر کلیز واولین ارکستر دسته فلو ت‌ها(توله‌ها) ولیرها بودند

سیاهان به موسیقی جازغنا و وسعت بیشتری بخشیدند .

اولین ریکارد وشرح آلات موسیقی‌که مجموعا نواخته شده در ۱۵۸۱ در فرانسه در نمایش (بیله کومیك دلارین) بمناسبت ازدواج دوك دزووس و مرگیت اف لورین صورت گرفت .

وآلات موسیقی توسط رقاصان که ملبس به لباس مخصوص بودند نواخته میشد و مشتمل بود از (ابو، فلوت، ترمبون ، دف ، بربط و ویلو ها) اما این آلات بطور درست تنظیم نیافته بود بلکه بر ده دسته یا گروپ تقسیم میگردیدویلن ها برای‌یك‌صحنه(سن) نگاه‌داشته شده بود وبه تنها یی نواخته میشد .

وآغاز مجدد ارکستر با احیای‌دوبارهٔ لیریك درپایان قرن شانزدهم‌ازطرف یکدسته کوچك ادبا وموسیقی دانان صورت گرفت و اشخاص مذکور در فلورانس اجتماع نمودند تا درامای لیریك رااحیانمایند واولین نمایش در ۱۵۹۷ صورت‌گرفت. اثری‌ازاوپرای مذکور باقی نمانده (یورید یچی بمناسبت ازدواج (ماری دومنچی و (هانری چهارم فرانسه) نمایش داده شدو نیز به محضر عالم درسال (۱٦۰۰) موردنمایش قرار گرفت .

ده ماه قبل از نمایش (یوریدیچی) یك ارکستر مهم تری‌درروم (۱۶۰۰) برای نمایش نخستین درامای‌موسیقی‌مقدس (لاوپریزنتازیون دل اینمادل کواپو) استعمال گردیده بود. وگفته میتوانیم که‌این اثر یك اوپرابود زیرا همراه صحنه ها تزئینات ، آهنگ رقص و خواندن اجرا میگردید ، ارکسترکاملا از نظر تماشاگران پوشیده بود اما کرکترهای مختلف باخود آلات مختلف‌داشتند و چنین وانمود میساختند که آواز ایشان باآواز خودشان همراه است • بالاخره این دستهٔ آلات موسیقی به ارکستر سمفونی امروز،مبدل گردید • ودر آغاز قرن هفدهم تغییری در ارکستر واقع شد ه آلات بادی کهنه از بین رفته و جا ی ایشان را آلات جدید گرفت •

اوپرای مشهور لدوفیو یك علامهٔ تاریخی در موسیقی شناخته شده و موسیقی جدید از آن آغاز گردید •

اروفیو آخرین اثر بزرگ است که برای ارکستر رنسانس تحریر یافته استودر آن موسیقی نظر انداخته شود واضح میگردد که این آلات مخصوص این سر زمین بوده ودر ممالك همجوار نظیرآن‌وجو دندارد • مثلارباب سارنده، طنبور که باین شکل وساختمان بدیگر جاها وجود ندارد و همچنین ، هارپ و چنگ مخصوصیکه دررسم بامیان کـــه‌حصه زیرین آلهٔ مخصوص آنوقت را سبب اهتزاز سریا به اصطلاح غربی (ریزو نانس کدویـــی تشکیل داده کمتر بنظر رسیده اگر چه اسم رباب در آله بربط غربی هم استعمال شده مگر آله موسوم به رباب غربی بارباب وطنی مـــا هم از روی شکل وچه از نقطه نظر نواختن و آواز فرق بارزی دارد، و همچنین سارنده‌که‌با سارنگ هندی شباعتی ندارد مثلا ســـارنگ هندی بطوری نواخته میشود که زه یاسیم‌آن دروقت نواختن در زیر انگشتان قرار نگرفته بلکه به پشت ناخن ها تماس و مالش می‌یابد وزه سارنده در وقت نواختن درتحت نـــوك انگشتان قرار میگرد • افغا نها از رباب و سارند، باتوله ودهل دستهٔ پس موزونی را

چند وسیلهٔ کلاسیك موسیقی

(۴۰) قطعه‌از آلات‌مختلفه موسیقی در ارکستر شامل میباشد واین ارکستر را مونت وردی ترتیب داد. واگنر طریقه‌های اورا سه صدسال بعد در موسیقی خود تقلید نمود کـــه مردمان وسط قرن نزدهم آن را (موسیقی آینده) میخوانند •

ارکستر در افغا نستان

ارکستر عبارت از اجتماع آلات متفرق موسیقی یابه اصطلاح خود ما دستهٔ ساز میباشد • از روی آثاری که در بامیان بملاحظه رسیده و یااز روی آلات موسیقی که در بین اقوام این سرزمین رایج ومورد استعمال‌است ظاهر میگردد که موسیقی ودسته بندی آن در افغا نستان از چندین هزار سال قبل معمول بوده وآلات طرب چه بصورت انفرادی و چه در مجموع به‌صورت دسته جمعی نواخته میشد• هرگاه دراطراف بعضی‌از آلات طرب وادوات تشکیل میدهند • مثال آن رادر لوگر بخوبی دیده میتوانیم • تال وسر وطرز ادای ارکستر لوگری مخصوص‌خود آنهابوده و حتی‌در دسته های سمت مشرقی وافغانهای ملورای سرحدهم دیده نمیشود •

ثانیا طنبور نیز باین شکل وکم وکیف‌در دیگر جا هاوجود ندارد .وبضرب وتال مخصوص توسط ناخنك که‌به سیم‌درتماس است، نواخته میشود •

از طنبور وزیر بغلی وزنگ در صفحات شمال دسته مرغوبی تشکیل میکنند •غیجك هم بشکل های متفاوتی‌دیده‌شده‌است ،

از آلات موسیقی‌مخصوص بومی بوده ودسته قشنگی را تشکیل مینمایند البته موسیقی ما به صورت سمفونی مانند عموم ممالك شرقـــی نبوده وتوافق نغمات وسرها وجود ندارد•مگر درین او آخر سازهای‌مامرکبات بیشتر را بخود گرفته ودسته بندی آن از آلات شرقی و غربی مانند پیانو ویلون بانجو ، تـــر و مپیـــت و ساکسافون برعلاوه‌آلات بومی ترکیب‌یافته‌واین دسته مرکب از آلات :

۱ـ مالش دار : از قبیل سارنگ ، سارنده ویلون ، دلربا ، غیجك‌که ذریعهٔ کمانچه‌نواخته میشوند •

۲ـ آلات ضرب داریعنی (شلاگن سترومنت) مانند رباب، بانجو، پیانو، طنبور کـــه توسط شهباز (انگشت) یا چوب زده میشوند •

۳ـ آلات کندن که توسط انگشت ، ناخن یا ناخنك زده میشود مانندچنگ، یا هارپ سیتر طنبور ، مدم •

٤ـ آلاتیکه توسط دم نواخته میشود ازقبیل ترومپیت ، توله ، زاکسوفون اقسام شیپورها وغیره که ازین چهار نوع سامان فوق الذکر یك ارکستر تشکیل میگرد دو رفته رفته در مملکت ما بیشتر گشته است •

از : ع ، غفاری

شیوه‌های جدید کارگردانی در تیاتر

پس ازاستا نیسلاوسکی و مایر هـــولـد، که دو کار گردان بزرگ روسی بـــودندودر نخستین سالهای قرن بیستم با دو شیوهٔاجرای متفاوت صحنهٔ تئاتر معا صر را د گر گو ن سا ختند ، ا کنون اروین پیسکا تور

را معرفی میداریم که المانی بود و در فاصلهٔ میان دو جنگ جهانی بیش از هر کار گردان دیگر صحنه تئاتر را از نظرامکانات غنی سا خت .

اروین پیسکا تور (۱۹٦٦ـ۱۸۹۳) مبتکـــر سبك خاصی در با زیگری تئاتر نبود و ازین نظر همان بازیگری وا قع گرایانه را می‌پسندید ونظریات استانیسلاوسکی را قبول داشـــت، ولی او اجرای واقعگرایانه نمایش را، بـــه صورتی که در کار استا نیلاوسکی د یدیم ، رد می کرد و ا عتقاد ندا شت . مثلا و قتی‌که ما یك باغ آلو بالو را به نمایش می گذاریم باید با کنار ر فتن پرده تمام د ر خت هاو شگوفه هارا نشان د هیم ، بار هاپیش می ـ آمد که او بر روی صحنه از کار گرفتن‌دکور خود داری می کرد واگر چه نمایشنامه‌درباغ، خانه یا میدانی ا تفاق می افتاد ، فقط وفقط به یك صحنهٔ خالی اکتفا می کرد .

در چنین حالی ممکن بود پیسکاتور یك ورق کا غذ در انتهای صحنه بچسپاند که روی آن‌نوشته بود « باغ » یا « خانه » یا پیش می آمد که حین کلمات را به و سیلهٔ اسلاید وپروژکتور روی دیوار رو به روی صحنـــه بیندازد ویا بالاخره اتفاق می افتاد که‌ازهمین طریق ، یعنی اسلاید ، منظرهٔ آن مکان نمایش را نشان د هد .

گفتنی است که پیسکاتور اولین کـــار- گردانی هم بود که استفاده از ا سلاید رابه جای دکور سا خته بود یا نقاشی شده‌درتئاتر مرسوم کرد و نه فقط ا سلاید، بلکه‌اونخستین کسی‌بود که به فکر افتاد از فلم‌هم در تئاتر استفاده کند و آن هم تا جائی که ممکن بود حتی صحنه های از نمایش را با فلم نشا ن دهد و هیچ ترسی نداشت که صحنه های‌فلم را در کنار صحنه های بازیگری زنده و عینی به کار برد .

باو جود اینکه پیسکار تور در یك ـز مان از هر دو وسیله استفاده می‌کرد ، یعنی در همان حال که با زیگرا نش مشغول با ز ی صحنه بودند ازنمایش ، اوبردیوار روبه روی صحنه تکهٔ فلمی هم که به گونه‌ای مر بوط به و قایع آن صحنه می شد ، نشان میداد

البته ناگفته نماند که پیسکا تور بااستفاده از اسلاید و به خصوص فلم سر و صدا و اعتراض بسیاری را بر انگیخت .

بسیاری معتقد بودند که نباید از عو امل غیر تئاتری در تئاتر ا ستفاده کرد . ا مـــا پیسکاتور که هنر مندی جسور و پیشتـــاز بود . این ا عتراضها را نادیده گرفت‌وبکار خود ادامه داد، تا آنجا کـــه سر انجـــام توانست باشیوهٔ خود بر بسیاری‌ازنمایشنامه نویسان و کار گر دانان بزرگ تئاتر مو فـــق بدر آ ید و را ههای جدیدی برای بیان تئاتر باز کند . از جمله درام نو یسانی که تاثیر مستقیم شیوهٔ پیسکاتور بر آ نان د یـــده می شود ، بر تو لد برشت ، آرتو میلـــر و تنسی و یلیا مز هستند .

برتولد برشت مدتی در بر لین د ستیار پیسکاتور بود . از سوی د یگر در ز مانی که پیسکا تور با روی کار آمدن هیتلر از آلمان گریخت و به امریکا پناه برد و درآنجا مدرسه تاسیس کرد ، ارتو سلیم و تنی و ویلیامز نیز به شا گر دانش پیوستنـــد و توانستند از نظریات او در باره تیا تـــر استفاده کنند .

بقیه در صفحه ٤۹

نمایش فوق العاده

یك مرد کوچك اندام نزد مدیر سر کس آمدو گفت :

ـمن میخواهم یك نمایش خارق العاده به تماشاچیان شمانشان بدهم من‌می‌توانم‌ازپله خیمه سرکس شما بپرم و به سر خود را در روی زمین سرکس بیندازم .

بدون چال !

مدیر سر کس سخنان اورا باور نکرد . وباآن هم داخل خیمه بزرگ رفتند .

مرد به آهستگی به قلـــهٔ خیمهٔ سر کس بالا شد . اطراف خ ود را نگاه کردو آنوقت دفعتا باسر خود را پائین انداخت وبه سربه زمین خورد . یك ثانیه در جای خود ماند . آنوقت بر خواست وباچشمان از حدقه بیرون به مدیر سر کس نگاه کرد .

مدیرسرکس باخوشحالی زیاد فریاد زد .

ـفوق العاده راستی فوق العاده است ! من برای نمایش شما ۳۰۰ فرانك میدهـــم

مرد جواب داد : نه خیر ۵۰۰ فرانك :

نه خیر !

خوب ۱۰۰۰ فرانك :

مرد آهسته گفت : نه خیر !

من فکر خودرا کرده‌ام ..

من دیگر از این ارتفاع نمی پرم .

مدیر سرکس با تعجب پرسید ؟

من به هیچ هنر مندی تاکنون برای یـــك شب اینقدر پول را نداده ام .

واینك شمانمی‌خواهید دیگر نمایش بدهید؟

من از کار شما بسیار خوش هستم :

آنمرد تبسمی نموده گفت :

میدانید ، من نمی فهمیدم که افتادن اینقدر درد دارد .

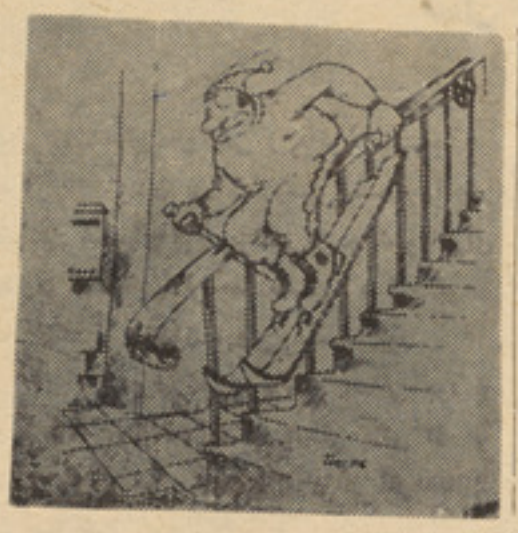

مریضی میکروب

دو میکروب در ناحیهٔ شش با هم تصادف کردند .

میکروب اولی گفت :

مثلیکـه مریض هستی . ر نگ رویـــت چندان خ وب نیست ؟

میکروب دومی جوابداد :

ـبلی ، مرا مرض پنسیلین گرفته است.

بدون شرح

مرد چشم چران

بدون شرح

ویلن نواز خیالی

منطق کودکانه

دخترك بهانه می‌گرفت‌و مادرش را ناراحت میکرد .

مادر عصبانی شدو گفت :

دخترم اگر بزرگ شوی و همینطور باشی هرگز شوهر نمی‌یابی !

چرا مادر ؟

خوب واضح است ، کدام مرد حـاضـــر است ، بازن بهانه گیر لجباز ، ازدواج کند؟

دختر گفت:

ولی من یکنفر را میشناسم که با چنین زنی ازدواج کرده مادر ش فورا پرسید :

این نفر کیست !

دختر گفت :

پدرم .

فرستنده : باطن شاه خواجه زاده

انتخاب ازمحمدطاهرایوبی متعلم لیسه عمرشهید

برگزیده‌های ازسیان فکاهات ملانصرالدین

شبی زن ملارا شدیدا ناجوری عارض شد. ملا خواست برای آوردن داکتر برود . چون بکوچه رسید . زنش از پنجره صدا زد :داکتر دیگر لازم نیست دردآرام‌گرفت. ولی ملابحرف زن‌گوش نداد به منزل داکتر رفته او را از خانه بیرون کشیدو گفت : داکتر صاحب

برای آوردن شما میامدم ناگاه خانم از پنجره صدا زد که درد اوآرام‌شده واحتیاج به آوردن داکتر نیست . لذا آمدم بشما بگویم کـــه احتیاج به آمدن شما نیست .

• • •

روزی ملا نصرالدین با یکی از رفقایش به شکار رفته بود . گرگی را دیدند گمان کردند که شکار است‌آنرا باتیر زدند وبدنبال آن رفتند . تیربه جان گرگ نخورده بودو وگرگ از ترس جان زیر یك سنگ پنهان شده بود . رفیق ملا رفت که گرگ رااز زیر سنگ بیرون کندکه گرگ بالایش‌حمله‌وسرش رااز بیخ کند . ملا متوجه شد رفیقش سربدر نکرد آمد از گوشه‌مشاهده کرد دید که رفیقش بی سر افتاده است به فکر فرو رفت که آیا اواز اول سر نداشته یا داشته.و حالا بدور انداخته . پس ساعتی فکر کرد بعد بطرف خانه آن شخص روان شد وقتی بخانه رسیداز همسر آن شخص پرسید که : هنگامیکه شوهر شما از خانه بیرون شد . آیا سر داشت یانه ؟ »

• • •

«روزی ملا نصرالدین گوشه زیر زمیـــن حویلی خودرا خراب می‌نمو د .اتفاقا سوراخی پازشد وطویله همسایه نمودار گردیدودر آن چندراس الاغ وگاو بود . ملا باشعف تمام دویده به زنش گفت :

مژده که یك طویله گاو وخرراکه ازعهـد دوره سنگ باقی مانده پیدا کردم .»

• • •

روزی مردم نزد ملا آمدند تادر مورد آسمان معلومات برای آنها تقدیم کند .

ملا گفت : بهتر است که من یکبار بـــه آسمان بروم و عملا از آن تحقیق کنم .

مردم گفتند : چگونه به آنجا بالامی‌شوی؟

ملا خندید وگفت : کاری بسیار ساده است لطفا ۲۰۰ زینه پایه طویل را آماده ساخته ویکی را بر سر دیگر بسته کنید وآنها رابه یکجای مناسب محکم نصب نمائید. مـــردم همه چیز را طبق هدایت اوبه هر طورکه بود آماده ساختند . ملا بر زینه ها بالا شدو گفت :

هنگامیکه من به آخرین پله زینه دو صدم رسیدم بدانید که‌به آسمان رسیدم .

لذا شما زینه را پائین کنید ومن از آسمان محکم می‌گیرم وبالا می‌روم .

مردم همین طور کردند ودرست موقعیکه اواز آخرین پله پایش را بلند کرد مردم زینه را پائین کردند و ملا خیز زدکه ازآسمان محکم بگیرد که دفعتا‌نه چیزی بدستش نرسیدو .....

وبشدت‌به‌زمین خوردوپارچه پارچه گردیدومردم حتی پچاق هایش را نیا فتند . بدین ترتیب پدرخنده ازماجدا شد وبرای ابد وداع نمود. اما یاداو تاابد زنده‌خواهد بود. وبدین‌صورت او فدای تسخیر آسمان شد .

ما به ارواح ملا نصر الدین می‌خندیم و شادی می‌کنیم زیرا او چنین می خواست و کسانیکه امروز به زیارت مقبره آن بزرگ مردفکاهی برود مشاهده خواهند کرد که مقبره اوتوسط دیواربلندی احاطه‌گردیده‌که بدیوارآن دروازه پولادین نصب است وقفلی که بیشتر از نیم سیروزن دارد به سردروازه آویخته شده ودروازه را مسدود نموده اما سه طرف دیگر مقبره بدون دیواراست . یعنی قبر اورا هم چون خودش خنده دار ساخته اند .

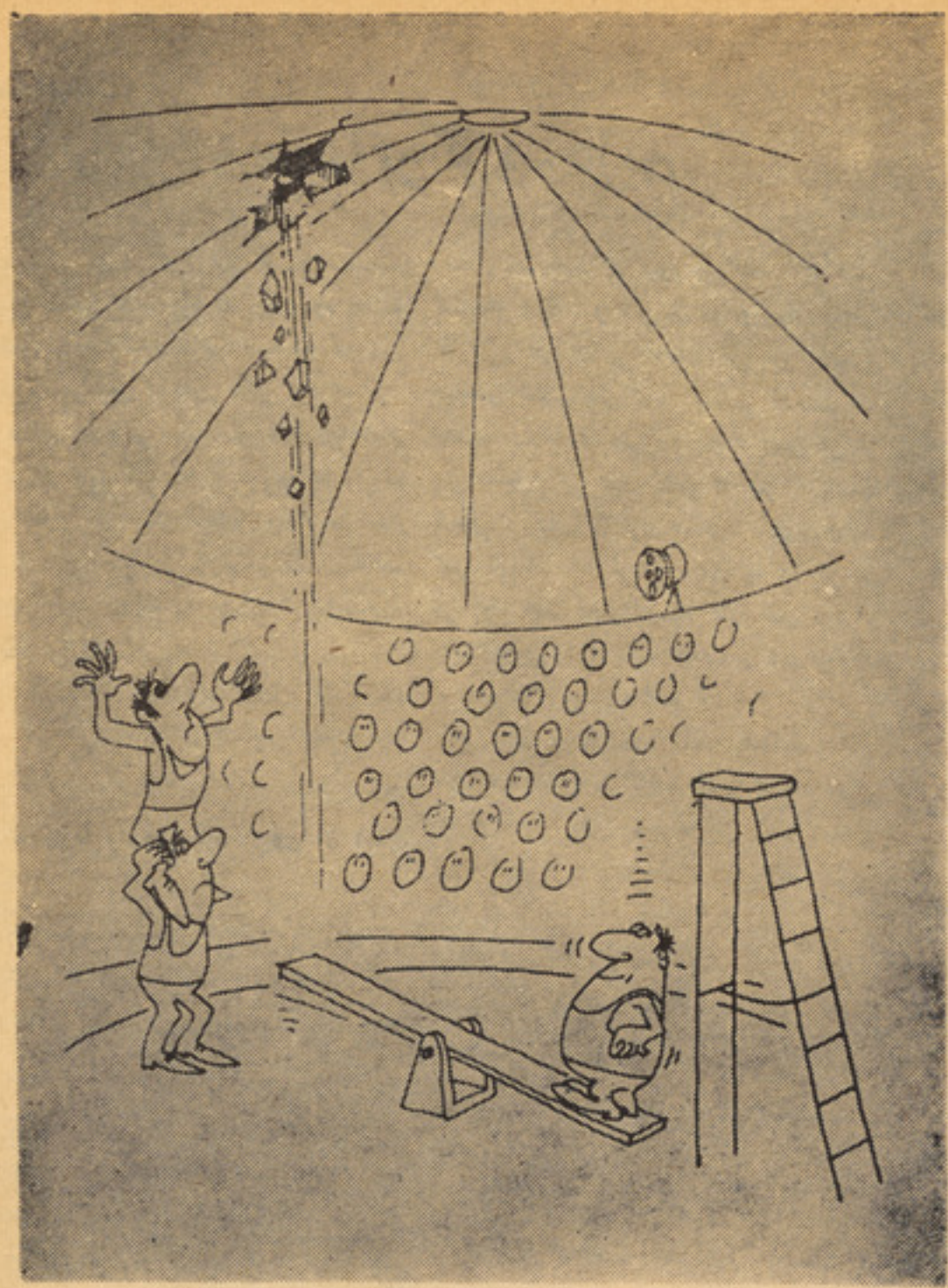

بدون شرح

تاثر بامورد

«تونی» از دوست سکا تلندی خود سوال کرد :

ـ امروز بسیار گرفته‌و غمگین‌به‌نظر میرسی دوستش جوبداد :

ـکلپ فوتبال ، که از ۳۵ سال به اینطرف وجود داشت وفعال بوداز دیروز به اینطرف منحل گردید .

ـبرای چه ؟

ـتوپ فوتبال ماگم شده‌است .

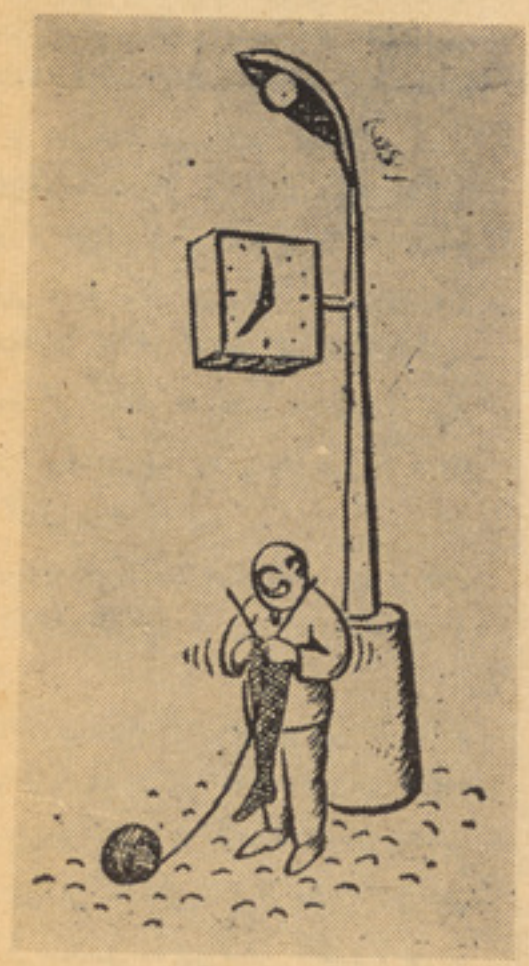

بدون شرح

بدون شرح

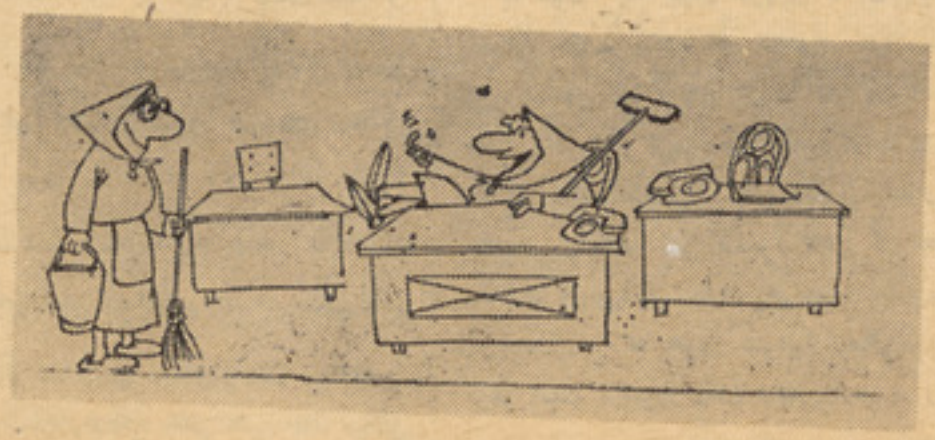

بیا خواهر جان چند دقیقه ماهم آمریت کنیم .

بقیه صفحه ۱۴

برای شما برگزیده‌ایم

وجب بیشتر نبود ،این‌پل از چند ساقه بلندنی تشکیل شده بود که روی رود خانه انداخته بودند و بدو طرف بسته بودند، این نی ها به نی های د یگری متکی بود که دو بدو صلیب واربرهم نهاده شده همچون‌پایه‌های پل در آب فرو رفته بود و دیواره حا یلی‌که از نی های بهم بسته تشکیل میشد در تمام طول پل قرار داشت ، فراریان در آن حالت تشویش خود شروع به سوال کردن‌ومشاوره بایکدیگر کردند .

ـ حالا د یگر فقط باید از پل گذشت .

ـ بلی این کار برای جوانان آ سان‌است، ولی تکلیف پیران و کودکان چیست؟ از این گذشته بارها را چطورباید ازروی آن انتقال داد ؟

ریش سفید های قریه «نکوین » از ریش سفید های د هکده «نکون» پرسیدند :

ـ جاده یی در امتداد رو خانه است ؟نباید همه اینجا منتظر بمانیم تا همه یك به یك از روی این پل کوچك لر زان عبور کنند !

انفجاری و حشتناك در صد متری عقب جمعیت این بحث را متو قف کرد . تر شح گل سراپای گریزند گان را آلوده کرد ، چند انفجار دیگر درپی آن بود، توپهای آنسوی آب شاید بدون هدف فیر می کردند ا ما روستائیان چنین می پنداشتند که د شمن‌آنها را هدف قرار داده است ، ترس دو باره‌برآنها مستولی شد و ناله و شیون شان بلندگردید، چند نفر خود را به آب انداختند و کو شیدند که از رود خانه عبور کنند ، عده‌یی د یگر شتابزده به یکدیگر تنه می زدندوبه‌سمت پل روی می آوردند و پل ز یر و زن آنها به لرزش و نو سان در آمد ، معدودی ا ز روستائیان که خو نسردی خود را حفظ کرده بودند کو شیدند که نظمی ظا هری بر قرار سازند وصدای خود را در هیا هوی از د حام به گوش بر سانند .

ـ یك یك از پل عبور کنید ! پل را بیش از اندازه بار نکنید و گرنه همه غرق خواهید شد .

اگر او لین ر گبار فیر مر می ها، رگبار های د یگری در پی میداشت ، این تهدید بی اثر می ماند ، از طرف د یگرخطر گذشتن از روی پل به یقین کمتر از خطر مر می های که از مسلسل ها فیر میشد ، نبود ، پل به شدت در نو سان بود و لرزش داشت و بیم آن میرفت که هر لحظه حتی ز یر قدم های محتاطانه هر یك از کسانیکه دل بدریا می‌زنند و تك‌تك از آن عبور می کنند ، از هم گسیخته شود ، و اگر پل در جر یان‌سریعی که از ز یر آن می گذشت فرو می رفت ، هیچکس تعجبی نمی کرد . عده‌یی از روی آن گذشته بودند که زنی را دیدند پیش می‌آید ونی د رازی بر شانه دارد که بهر انتهای‌آن سبدی بزرگ آ و یزان است ، اکنون هوابه کلی تاریك شده بود ، مردی که در پی او می آمد چون محتوی سبد هارا نمی دید ، طناب هایی را که سبد ها به آن آ و یزا ن بود گرفت و به زن گفت :

ـ اینها را در رود خانه بیندازید ، اگر خود تان تنها هم بتوانید عبور کنیدخوشحال باشید ، چرا بااین سبد ها بار پل را سنگین می سازید و جان د یگران را به‌خطر می ـ اندازید ؟

زن بی آنکه به مرد اعتنایی کند با نیروی بیشتری به نی خود چنگ انداخت ، ا ما از سبد هایی که در اثر خشونت دست مرد به نو سان آ مده بود ناله کودکانه‌یی بلند شد .

ـ در این سبد چیست ؟

کسانیکه نزدیك آ نها بودند خم شدند و دیدندکه طفلی سه یا چهار ساله در یکی از سبد ها قرار دارد و کو دکی شیر خوا ر ی نیز به آرا می در سبد د یگر به خواب رفته است .

ـ ای خدا چگونه می خوا هید با این بچه ها در سبد از پل عبور کنید ؟

زن محجو بانه جواب داد :

ـ من خواهم گذشت ، از پل های‌سخت‌تر با بار های سنگین تر عبور کرده ام . جمعیت که سخت به هیجان آ مده بود خا موش ماند وبه زن که روی نی های ناپایدار ، زیر پرده باران ریزی که پر تو کمرنگ ماه را از خود عبور میداد ، بسیار به آ هستگی پیش می‌رفت چشم دو خته بود ، این ا قدام زن،نوعی قمار بود و عده یی از حاضران درعین‌تخمین زدن شانس مو فقیت او با خود می گفتند که اگرزن مو فق شود به سلامت از پل عبو ر کند ، نشان از فالی نیکو است و همه بد ون تلفات به « ین دا » خواهیم رسید.

ولی بمباران هو لناك که قطع شده بود ، دو باره شروع شد و قبل از آنکه کسی فرصت داشته باشد که خود را به ز مین اندازد ، مر می بزرگی در میان جمعیت که جلو پل جمع شده بود ، انفجا ر کرد ، اغتشاش و حشیانه‌یی که بدنبال این‌انفجار رخداد ، بسیاری که رودخانه را پنا هی در برابر آ تش تو پخانه می دانستند خود را به آب انداختند و گرو هی نیز به سوی پل‌هجوم آوردند .

مادر که در و سط پل از و حشت فلج شده بود، سر گرداند تا ببیند پشت سر او چه خبر است و در حالیکه پل ز یر فشار ناگهانی او لین آ یند گان به شدت نوسان می کرد با نا امیدی به جان پناه پل چنگ انداخت ، سبد جلوی بروی آب فرود آ مد و تعادل از دست رفت، نی و سبد ها با هم به آب افتادند و ضجه های مادر در صدای پر طنین انفجار ها و فر یاد مردم که به آ ب می جستند تا به شنا گرانی که اکنون جز سرشان معلوم نمی شد ملحق‌شوند ، خاموش شد .

بقیه صفحه ۴۳

طی مسابقات انتخابی

به ورزشکاران رومانیه ، بیست مدال طلا، سیزده مدال نقره و چهار مدال برونز به ورزشکاران امریکایی تعلق گرفت به این رقم گفته میتوانیم تیم اتحاد شوروی از رهگذر تصاحب کرده بیشترین تعداد مدالها جا ی اول را گرفت وتیم های رومانیه و امریکا بالترتیب دوم وسوم گردیدند .

به صورت کل درین مسابقات ورزشکاران کشور های اتحاد شوروی ، رومانیه ، امریکا، ایطالیه ، آلمان دمو کراتیك ، آلمان غرب برتانیه ، هنگری ، یوگوسلاویا ، پولند ، جاپان ، المغرب ، سویدن . برازیل ، چکو ـ سلواکیا ، بلغاریه ، فرانسه ، یونان فنلند و کمبودیا اشراك ورزیده بودند وطوریکه دیده شده شرکت کنندگان شامل تیم های دختران وپسران بودند .

در مسابقات ریکاردهای‌جدیدبادر نظرداشت ریکارد های قبلی مسابقات المپیك مسکو قایم گردید مثلا در پرش بلندورزشکار رومانیه‌یی ریکارد جدیدرادرارتفاع شش مترو چند سانتی قایم کرد و در اند اخت نیز ریکارد جدید قایم شد .

بقیه صفحه ۳۷

یک مساله جدی

در حالیکه همه ما میدانیم که پول هرگز نمی‌تواند خوشبختی ببار آرد ، وگذشته ازاین تفاوت سن خودش نیز در ذات خود پروبلمی بزرگ است که این شکل در آینده خوبتر محوس میگردد و دیگر اینکه اصلا خواهرم‌هیچ علاقمندی ندارد که با این پیر مرد ازدواج کند . وحتی در مقابل‌این‌تصمیم پدربه مخالفت برخواستم واز خواهرخویش‌دفاع کردم ، مرا جوان بی تجربه متمرد وکستاخ خواند که‌باعث شده‌ام دیگر برادران و خواهران در مقابل تصمیم واراده پدر ایستادگی نمایند .

وقتی از پدرم خواستم که دوستانه بدون اینکه مساله پدرو پسری‌درمیان باشد موضوع رابررسی نمائیم برایم گفت که حیف است، باتو طرف شوم ودلیل که می‌آورد میگوید هنوز تو بچه هستی .

خوب شما را بخدا بگوئید که کی مقصر است ؟ آیا بگذارم پدرم‌ارادهٔ خود را بردختر جوان که آرزو دارد تحصیل خودرا ادامه دهد وهم می‌خواهد با جوان‌هم‌سن‌و سالش ازدواج کند یابر اراده وتصمیم‌پدرلبیك گفته وتسلیم آن شود ؟

من از پدر خود واز دیگر پدر ان که‌چنین خاصیت دارند می‌پرسم ، که در عصر امروزی که تمدن بشری از کجا سر بر آورده و بکجا رسیده است وشرایط زندگی امروزی هم به کجا رسیده لازم است که چنین استبداد رای داشته باشند ؟ آیا گفتن واقعیت های زندگی گناه است وسر پیچی شمرده میشود . چرا بعضی از پدران اینطور اند ؟

اگر پدرم مرا جوان بی تربیت میداند ، ومتمرد می‌خواند من بخاطر حقوق پدری اش چیزی نمیگویم وبرایش احترام میگذارم ولی این احترام نباید دلیل آن باشد که ارادهٔ پدر که‌می خواهد بر فرزندانش تحمیل نماید قبول دارم . باز هم در مقابل آن بدون اینکه‌خدای ناخواسته بی احترامی نسبت به آن شود ایستادگی میکنم .

به حیث یك جوان امروزی به آن عده از پدران خطاب میکنم که بگذارید جوانان وفرزندانتان که مردان آینده اند ورسالتمند زندگی امروز و فردا اند از خود اراده داشته باشند ، به شخصیت آنان احترام بگذارید، عقایدش را اگر نمی بپذیرد لااقل در مقام مخالفت هم‌نبرآئید. چرانمی‌خواهید. بپذیرند آن پدران ، که امروز شرایط زندگی‌طوری دیگر است ، امروز زمان دانش است ، زمان بردگی نیست، زمان‌کاروپیکار است. بگذارید که جوانان راه زندگی خویش‌را خود تعیین کنند .

بقیه صفحه ٤٥

شیوه‌های جدید...

استفاده ازفلم در تئاتر:

البته ذکر یك نکته نیز در اینجا لازم‌است وآن اینکه شیوهٔ پیسکاتور را در کار گر دانی هر نوع نمایشی نمی توان به کار گر فت . استفاده از صحنه خالی و بدون د کور و استفاده از اسلاید و فلم متناسب با نمایش های یك یاچند پرده ای نیست و بیشتر به کار آثاری می آید که د هها صحنهٔ مختلف داشته باشند ، همان طور که خود پیسکاتور نیز ازین شیوهٔ مخصوصا برای‌نمایش‌درآوردن ارمانهای بزرگ جهان ، که امکان شان دایما در تغییـــر است و پیـوستگـی و فشردگـی یك نمایشنامه را ندارند ، (مانند رمان جنگ وصلح تو لستوی) ا ستفاده می‌کرد .

واما همزمان با فعالیت پیسکاتـور ، چند کارگر دان بزرگ د یگر در ارو پا و جـود داشتندکه بزرگترین آنان ژاك‌کوپو بود وسمت استادی د یگران را داشت . مهمترین‌نکته‌ای که در کار ژاك کوپو و شاگر دانش به‌چشم میخورد این بودکه آنان درتئاتر بیش از هر چیز به بازیگر اهمیت می دادند و مخصوصا کوپو برای ا ینکه هیچ عا ملی در صحنـــه (مانند د کور ، لباس و جز ا ینها)نتواند از تو جه تماشاگر به بازیگر بکا هد ، ازکار گرفتن این عوامل به کلی چشم می پو شید وکار گر دانیها یش را در صحنه کا ملا خالی وبرهنه عر ضه می کرد .

ژاك کو پو برای انجام دادن مقاصدخویش درسال ۱۹۱۳ میلادی در پاریس تـئا تـری تاسیس کرد که صحنه آن یك‌تختگاه باسطوح مختلف بود و در آن هیچ د کوری بکار نمی‌رفت و کوپو تمام ا جرا هایش راروی همین صحنهٔ تختگا هی نشان میداد .

تئا تر درهوای آزاد:

در زمانی که ژاك کوپو در فرانسه مشغول فعالیت بود ، در اتریش کار گر دانی بزرگی بـه نـام مـاکس ر یـو هـا ر د یـت بکار تیاتر سر گرم بود که شیوهٔ متفا و ت باشیوهٔ کو پو داشت . بدین معنی که ا گر کوپومی کوشید تا آثار همه نمـایشنامـــه نویسان را (از شکسپیر گرفته تا مو لیر که سبك آ ثار این دو نفر کا ملا متفا وت است) به یك شکل ، یعنی روی همان تختگاه اجرا سازد . ماکس ریو هاردیت درپی‌آن بود که برای ا جرای هر نمایشنامه مکـــا نی متناسب باآن پیدا کند . هر چند که این‌مکان تئاتر نباشد ودر خارج از آن باشد مثلا وقتی که به فکر اجرای نمایشنامه (رویـــائـــی نیمه شب تابستان) ا ثر شکسپیر ا فتاد که بیشترین صحنه های این نمایش در جنگل می گذرد ، محل ا جرای این نمایش‌رابمیان یك پارك پردرخت منتقل ساخت .

همچنین کمیدی (تاجر و نیزی) ا ثرهمین نویسنده را که محل و قوع داستان آن‌ونیز است ، د ریکی از میدانهای همین شهر به اجرا در آورد . یا برای عر ضهٔ نمایشنا مهٔ (انسان) که یك ا ثر مذهبی است فضای بازی را رو به روی کلیسای بزرگ شهـر سالز بورگ در اتریش ا نتخاب کرد وبرای اجرای تراژیدی شهر یارادیبی اثر سوفوکل که از آ ثار یو نان باستان ا ست و در اصل در آن معنی تیاتر ا جرا می شد ، فضا ی سیرك را بر گزیده . زیرا به سبب مدور بودن محل تماشاگرا نش شبا هت ز یا دی به تئاتر دارد .

به هـر حال ، مقایسه کار ریو هاردیت باکوپو می تواند نمونهٔ باشد ازین واقعیت که شیوه های کار گر دانی در تئاتر معاصر تاچه حد متفاوت است .

یکی‌شدن تماشاگر وبازیگر :

از میان کار گر دانان ا مروز جهان چندتن به سبب عرضهٔ آ ثاری با ارزش و چشمگیر شهر تی کسب کرده اند ، از اینان جودجیوا- ستـــر ا ر ا یتـا لـو ی ، ان لـوی با او فرانسوی ، پیتر بروك انگلیسی، ویرژی گر- تفسکی لهستانی نا می پر آ وازه تر دارند.

واز میان اینان می خواهم برگـروتفسکی انگشت بگذارم ، ا لبته نه بدین سبب که شیوهٔ کار اومعتبرتر ازبروك‌یا دیگرکار گر - دانانی است که نا مشان را یاد کردیم ، بلکه بیشتر بدین سبب که شیوهٔ کار گر دا نی گروتفسکی بیش از دیگر کارگر دا نان‌امروز برتئاتر معاصر بخصوص تئاتر پیشتازوتجربی معاصر ، تاثیر گذاشته است و آن هم نـــه فقطدر غرب‌بلکه درشرق نیز بچشم‌نه‌میخورد.

شیوه کار گر وتفسکی چیست؟

یابه ز بانی د یگر ، حرف تازه‌ای کـــه گروتفسکی در تئاتر می زند ، بطور ساده و خلاصه کدام است ؟ گروتفسکی کار بازیگر رانخست در حدود ۱٦ سال پیش به سبك استا نیلا و سکی شروع کرد . بدین معنی که به‌پیروی از عقاید استانیسلاو سکی معتقد بود که در بازی باید از حر کت های‌دروغین وادا واطوار های سا ختگی و عاری‌ازاحساس دوری جست و در عوض باید در نقش فرو رفت ، وجود را از احساس نقش پر کرد و همچون زندگی واقعی ، روی صحنه وا قعـــی وطبیعی بود . ا ما این مر حله‌ای اول کـار گروتفسکی بود . او پیش رفت ، انـدیشید وتجربه کرد . تاروزی که به عقیدهٔ تازهٔ دست یافت وبدین نتجه رسید که‌برای رسید ن به حققت و به مر حلهٔ وا قعی بودن در روی صحنه نباید به ز ندگی چشم دو خت وآنرا سر مشق کار بازیگری قرار داد . زیرا که مادر زندگی واقعی ، هم در ستکار وواقعـــی نیستیم ، طبیعی نیستیم و از روی حـقیقت عمل نمی کنیم و ا حتمالا به خود و دیگران دروغ میگوییم و به‌هزار چهره و نقش‌در می- آییم .

گروتفسکی پس به این نتیجه می ر سد که تئاتر جای تقلید زندگی در آوردن ونمایش دادن نیست . بلکه جای ا یست آ نان کـــه در طلب رسیدن به حقیقت و ز یستن د ر حقیقت هستند . آ نان که پی فرصت وپناه- گاهی می گردند تا دور از جر یان درو غین زندگی ، در خود فرو روند ، در و جود خود غرق شوند و با روح خود خلوت کنند، به این مکان پناه آورند . به ایـن تـرتیـب تئاتر برای گرو تفسکی د یگر نـــمایش و نمایشگاه نیست ، بلکه آز مایشگاه ر وح آدمی است ، یك معبد است ، یك د یر یایك عبادتگـاه . با این تفاوت که در آن آدمی در جستجوی خداو ند نمی رود . بلکه بـــــه جستجوی‌روح‌خود وحقیقت وجودخود می‌پردازد کار بازیگر یا تما شاگر در این عبا د تگاه درین معبد ، به نمایش در آوردن و نمایش دیدن نیست ، بلکه به روح پر داختن است، روح را صیقل زدن ، خود را سو زاندن ، پاك شدن است .

ببینیم آ یا حرف گرو تفسکی وا قعـــا تازه است ؟

پاسخ ا ین سوال دو جنبه دا رد زیرا در جواب هم نه و بلی گفت . نه ، میگوییم زیرا که نخستین بار که در دو هزار وپنجصد سال پیش ، تراژیدی در یو نان با ستان پدید آمد ، قصد بازیگران آن تماشا کردن ، پر داختن به مسائل ز ندگی ، ا نتقاد کردن، سرگرم کردن و سر گرم شدن ، نبود بلکه عبادت بود . انجام دادن نو عی از مرا سم مذهبی بود . صیقل دادن روح بود . و بلی میگویم که تئاتر گرو تفسکی مذهبی‌نیست وعبادت در آن به مفهوم متداو لش نیست.

برای گرو تفسکی تئاتر جای نمایش دادن ونمایش دیدن نیست . بنابرین تئا تری هم که در آن گرو تفسکی کار می کند نبا یـــد و نمی تواند به شکل تئاتر های معمول با صحنه های برای بازیگران و جا یگاهی‌برای تماشاگران باشد .

در تئاتر گرو تفسکی نه صحنه و سالن از هم جـــدا هستند و نه با ز یگر و تما- شاگر .

صحنه و سالون یکی است . همان طـــور که تماشا گر هم نه تما شاگر ، بازیگراست. این برداشتن . دیوار میان صحنه و سا لون و نز د یك سا ختن باز یگر وتما شا گـــر به یکـــدیگـــر بـــز ر گتـــر یـــــن دگر گونی است که گرو تفسکی در تـــئاتر پدید آورد و نظیرش در چـــند صد سا ل گذشته دیده نمی شود .

یوژی گرو تفسکی بزرگترین کار گر دان تئاتر معاصر نیست ، بااین همه پیتر بروك کارگر دان بر جسته و نا مدار ا نگلیسی در بارهٔ او گفته است . از زمان‌استانیسلا - وسکی تاکنون هیچ کار گر دانی به ا ندازهٔ گرو تفسکی بر تحولات ا جرای تئاتر معا صر تاثیر نگذاشته است .

بقیه صفحه ۱۷

چگونه ملیاردرهای...

بقیه صفحه ۱۷

و ترس می داشت که تحول طلبان به صورت پنهانی هولیوود را اشغال نکنند . وی پیو سته لست های سیاه را تر تیب می کرد و در برابر تحول طلبان که برآنان مارك فعالیت آنتی امریکا یی زده شده بود ، شهادت می داد. همینکه نقشی که بر شهرت‌وی بنیفراید در هو لیوود پیدا نشد،بنا برآن ، آنجا را رها کرد در دستگاه های تلویزیون‌وسینما سر زدو امرار معاش کرد در همان زمان بود کـــه کمپلکس جنرال الکتریـــك از وی دعوت کرد تادر پرو گرام اعلا نا ت تجار تی این کمپنی که بنام «جنرال‌ـ الکتر یك تیاتر» یاد می شود، کار نما ید و آمر تیا تر به ریگان توصیه کرد که برای جلب مردم باید وی فلسفه ای را تقیب کندتا از آن‌دفاع هم‌شده بتواند و مردم را هم خوش آید .وی هشت سال در پرو گرام تبلیغا تی کمپنی متذکره کار کرد و فلسفه و شهر تی که بدست آورد، بدسترس حزب جمهور یخوا هـــان گذاشت . ریگان در بیا نیه هـــای حزبی خود پیو سته بـــــر ضد ترقی و پیشرفت داد سخن زده‌و در انتخابات کنگره امریکا با پشتیبانی از (جمعیت جون برچ) پر داخت و مالیات بر عایدات را که شکل‌مترقی داشته باشد ، و کمك با بیکاران را رخصتی با حقوق برای تنبل هـــا خواند در همین جا بود که محافل استثمار گر و سران کمپنی هـــای چند میلتی متو جه فعا لیت های وی شدند و از همه او لتر توجه سرمایه داران‌کا لیفرنیارا بخود جلـــب کرد .

ریگان به کمك میلیو نر هـــای کالیفر نیا در انتخابات ایا لـــت کالیفر نیا مو فق شدوتو جه بیشتر برسر مایه گذاری های خصوصی‌در آن ایالت نمود وبامیلیو نر ها،پیمان دوستی و همکاری بستو در انتقال قدرت دو لتی از کار تر به ریگان این میلیو نر ها ، ریگان را کمـــك نمودند و بعد از رسیدن به کرسی کاخ‌سپید ، چو کی ها را بر راست گرایان و محا فل استثمار گر امریکا، تقسیم کرد و بر حق صدراعظـــم بریتانیا از همکاری‌این را ستگرایان خوشنود شده و آنرا نو ید خو بی برای آینده امپریا لیزم می نامد،

ریگان در انتخابات ایا لتی وهـم در انتخابات ریاست جمهور ی‌امریکا در بیانیه ها یش سعی می کرد کـه راه حل برای معضلات جهان پیداکند ومسوولیت همه نا بسا ما نی ها، آشوب ها را در وجود اتحاد شوروی سوسیا لستی خلاصه می کرد. ایـن عقیده ریگان حتی ژورنا لیستان و مفسرین امریکا یی را نگران ساخته چه قضا وت نا درست میان تهی‌می تواند پیا مد فاجعه آفرینی داشته باشد . خبر نگاران که از ریـــگان سوال کردند که مگر نمی خواهـــد کشور را به دوران جنگ سرد بر- گرداند ، در جواب‌گفت : «مگر جنگ سرد هیچو قت بپایان رسیده بود؟»

در شرایط کنو نی‌جها ن که تضاد های درو نی امپریا لیزم روز بروز شدید تر می شود ، بحران وتورم‌و بیکاری بیش از پیش بر فرسود گی این نظام پو سیده می‌افزایددر چنین شرایطی است‌که طبقه حاکمه‌بورژ- وازی ایالات متحده امریکا تلاش‌می کند تا ازهم پاشی جامعه استثماری «جا معه ای که به حکم تار یـــخ محکوم به زوال است » را به تا خیر اندازد و در عین حال‌قدرت اقتصادی شرکت های انحصا ری را بیشتر سازند، انحصارات از طریق مسابقه تسلیحاتی افسار گسیخته، پیوسته بر ثروت خود می افزایند و برتولید وسایل کشتار جمعـــی پا فشاری دارند . اگر روسای جمهور امریکااز ایز نهاور تا کار تر کار تو لید بمب نیو ترو نی را پنهان از افکار عامه انجام میدادند، ، ریگان بیشر مانه امر تو لید را بو ضا حت اعلام‌نموده است .

ریگان ، زیر فشار سنگین لاشخوران جنگ طلب انحصا رات غول پیکراین ابر میلیا ردر ها ساز ند گـــــان افزار مر گ قرار دارد و ما نندسلف خود جز یك پیچ ساده ماشین عظیم قدرت جهنمی «پول» چیز دیگـــری نیستند وی به آستان انحصار ات بزرگ تعهد سپرده است که‌سرمایه داری در حال مرگ را نجات (!)می دهد و قهرمان وار بر گرده اسپ مسابقه تسلیحا تی مهمیز میزندولی این توسن و ی را و سر مایه داری‌ رابه گودال نابودی خواهد رسانید.

این هنر پیشه در جه دوم فلم‌های کاو بای ها لیو د ریگان، متعصـــب ترین و را ستگرا ترین اشخاصی را در پست های حساس مقرر نموده است .ریگان که‌دوبار یکی در سال ۱۹۶۸ و بار دیگـر در سال ۱۹۷۶ بـــر ای نا مزد ی از حـــزب جمهوریخواه در انتخابات ریـاست جمهوری امریکا کو شش کرده و شکست خورد این بار پنج سال‌پیش فعالیت های انتخا باتی را آغاز کرد ودر درون حزب ساز مان بخصوص برای خود ، تهیه کرد و در خارج از دستگاه حزبی او به نیرو های محافظه کاری که خود را « را ست های نو»می نا مند ، تکیه کرد .

مردم امریکا از فعالیت رو نالـد ریگان‌رئیس جمهورآن کشور مایوس میباشد، این‌مطلب ازنتایج رای‌گیری افکار عامه که از طرف شرکت‌تلـو- یزونی سی . بی . اس با اشتـراك روز نامه نیویارك تایمز بدست آمده است ، معلوم می گردد . طبق نتایج رای گیری افکار عامه تعداد زیـاد امریکا یی ها ، فعالیت حکومت امر- یکای تحت ریاست ریگان را تقبیح نموده و اکثر یت رای دهند گان‌با اتفاق آراء گفته اند که رئیس‌جمهور امریکا به فکر آسا یش ثروتمندان بوده و هیچ نوع تدا بیر برای رفاه زحمتکشان اتخاذ نکرده است .

بقیه صفحه ۳۷

جوانان پول...

خانمها نیزمتاسفانه معتادبه‌این‌عمل شده‌اند که نه تنها به صحت خودشان ضرر جدی وخطرناك دارد بلکه آنعده خانمها که حامله اند در اثر دودسگرت رحم شان تنبیه‌میگردد ودر نتیجه باعث ولادت قبل از وقت طفـــل می‌گردد ، اطفال زنهای که سگرت می‌کشند جسما کوچکتربوده وبه آهستگی رشدو انکشاف می کند ،اطفال که والدین شان به سگرت‌عادت دارند بیشتر به امراض تنفسی سل سینه‌وبغل ریزش وغیره امراض مبتلا میشوند • خانمهای که سگرت عادت دارند وروزانه تاحدود ۳۶ عدد سگرت دود می‌کنند بسیارتر مورد حملات خطرناك قلبی قرار می‌گیرند • زیرا دخانیات بالای قلب ورگهای بدن تاثیرات ناگوارداشته وسبب علقه خون در رگهای قلب وبی نظمی حرکات قلب می‌گردد •

علاوتا بالای اعصاب‌معتادتاثیر نموده شخص عصبی کم حوصله وبد خلق بوده‌و بزودی پیر میشود همیشه ضعیف وناتوان می‌باشد ود یگر اینکه‌رفیق‌ودوستهای خودرا که همرای شان در اتـاق اسـت از دود سگـرت متضرر میسازد •

زیرا در خانه که دو نفر با هم هشت ساعت یکجا باشندویکی از آنها سگرت دود کندرفیق دیگر ش نیز معادل ۲ تا ۳ سگرت رااز هوای اتاق استنشاق میکند وصحت اونیزموردتهدید قرار می‌گیرد •

نکته مهم اینها هم موضوع اقتصادی است• محاسبه نشان می‌دهد که باپولیکه در یکروز صرف خرید سگرت می‌گردد ، هر گاه در کارهای معقول مصرف شودمیتواندپروژه های خوب به نفع بشریت ساخته شود •

فراریك احصایه گمرك کابل درسال ۱۳۴۹ در حدود ٤ میلیون قطی سگرت به صورت رسمی وارد افغا نستان گردیده بود که اگر بصورت وسطی هرقطی‌سگرت را بیست افغانی قیمت نماییم در حدود هشتاد میلیون افغانی را بخاطر وارد ساختن سگرت از دست داده‌ایم علاوه بر اینکه در آن زمان سیل قاچاق سگرت های پاکستانی بصورت غیر رسمی به میلیون ها قطی می رسیدمتاسفانه مصرف سگرت‌روبه ازدیاد بوده است ،وبه صدها میلیون افغانـی می‌رسد •

مصارف سگرت تنها خرید سگرت ودود کردن آن نبوده بلکه چندین‌مرتبه بالاتر از مصرف سگرت تداوی آنعده مریضان معتاد به سگرت می‌گردد که‌به یکی از امراض تنفسی قلبی ویا رگهای خون یازخم معده که ناشی‌از دود سگرت باشد ،پس از تمام خواننده گان گرامی احترامانه خواهشمند یم که :

۱ـ به‌این عقیده نباشید که سگرت را رها کرده نمی توانید ، فقط تصمیم بگیرد وسگرت نکشید •

۲ـ به هیچ یك از دوست‌تان سگرت ندهید ومانع کشیدن سگرتش شوید •

۳ـ در نزد اطفال وفامیل تان سگرت‌نکشید وهیچگاه آرزو نداشته باشید که طفل تان از کشیدن سگرت شما لذت ببرد •

٤ـ منحیث یك انسان بادرد در هر جا که باشید ویك طفل را مصروف کشیدن سگرت ودخانیات ببینید،اورا نصیحت نموده واگرسخن شمارا قبول هم نکند . وی‌را ازکشیدن سگرت منع نمائید •

٥ـ خانمهای که‌به‌صحت‌خودو طفل خود علاقه دارند باید هرگزسگرت نکشند وخیانت ایمانی ووجدانی را مرتکب نشود •

ترجمه : احسان ((اذری))

بیست وشش روز از زندگی داستایوسکی

فیودور داستایوسکی

اورا بی حددوست داشت و تنگایی تکان دهنده مالی گسترده های زندگی داستایوسکی راتنگ ترو غم انگیز میسازد .

درین هنگام داستایوسکی به نوشتن رمان (قمار باز) میپردازد . که یکی از شهکارهای جاودان اوست . داستایوسکی بعد از مدت کوتاهی بادختری نزده سالهٔ بنام اناستکینا آشنایی پیدامیکند، که بعدها به عقدش درمی آید.

در صحنه ای فلم اناستکینا از پله های زینه که بانور کمرنگ روشن شده است بالای میرود ودر مقابل دروازه نمبر (۱۳) دهلیز می ایستد. در پایان دهلیز قیافهٔ افسرده ای را می بیند که یک شمع بدست دارد .

داستایوسکی بانگاه عمیق و خیره به دختر زیبا نگاه میکند انا ستگینا بد هلیز داخل میشود وبا آواز بریده وسیمای اضطراب آلود در عالم ناشناسی می گوید :

من میخواهم آقای داستایوسکی را ملاقات کنم .

داستایوسکی با دختری که در سر راهش پدیدار شده است اظهارعشق میکند . اناستکینا نیز مسحور نویسنده میشود . ولی بخاطر داخل شدن دردنیای پرما جرا و دانستن احساسات و تناقضات درونی داستایوسکی بادشواری های چندی مقابل میشود .

داستایوسکی باانا ستگینا داستان (قمارباز) وارتباط گسسته اش را باپولینا ریا سوسلوا شرح میدهد داستا یوسکی خود را از عشق آمیخته باندوه ویاس سوسلوارهامیکند. چنانچه این تصمیم اودرداستان قمارباز، نیز بازتاب یافته است معاصرین داستایوسکی معتقدبودند که سوسلوادارای جاذبه سحرآمیزی بود. ولی عشق اونومیدی هاوحوادث مشمیز کننده ای رابرای داستایوسکی عرضه کرد.

هنگامیکه داستایوسکی رابطه اش را با سو سلوا توضیح میدهد. دروحلهٔ نخست علاقه و احترام انا ستکینا رادر برابر خود برمی انگیزد وسر انجام قدم پیش می نهدواو را به سرحد عشق و محبت میرساند .

بدینترتیب انا ستکینا در زندگی متلون داستایوسکی گام میگذارد . یاس تنها یی وسکوت زندگی اش را می شکند . در غم واندو هش سهیم شده برای تسکین و آرامش روح سودایی نویسندهٔ بزرگی می پردازد .

الکساندر زار کی کار گردان فلم در مورد تهیه این فلم میگوید: مشکل عمده مادر یافتن کسی که نقش داستایوسکی را استادانه بازی کند بسیار مشکل بود ، زیرا برای ما کافی نبود صرفا شخصی که با قیافه و صورت داستایوسکی مشابهت میداشت دریافت شود نکتهٔ اساسی انجام نقشی دشوارو سهمگینی بود که سیمای نویسنده بزرگ رادر لحظات بحرانی ووسواسی ترسیم نماید. بلاخره اناتولی سولو نیتس این خلارا پر کرد . سولونیتس بازیگر پر استعداد سینماچیره دست و حساس است. در چشم های او نیروی خاصی نهفته است او را قادر ساخت نقش فیودور داستایوسکی را موفقانه بازی نماید . کار وتمرین با سولو نیتس نشاط آور و اطمینان بخش بود. نقش اودر ذهن تماشا گرانش احساس وشور می آفریند الکساندر راز کی افزود : «برای انجام نقش سوسلوا ازستارهٔ سینمایی پولیندی دیواژ یکو سکا ستارهٔ سینمایی پولندی دعوت نمودیم ، دیواژیکو سکا دارای زیبایی ، لطافت وافسون زنانهٔ خاصی است که بمانند سوسلوا روان داستایوسکی را به احساس عشق و گاهی هم با احساس نفرت می آلاید .

نقش انا ستکینا را هنر پیشه جوان سینمایی اتحاد شو روی ایوگینا سیما نوا بعهده داشت رول او نیز قابل وصف وستایش بود .

اواگیناسیمانرادر نقش اناسیشکنا

صحنه ی از رمان «قمار باز»

فلم «بیست وشش روز از زندگی فیودور داستایوسکی » گوشه دراما تیک وکوتاه زندگی داستایوسکی رابیان میکند . فلم نویسنده معروف رادر حالت آشفتگی فکری واندوه نشان میدهد . مرگ نابهنگام همسر ،سوگ برادر، جدائی از پولیناریا سوسلواکه داستایوسکی

مدیر مسوول: راحله راسخ خرمی
معاون : محمد ز مان نیکرای
مهتمم علی محمد عثما ن زاده
آدرس : انصاری وات جوارریاست مطابع دولتی- کابل
تیلفون مدیرمسوول: ۲۶۸۴۹
تیلفون توزیع وشکایات ۲۶۸۵۹
سوچبورد مطابع دولتی ۲۶۸۵۱
تیلفون ارتباطی ژوندون ۲۱

مطبعه دولتی